

Úradný vestník

Európskej únie

C 9

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 55

11. januára 2012

<u>Číslo oznamu</u>	<u>Obsah</u>	<u>Strana</u>
	I <i>Uznesenia, odporúčania a stanoviská</i>	
	UZNESENIA	
	Výbor regiónov	
	92. plenárne zasadnutie z 11. a 12. októbra 2011	
2012/C 9/01	Uznesenie Výboru regiónov na tému „Na ceste do Durbanu: príprava 17. konferencie OSN o zmene klímy“	1
	STANOVISKÁ	
	Výbor regiónov	
	92. plenárne zasadnutie z 11. a 12. októbra 2011	
2012/C 9/02	Stanovisko Výboru regiónov „Európsky program pre sociálne bývanie“	4
2012/C 9/03	Stanovisko Výboru regiónov „Územná spolupráca v stredozemí v rámci jadransko-iónskeho makroregiónu“	8
2012/C 9/04	Stanovisko Výboru regiónov „Inteligentná regulácia“	14
2012/C 9/05	Stanovisko Výboru regiónov „Preskúmanie iniciatív ‚Small business act‘ pre Európu“	18

SK

Cena:
4 EUR

(Pokračovanie na nasledujúcej strane)

<u>Číslo oznamu</u>	Obsah (pokračovanie)	Strana
2012/C 9/06	Stanovisko Výboru regiónov „Doplnkovosť štátnych a európskych opatrení na zmenšenie rozdielov v hospodárskom a sociálnom rozvoji“	23
2012/C 9/07	Stanovisko Výboru regiónov „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu“	29
2012/C 9/08	Stanovisko Výboru regiónov „Európa efektívne využívajúca zdroje“ – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020“	37
2012/C 9/09	Revidované stanovisko Výboru regiónov „Pravidlá EÚ v oblasti štátnej pomoci na služby všeobecného hospodárskeho záujmu“	45
2012/C 9/10	Stanovisko Výboru regiónov „Úloha miestnych a regionálnych orgánov pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020“	53
2012/C 9/11	Stanovisko Výboru regiónov „Stratégia účinného uplatňovania Charty základných práv“	61
2012/C 9/12	Stanovisko Výboru regiónov „Európsky akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015“	65
2012/C 9/13	Stanovisko Výboru regiónov „Európska a medzinárodná mobilita úradníkov a zamestnancov územných samospráv Európskej únie“	71
2012/C 9/14	Stanovisko Výboru regiónov „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“	74

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

VÝBOR REGIÓNOV

92. PLENÁRNE ZASADNUTIE Z 11. A 12. OKTÓBRA 2011

Uznesenie Výboru regiónov na tému „Na ceste do Durbanu: príprava 17. konferencie OSN o zmene klímy“

(2012/C 9/01)

VÝBOR REGIÓNOV

Klimatické zmeny naďalej aktuálne – miestne a regionálne samosprávy potvrdzujú svoj záväzok

1. pripomína, že vedecké dôkazy o klimatických zmenách a ich dôsledkoch sú nevyvrátiteľné, a preto je nevyhnutné neodkladne prijať včasné, skoorinované, ambiciózne opatrenia, ktoré by boli záväzné na medzinárodnej úrovni, s cieľom čeliť tejto globálnej výzve;

2. nalieha, aby sa najvyšších európskych a medzinárodných politických predstaviteľov, aby sa naďalej sústredili na zmiernenie klimatických zmien a prispôbenie sa im a aby napriek kríze štátnych dlhov vyčlenili na tieto ciele potrebné prostriedky. Zdôrazňuje v tejto súvislosti, že investície do infraštruktúry v snahe prispôbiť sa klimatickým zmenám a zmierniť ich dôsledky, ako aj všeobecnejší prechod na ekologické hospodárstvo môžu byť jediným spôsobom, ako prekonať súčasné problémy;

3. potvrdzuje svoj záväzok týkajúci sa ambiciózných cieľov a opatrení na obmedzenie globálneho otepľovania o maximálne 2 stupne, ktorý vyjadril v uznesení pri príležitosti summitu o zmene klímy v Cancúne, ako aj v stanovisku o medzinárodnej politike v oblasti klímy z roku 2010. Okrem toho odkazuje aj na závery Rady⁽¹⁾;

4. zdôrazňuje nalievajúcu potrebu, zodpovedajúcu európskym záväzkom, dosiahnuť v Durbane medzinárodne právne záväznú dohodu v rámci pôsobnosti Organizácie Spojených národov

nadväzujúcu na Kjótsky protokol a žiada, aby táto medzinárodná dohoda nadviazala na pokrok dosiahnutý na konferencii v Cancúne, kde sa uznala rozhodujúca úloha miestnych a regionálnych samospráv, čo podnecuje a podporuje činnosť na miestnej a regionálnej úrovni smerujúcu k vytvoreniu ekologického hospodárstva s nízkymi emisiami CO₂;

5. zastáva názor, že požadované investície nielenže pomôžu zmierniť klimatické zmeny, ale výrazne tiež prispievajú k vyvolaniu udržateľného hospodárskeho rastu v Európe, vytváraniu pracovných miest a prinesú veľmi potrebné príjmy, čím pomôžu znížiť verejný dlh;

6. víta preto včas predloženú správu Spoločného výskumného centra Európskej komisie⁽²⁾, ktoré požaduje udržateľnú politiku a dlhodobé programy investovania do výroby elektrickej energie s nízkymi emisiami CO₂, aby sa dosiahlo podstatné zníženie emisií skleníkových plynov;

7. v tejto súvislosti a v zmysle dohody zo summitu v Cancúne vyzýva účastníkov, aby uviedli do činnosti Kodanský zelený klimatický fond a adaptačný výbor a poskytl občianskej spoločnosti a miestnym a regionálnym samosprávam ľahký prístup k týmto nástrojom;

8. víta zámer zvýšiť podiel výdavkov súvisiacich s ochranou klímy aspoň na 20 % v rámci viacročného finančného rámca EÚ po roku 2013 a najvyšších predstaviteľov na medzinárodnej úrovni vyzýva prijať podobné opatrenia;

⁽¹⁾ Závery Rady zo 14. marca 2011 k nadviazaniu na konferenciu v Cancúne a osobitná správa Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o energii z obnoviteľných zdrojov a zmiernení zmeny klímy z 9. mája 2011.

⁽²⁾ **DLHODOBÝ TREND V CELOSVETOVÝCH EMISIÁCH CO₂ – 2011**, spoločná správa Spoločného výskumného centra Európskej komisie a agentúry PBL Netherlands Environmental Assessment Agency.

Sila partnerstva

9. uznáva, že globálne ciele ochrany klímy sa dajú dosiahnuť len vtedy, ak bude na jednej strane požiadavka budúceho zníženia emisií spravodlivo rozdelená na celé medzinárodné spoločenstvo, pričom sa náležite zohľadnia rôzne schopnosti a východiskové situácie krajín a regiónov, a na druhej strane, ak sa dosiahne celosvetový konsenzus o rozhodných opatreniach opierajúcich sa o spoločné štandardy pravidelného monitorovania, podávania správ a overovania. Víta dohodu z Ciudad de México a vytvorenie klimatického registra miest zostaveného podľa emisií CO₂ (*Carbonn Cities Climate Registry*) ako globálnu odpoveď miestnych a regionálnych samospráv na monitorovanie, podávanie správ a overovanie v oblasti ochrany klímy;

10. obzvlášť víta, že na konferencii COP16 v Cancúne boli miestne a regionálne samosprávy uznané za kľúčových „vládných aktérov“ v celosvetovom úsilí o ochranu klímy, a vyzýva, aby sa táto skutočnosť uznala aj v dohode, ktorá nadviaže na Kjótsky protokol. Z tohto dôvodu žiada, aby dostali právomoci a zdroje, ako aj prístup k financovaniu;

11. žiada, aby sa ciele ochrany klímy v čo najskoršom štádiu začlenili do sociálneho rozvoja, pričom na vytvorenie hospodárskeho rastu s nízkymi emisiami CO₂, boj proti dezertifikácii a rozvoj udržateľného lesného hospodárstva treba poskytnúť finančnú podporu, rozvíjať partnerstvá v oblasti ochrany klímy, ako aj ľudský kapitál a know-how. V tejto súvislosti vyzýva na prijatie ďalších krokov, pokiaľ ide o implementáciu programu znižovania emisií z odlesňovania a degradácie lesov (REDD+);

12. poznamenáva, že mestské oblasti produkujú 75 % emisií oxidu uhličitého, a zdôrazňuje, že účinné globálne opatrenia si vyžadujú prístup viacúrovňového riadenia, ktorého súčasťou by bola koordinácia snáh miestnej, regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovne správy založená na zásade subsidiarity. V tejto súvislosti poukazuje na to, že veľmi dôležitým nástrojom boja proti klimatickým zmenám je „Územná dohoda miestnych a regionálnych orgánov pre stratégiu Európa 2020“, ako ju navrhol Výbor regiónov EÚ;

13. z tohto dôvodu naliehavo žiada všetky miestne a regionálne samosprávy na celom svete, aby investovali do boja proti klimatickým zmenám, zvyšovali povedomie verejnosti, mobilizovali verejnú politickú podporu, prevzali väčšiu zodpovednosť za tento proces, podporovali podnikové investovanie a nové podnikateľské modely, mobilizovali finančné zdroje, motivovali výrobcov a spotrebiteľov k zmene správania a vytvorili tak spoločnosť účinne využívajúcu zdroje a vybudovali hospodárstvo, ktoré bude menej ovplyvňovať klímu;

14. vyzdvihuje úsilie miest a regiónov v celej Európe, ktoré prijali miestne a regionálne stratégie boja proti klimatickým zmenám a energetické stratégie, stanovili si špecifické ciele zmierňovania klimatických zmien a napríklad podpísali Dohovor primátorov a starostov, ktorého cieľom je dosiahnuť do roku 2020 zníženie emisií CO₂ aspoň o 20 %;

15. takisto vyzdvihuje úsilie ostrovných regiónov, ktoré sa v rámci Paktu ostrovov zaviazali, že vypracujú akčný plán pre energetiku, ktorý má pomôcť dosiahnuť a dokonca prekročiť ciele EÚ v oblasti energie z udržateľných zdrojov a boja proti klimatickým zmenám;

16. zastáva názor, že odborné poznatky miestnych a regionálnych orgánov EÚ v tejto oblasti by sa mali dať k dispozícii miestnym a regionálnym samosprávam v iných častiach sveta;

17. pripomína Memorandum o porozumení podpísané s Konferenciou starostov Spojených štátov amerických, potvrdzuje svoj záväzok naďalej rozvíjať túto špecifickú formu transatlantickej spolupráce a je pripravený zvážiť podobný typ spolupráce s partnermi z iných častí sveta;

18. domnieva sa, že je absolútne nevyhnutné zvýšiť povedomie o výzvach spojených s globálnym otepľovaním a zapojiť občanov do programov na podporu energie z obnoviteľných zdrojov. V záujme úspechu týchto programov je potrebné tak povedomie a zodpovednosť na strane občanov, ako aj široké spektrum informácií, ktoré by viedli k čo najväčšej mobilizácii verejnej mienky. Dobrým príkladom by mohlo byť aj včasné zapojenie občanov do programov na podporu obnoviteľných zdrojov energie;

Na ceste k udržateľnému svetu

19. poukazuje na to, že vízia hospodárstva s nízkymi emisiami CO₂, ktoré účinne využíva zdroje, si vyžaduje novú priemyselnú revolúciu, do ktorej by boli zapojené všetky úrovne verejnej správy, jednotlivci, podniky, vysoké školy a výskumné centrá. Nabáda týchto aktérov, aby si vymieňali nápady a skúsenosti v cezhraničnom meradle v snahe posilniť prístup zdola nahor;

20. požaduje začlenenie environmentálnej politiky a priorít boja proti klimatickým zmenám do iných oblastí politiky, aby sa tak dosiahla maximálna úroveň ich súčasnosti, pričom uznáva, že tie isté opatrenia môžu a mali by sledovať rôzne doplnkové ciele;

21. upriamuje pozornosť na to, že na zmiernenie klimatických zmien a prispôbenie sa týmto zmenám potrebujeme holistický prístup, čo si vyžaduje zmeny v mnohých sektoroch, ako je mobilita, budovy, potraviny, odpadové hospodárstvo, recyklácia a opätovné použitie výrobkov, ako aj využívanie pôdy a mestských území, finančné stimuly na investície do technológií s nízkymi emisiami CO₂, nové zameranie sa na vplyv produktov a služieb na životné prostredie počas ich životného cyklu a zaradenie schém udržateľného správania do vzdelávania a odbornej prípravy;

22. vyzýva účastníkov, aby venovali viac pozornosti výskumným a inovačným aktivitám a programom súvisiacim s ochranou klímy, a naliehavo žiada členské štáty, aby zabezpečili, že všetky miestne a regionálne samosprávy budú disponovať primeranými finančnými prostriedkami na túto činnosť;

23. požaduje preto vytvorenie vhodných rámcových podmienok, aby sa urýchlene uskutočnili nevyhnutné zmeny v energetickej infraštruktúre a aby sa umožnilo vytváranie inteligentných sietí, vďaka ktorým by, napríklad podľa situácie na mieste, jednotlivé domácnosti, malé a stredné podniky, miestne orgány a družstvá mohli vyrábať svoju vlastnú ekologickú energiu a deliť sa o ňu s partnermi z iných regiónov. Vyzýva Európsku komisiu, aby zvolala osobitnú konferenciu s miestnymi a regionálnymi orgánmi a relevantnými zainteresovanými stranami a naštartovala transformáciu výroby a distribúcie elektrickej energie v Európe, čím by zároveň stanovila rámec pre ostatných;

24. podporuje systémy obchodovania s emisnými kvótami ako nástroj boja proti klimatickým zmenám. V rámci EÚ vyzýva členské štáty, aby v plnej miere využívali prostriedky z programu EÚ na podporu výskumu technológií s nízkymi emisiami CO₂ a ekologických investícií;

Výbor regiónov v Durbane

25. pripomína, že na to, aby EÚ bola vierohodnou hnacou silou zmien, musí ísť príkladom, a teda prijať a zaviesť ambiciózne a záväzné ciele, napríklad v oblasti zníženia emisií CO₂, obnoviteľných zdrojov energie a energetickej účinnosti;

26. chápe výsledky z Cancúnu ako poslanie pre miestnu a regionálnu úroveň a preberá v tejto oblasti zodpovednosť;

27. vyjadruje ochotu poskytnúť svoje odborné poznatky a know-how v rámci procesu rokovaní v Durbane a zohrávať aktívnu úlohu pri jeho formovaní;

28. očakáva, že sa s ním budú viesť pravidelné konzultácie týkajúce sa európskych a medzinárodných rokovaní o klíme, a preto sa bude usilovať o úzku spoluprácu s Európskou komisiou, Európskym parlamentom a Radou EÚ;

29. vyzýva príslušných účastníkov, aby zabezpečili súlad rozhodnutí, ktoré sa majú prijať na konferencii o klíme v Durbane a na konferencii Rio+ 20;

30. poveruje svoju predsedníčku, aby predložila toto uznesenie predsedovi Európskej rady, Európskemu parlamentu, Európskej komisii, poľskému predsedníctvu Rady EÚ a účastníkom Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

STANOVISKÁ

VÝBOR REGIÓNOV

92. PLENÁRNE ZASADNUTIE Z 11. A 12. OKTÓBRA 2011

Stanovisko Výboru regiónov „Európsky program pre sociálne bývanie“

(2012/C 9/02)

VÝBOR REGIÓNOV

- žiada, aby členské štáty zabezpečili, že si všetci občania budú môcť dovoliť byť vďaka tomu, že zvyšovanie nájomného bude založené na objektívnom posudzovaní cien, teda na metóde, ktorá zaručuje mierne zvyšovanie cien nehnuteľností, a že sa upraví daňová politika, aby sa obmedzili špekulácie;
- víta, že Komisia 19. septembra 2011 tak, ako to Výbor regiónov už skôr žiadala, navrhla nový prístup na rozšírenie rozsahu platnosti pri miestnych a sociálnych službách všeobecného hospodárskeho záujmu, vrátane sociálneho bývania, ktoré sú vyňaté z oznamovacej povinnosti; v tomto zmysle pripomína, že členským štátom a územným samosprávam prislúcha povinnosť definovať služby všeobecného záujmu v rámci politiky sociálneho bývania a spôsob, akým musia byť tieto služby k dispozícii, a takisto zdôrazňuje, že Komisia nie je kompetentná definovať podmienky pridelovania sociálneho bývania, ani kategórie domácností, ktorých základné sociálne potreby nie sú uspokojené len silami trhu;
- požaduje teda, aby sa obnovili pravidlá, pokiaľ ide o oprávnenosť na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie na zlepšenie energetickej účinnosti budov v rámci sociálnej súdržnosti, pričom sa každému regiónu umožní vyššia flexibilita, pokiaľ ide o výšku prostriedkov pridelených na toto opatrenie. Domnieva sa tiež, že pri štrukturálnych fondoch sa musí účinne uplatňovať zásada partnerstva a členské štáty treba nabádať k spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi pri stanovovaní priorít a určovaní toho, ako by sa mali prostriedky z fondov využívať;
- zdôrazňuje, že nevhodné podmienky bývania majú veľký vplyv na zdravie a že zlepšenie kvality bývania umožňuje predísť negatívnym vplyvom preľudneného, príliš vlhkého, chladného, nedostatočne vetraného priestoru na zdravie obyvateľov; dodáva, že ak človek nemá kde bývať, je v strese a v zlom rozpolžení, čo negatívne vplyva na kvalitu života, zdravie a pohodu jednotlivcov, rodín a spoločnosti.

Spravodajca Alain HUTCHINSON (BE/SES), poslanec Parlamentu regiónu hlavného mesta Brusel

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. **opätovne potvrdzuje** svoju podporu stratégie Európa 2020 s cieľom presadiť inteligentný, inkluzívny a udržateľný rast;

2. **so záujmom poznamenáva**, že rovnováha trhov v oblasti bývania bola vzhľadom na ich význam pre väčšiu finančnú a hospodársku stabilitu na európskej úrovni uznaná za jeden z potenciálnych indikátorov v tabuľke pre makroekonomický dohľad v rámci nového európskeho semestra;

3. **pripomína**, že cenovo dostupné a kvalitné bývanie je základnou potrebou každého občana Európskej únie a že regionálne a miestne orgány sú často najdôležitejšími partnermi obyvateľstva v úsilí uspokojiť túto potrebu;

4. **zdôrazňuje** preto, že aj keď Európska únia nemá v oblasti politiky bývania výslovnú právomoc, vzhľadom na význam bývania v záujme realizácie veľkých politických cieľov Európskej únie uvedených vyššie (hospodárska stabilita, boj proti zmene klímy a sociálne začlenenie), vzhľadom na horizontálnu sociálnu doložku uvedenú v článku 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a na článok 34 Charty základných práv, je potrebné vysvetliť, ako môže európska politika vplývať na bývanie;

5. okrem toho schopnosť miestnych, regionálnych a národných orgánov stanoviť svoju vlastnú politiku bývania, najmä bývania vo všeobecnom záujme, musí podľa článku 14 Lisabonskej zmluvy a jej protokolu 26 zostať zachovaná vo svojej celistvosti, aby ich opatrenia v oblasti politiky bývania, vybavené podľa možnosti všetkými dostupnými finančnými prostriedkami, boli i naďalej v súlade s potrebami obyvateľov, aby mali tieto miestne a regionálne samosprávy možnosť čo najlepšie reagovať na veľké výzvy, ktoré sú pre celú Európsku úniu spoločné;

6. **zdôrazňuje** význam toho, aby členské štáty niesli zodpovednosť za politiku bývania a aby politiky EÚ poskytli európsky rámec na dosiahnutie tohto cieľa;

7. **v tomto zmysle víta** možnosť získať prostriedky zo štrukturálnych fondov Európskej únie na zlepšenie energetickej účinnosti sociálnych bytov a zlepšenie podmienok bývania okrajových skupín, preto **žiada**, aby bola zachovaná aj po roku 2014;

8. **víta**, že Komisia 19. septembra 2011 ⁽¹⁾ tak, ako to Výbor regiónov už skôr žiadala ⁽²⁾, navrhla nový prístup na rozšírenie rozsahu platnosti pri miestnych a sociálnych službách všeobecného hospodárskeho záujmu, vrátane sociálneho bývania, ktoré sú vyňaté z oznamovacej povinnosti; v tomto zmysle **pripomína**, že členským štátom a územným samosprávam prislúcha povinnosť definovať služby všeobecného záujmu v rámci politiky sociálneho bývania a spôsob, akým musia byť tieto služby k dispozícii, a takisto zdôrazňuje, že Komisia nie je kompetentná definovať podmienky pridelovania sociálneho bývania, ani kategórie domácností, ktorých základné sociálne potreby nie sú uspokojené len silami trhu;

Potreba ponuky cenovo dostupného bývania prístupného pre všetkých v záujme hospodárskej stability

9. **súhlasí** s analýzou Komisie, podľa ktorej je potrebné vyhýbať sa v budúcnosti bublinám na trhu s nehnuteľnosťami v dôsledku ich vplyvu na sociálnu a finančnú stabilitu. Nové pravidlá pre jednotný trh s hypotekárnymi úvermi navrhované Komisiou, ktoré na jednej strane platia aj na obdobie pred podpisom zmluvy a na druhej strane majú vytvoriť vhodný rámec pre trhové subjekty, ktoré sa podieľajú na poskytovaní úverov, musia v tomto ohľade umožniť lepšie chrániť spotrebiteľov, konkrétne chudobné domácnosti, nesmú im však zamedziť prístup k bývaniu. Možnosti stať sa vlastníkom sociálneho bytu, s pomocou a pod dohľadom, existujú a sú neoddeliteľnou súčasťou sociálnych politík bývania, ktoré táto nová smernica nesmie obmedziť ⁽³⁾;

10. **zdôrazňuje**, že hospodárska nerovnováha spôsobená prohibítnymi cenami bývania sa neobmedzuje len na finančnú sféru a má značný vplyv aj na tendencie domácností z hľadiska spotreby. Chudobné domácnosti utrávajú v priemere 40 % svojich zdrojov ⁽⁴⁾ v Európe na bývanie a kúrenie a tento pomer sa neustále zvyšuje;

11. **žiada**, aby členské štáty zabezpečili, že si všetci občania budú môcť dovoliť byt vďaka tomu, že zvyšovanie nájomného bude založené na objektívnom posudzovaní cien, teda na metóde, ktorá zaručuje mierne zvyšovanie cien nehnuteľností, a že sa upraví daňová politika, aby sa obmedzili špekulácie;

12. **požaduje**, aby sa podporovali investície do sociálneho bývania, a teda aby hodnotenie rizík investícií do bývania zohľadňovalo špecifický charakter sociálneho bývania, ktoré nepredstavuje rovnaké riziká ako zvyšná časť sektora nehnuteľností;

⁽¹⁾ CdR 150/2011.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/index_en.html.

⁽³⁾ Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o trhu s hypotekárnymi úvermi (2011/0062 (COD)).

⁽⁴⁾ EUSILC 2009, Eurostat.

13. **domnieva sa**, že EIB (Európska investičná banka) musí podstatne zvýšiť svoje investície v tomto sektore, keďže kvalitné, energeticky účinné a cenovo dostupné bývanie tvorí infraštruktúru miestneho hospodárskeho rozvoja, najmä v členských štátoch, kde neexistuje fond štátnych bytov, pričom treba zlepšiť podmienky poskytovaných úverov, berúc pritom do úvahy, že v niektorých regiónoch je obzvlášť potrebné vytvoriť značný fond nájomných bytov s cieľom uspokojiť potreby najviac znevýhodneného obyvateľstva, ktoré nemá prístup k vlastnému bývaniu;

Ambiciózna politika podpory energetickej účinnosti obytných priestorov v záujme dosiahnutia cieľov 2020 z hľadiska zníženia spotreby energie

14. **pripomína**, že sektor bývania produkuje 40 % emisií skleníkových plynov, a je teda prioritným sektorom pre boj proti zmene klímy; **dodáva**, že na splnenie týchto cieľov je nevyhnutné zlepšiť podmienky bytového fondu postaveného pred vyše 30 rokmi, ktorý v niektorých regiónoch predstavuje vyše 70 %; **zdôrazňuje** tiež, že energetická renovácia štyroch bytov sa rovná vytvoreniu jedného pracovného miesta, a preto zdôrazňuje význam pozitívnych a štruktúrovaných vplyvov tohto sektora na zamestnanosť, hospodársky rast a životné prostredie na miestnej úrovni;

15. **požaduje** teda, aby sa obnovili pravidlá, pokiaľ ide o oprávnenosť na získanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov Európskej únie na zlepšenie energetickej účinnosti budov v rámci sociálnej súdržnosti, pričom sa každému regiónu umožní vyššia flexibilita, pokiaľ ide o výšku prostriedkov pridelených na toto opatrenie. Domnieva sa tiež, že pri štrukturálnych fondoch sa musí účinne uplatňovať zásada partnerstva a členské štáty treba nabádať k spolupráci s miestnymi a regionálnymi orgánmi pri stanovovaní priorít a určovaní toho, ako by sa mali prostriedky z fondov využívať;

16. Výbor regiónov **víta**, že Európska komisia určila ako prioritu úspory energie a energetickej účinnosť, a **myslí si**, že európsku smernicu o energetickej účinnosti⁽⁵⁾ treba skonsolidovať pri zohľadnení zásady subsidiarity; **požaduje** od Európskeho parlamentu a Rady, aby sa uistili, že povinnosti znížiť energetickú spotrebu a energetickú chudobu budú mať pozitívny vplyv na zraniteľné domácnosti a že opatrenia na podporu sanácie budú zamerané predovšetkým na zmenšenie energetickej chudoby tým, že sa budú vytvárať špecifické štátne alebo regionálne fondy;

17. **zdôrazňuje** tiež, že programy technickej pomoci, ako je ELENA (vytváranie miestnych plánov energetickej účinnosti), alebo špecializované fondy, ako je JESSICA (Fond integrovaného mestského rozvoja využívajúci štrukturálne fondy), dva základné nástroje na zavedenie Dohovoru primátorov a starostov, ktorý bol spoluiniciovaný Výborom regiónov, sa musia v ďalšom plánovacom období obnoviť a posilniť;

18. **podporuje** prístup Komisie s cieľom znížiť vplyv nášho životného štýlu a organizácie hospodárstva na životné prostredie, vysvetlený v jej hlavnej iniciatíve s názvom „Európa efektívne využívajúca zdroje“ (KOM(2011) 21 v konečnom

znení), a poznamenáva, že bývanie a politika územného plánovania a obnovy miest musia byť na tieto ciele lepšie využitú;

Inteligentným rastom reagovať na veľké sociálne výzvy a primerane upraviť súčasné mestá a byty

19. **sa teší**, že Komisia chce investovať do modernizácie hospodárstva a poskytnúť všetkým občanom prístup k informačným a komunikačným technológiám (IKT); nástrojom aktívnej účasti na dianí v spoločnosti;

20. **upozorňuje** na zvyšujúci sa dopyt po sociálnych bytoch medzi všetkými vekovými a demografickými skupinami a na tlak vyvíjaný na miestne a regionálne orgány, aby uspokojili potreby rôznych skupín obyvateľstva a **požaduje**, aby služby, ktoré sa rozvíjajú v snahe uspokojiť potreby starnúceho obyvateľstva boli lepšie zosúladené s potrebami tejto populácie, aby nedošlo k tomu, že budú technicky a ekonomicky nedostupnými; **poznamenáva**, že vo všetkých európskych krajinách staršie osoby chudobnejú, a preto požaduje, aby sa špecifická časť nového európskeho partnerstva v oblasti inovácie, zameraná na aktívne starnutie, ktorá koordinuje výskumné úsilie v tejto oblasti, zamerala najmä na rozvoj prijateľných riešení na zabezpečenie toho, aby mohli starší ľudia zostať čo najdlhšie žiť doma berúc pritom do úvahy skutočnosť, že zlepšenie podmienok prístupu k existujúcemu bytovému fondu je rozumným a uskutočniteľným spôsobom ako znížiť potrebu pomoci, podporiť zotrvanie obyvateľov v ich bydliskách a uľahčiť ich opätovné zapojenie do spoločenského života s cieľom zlepšiť podmienky pre ich osobnú nezávislosť;

21. **opätovne zdôrazňuje**, že treba zabezpečiť, aby v centre pilotných programov na rozvoj miest zajtrajška („smart cities“) boli občania, a to zahrnutím kapitoly „sociálne začlenenie“ a podporou účasti užívateľov na projektoch, čím sa uzná, že sú hlavnými aktérmi transformácie miest, ktoré, ak chcú byť udržateľné, musia zaručiť sociálnu súdržnosť;

22. **domnieva sa**, že technológie umožňujúce výstavbu pasívnych budov musia byť predmetom rozsiahlejších programov zameraných na to, aby si ich užívatelia osvojili, a že okrem technologického výskumu je potrebné, aby európske fondy podporovali aj tieto opatrenia na zviditeľnenie a zohľadnenia užívateľov/spotrebiteľov;

23. **víta** pokrok v oblasti informačných technológií a starostlivosti na diaľku, ktoré starším obyvateľom a obyvateľom s postihnutím pomáhajú priamo u nich doma;

Zabezpečiť všetkým obyvateľom prístup k dôstojným životným podmienkam a bývaniu, aby sa mohli plne podieľať na dianí v spoločnosti, a zaručiť základné práva všetkým občanom

24. **podporuje** cieľ Európskej únie znížiť do roku 2020 mieru chudoby, ktorý si vyžaduje zo strany členských štátov a územných samospráv ambiciózne realizačné programy;

⁽⁵⁾ Návrh Európskej komisie z 22. júna 2011.

25. **zdôrazňuje**, že nevhodné podmienky bývania majú veľký vplyv na zdravie a že zlepšenie kvality bývania umožňuje predísť negatívnym vplyvom preľudneného, príliš vlhkého, chladného, nedostatočne vetraného priestoru na zdravie obyvateľov; dodáva, že ak človek nemá kde bývať, je v strese a v zlom rozpoložení, čo negatívne vplyva na kvalitu života, zdravie a pohodu jednotlivcov, rodín a spoločnosti;

26. **požaduje**, aby bola problematika bývania hlavným pilierom týchto programov a aby boli na ňu určené investície a navrhnuté opatrenia s cieľom zvýšiť ponuku cenovo dostupného a dôstojného bývania vrátane režimu vlastníctva, ako aj režimu prenájmu;

27. **trvá** na tom, aby sa ukazovatele EUROSTATu o problematike bývania (cena, kvalita), ako súčasť sociálneho začlenenia, pravidelne zverejňovali, aby sa mohol zhodnotiť pokrok dosiahnutý v tejto oblasti a aby ich dopĺňali regionálne a miestne štatistiky;

28. **domnieva sa**, že je naliehavé vyriešiť otázku bezdomovectva⁽⁶⁾ a že je v tomto ohľade potrebné koordinovaným spôsobom zmobilizovať všetky politiky s vplyvom na bezdomovectvo; vzhľadom na to víta uznesenie Európskeho parlamentu o stratégii EÚ v oblasti bezdomovstva⁽⁷⁾ a žiada Komisiu, aby ho neodkladne začala uplatňovať;

29. **požaduje**, aby sa podporovala sociálna inovácia, a to prostredníctvom platformy proti chudobe, ale aj rámcovým programom pre výskum, s cieľom vyskúšať nové formy riadenia politik na zlepšenie prístupu k bývaniu a na boj proti bezdomovectvu⁽⁸⁾;

30. **so záujmom berie na vedomie** odporúčania poroty z konferencie na tému Európsky konsenzus o bezdomovectve, usporiadanej počas belgického predsedníctva Rady Európskej únie, a pripomína hlavnú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri vytváraní partnerstiev s príslušnými aktérmi, ako aj pri rozširovaní ponuky cenovo dostupného bývania, čo je potrebnou, hoci nepostačujúcou podmienkou úspešného boja proti bezdomovectvu;

31. **zdôrazňuje**, že je potrebné rozvíjať diferencované riešenia „bývania“, aby sa mohlo reagovať na stále odlišnejšie potreby, a ponúkať možnosť prepojenia medzi prenájomom a súkromným vlastníctvom, ako sú družstvá, spoločné vlastníctvo, „land trust communities“ atď., a **požaduje**, aby členské

štáty podporovali miestne a regionálne orgány v úsilí o zachovanie a posilnenie diverzity ponuky, zohľadňovali prítomné mechanizmy potrebné na obnovu bytového fondu a neuprednostňovali vlastníctvo na úkor ostatných foriem prístupu k bývaniu;

32. **trvá** na tom, aby Komisia v oznámení o sociálnom podnikaní, avizovanom na koniec roka 2011, identifikovala možnosti, ktoré ponúkajú sociálne podniky v záujme rozvoja ponuky cenovo dostupného bývania;

33. **zdôrazňuje**, že je dôležité predchádzať škodlivej diferenciácii v obytných štvrtiach a znižovať ju prostredníctvom urbanistických a sociálnych opatrení;

34. **poznamenáva**, že okrem možnosti využiť štrukturálne fondy Európskej únie na zabezpečenie bývania okrajovým skupinám, teda opatrenia, ktoré sa bude musieť v budúcom plánovacom období obnoviť, pretože reaguje na potrebu odstrániť nedôstojné bývanie, je takisto potrebné, aby boli štrukturálne fondy Európskej únie lepšie integrované (ESF/EFRR) v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja znevýhodnených štvrtí⁽⁹⁾; upozorňuje na to, že obnovu týchto štvrtí nesmú v žiadnom prípade sprevádzať javy „džentifikácie“ a že sa v záujme zabezpečenia sociálnej súdržnosti musia zaviesť programy sociálnej rozmanitosti;

Zlepšiť riadenie v snahe dosiahnuť pozitívnu interakciu medzi európskymi politikami a politikou bývania

35. **požaduje** od členských štátov, aby zabezpečili kontinuitu neformálnych stretnutí ministrov bývania, ktoré poskytujú priestor pre výmenu názorov a lepšie pochopenie vnútroštátnych politik a kontextov, ale aj pre určenie postojov k témam, ktoré majú rozhodujúci vplyv na štátnu politiku bývania a osobitne na jej financovanie;

36. **navrhuje**, aby bol EUROSTAT poverený špecifickým prieskumom Eurobarometra o podmienkach a cenách bývania, vzhľadom na význam bývania pre každodenný život občanov Európskej únie;

37. **navrhuje** skupine Európskeho parlamentu pre bývanie Urban, aby spolu s Výborom regiónov pravidelne organizovala stretnutia o problematike bývania v rámci európskych politik, a to najmä z hľadiska miest.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽⁶⁾ CdR 18/2010.

⁽⁷⁾ B7-0475/2011.

⁽⁸⁾ CdR 402/2010.

⁽⁹⁾ CdR 129/2011.

Stanovisko Výboru regiónov „Územná spolupráca v stredozemí v rámci jadransko-iónskeho makroregiónu“

(2012/C 9/03)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že makroregionálna stratégia nemôže obsiahnuť všetky oblasti opatrení, ale sa musí zamerať na výzvy a problémy daného makroregiónu, ktoré bude potrebné určiť v rámci spoločného hodnotenia partnerov, a pripomína, že makroregión ako funkčná oblasť nemá dopredu určené hranice a jeho definícia úzko súvisí s povahou a množstvom spoločných problémov, ktoré je potrebné riešiť;
- nazdáva sa, že tento prístup môže viesť k konkrétnej obsahovej náplni do cieľa územnej súdržnosti;
- zdôrazňuje, že jadransko-iónska makroregionálna stratégia k tomu významne prispieva tým, že zdôrazňuje pozornosť EÚ vo vzťahu ku krajinám západného Balkánu, že je výrazným faktorom zmierovania medzi územiami, čím prispieva k procesu európskej integrácie;
- pripomína, že zemepisná oblasť, na ktorú sa stratégia vzťahuje, zahŕňa tri členské štáty (Taliansko, Grécko a Slovinsko), dve kandidátske krajiny (Chorvátsko, Čiernu Horu), a tri potenciálne kandidátske krajiny (Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Srbsko); poukazuje na skutočnosť, že makroregionálny prístup bude musieť okrem námorného rozmeru zohľadniť všetky významné otázky, ktoré sa v súčasnosti týkajú tohto priestoru (ochranu a zachovanie životného prostredia, energetiku, zmenu klímy, výskum a inováciu atď.);
- pripomína, že popri zásade troch „nie“ Európskej komisie (žiadne nové pravidlá, žiadne nové inštitúcie, žiadne ďalšie prostriedky) by súčasne mali platiť aj tri „áno“ (spoločne dohodnuté uplatňovanie a kontrola pravidiel existujúcich v makroregióne, vytvorenie platformy, siete resp. EZÚS, zosúladené využívanie finančných prostriedkov).

Spravodajca pán Gian Mario SPACCA (IT/ADLE), predseda regiónu Marche

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. berie s potešením na vedomie, že keď v októbri 2009 Európska rada schválila európsku stratégiu pre makroregión Pobaltska, začal sa proces, v rámci ktorého niektoré európske regióny v nástroji makroregionálnych stratégií našli alebo nachádzajú možnú odpoveď na problémy vyváženého a udržateľného rozvoja.

2. Pripomína svoju úlohu, a to už od začiatku, pri vypracovaní európskych makroregionálnych stratégií, pretože umožňujú podporu účasti miestnych a regionálnych orgánov, za predpokladu, že preukážu svoju európsku pridanú hodnotu.

3. Teší ho skutočnosť, že pri príležitosti fóra, ktoré usporiadal 13. apríla 2010 na tému „Európske makroregióny – integrácia prostredníctvom územnej spolupráce“, mnohé európske regióny potvrdili záujem o túto problematiku. Na základe diskusií a analýz začatých na tomto fóre Výboru regiónov možno tvrdiť, že makroregión môže byť inovatívnym spôsobom územnej spolupráce na medziregionálnej a nadnárodnej úrovni schopným zlepšiť koherenciu a koordináciu politických opatrení v rôznych oblastiach hospodárnejším využitím finančných zdrojov a vyzdvihnutím úlohy miestnych a regionálnych orgánov na základe princípov viacúrovňového riadenia s rozsiahlym zapojením organizácií občianskej spoločnosti.

4. Nazdáva sa, že pokiaľ ide o spôsoby a oblasti opatrení, makroregionálny prístup môže koherentne nadväzovať na ostatné strategické politiky Únie, ako je stratégia Európa 2020, politika súdržnosti a integrovaná námorná politika.

5. Zdôrazňuje, že makroregionálna stratégia vzhľadom na svoje špecifiká nemôže obsiahnuť všetky oblasti opatrení, ale sa musí zamerať na výzvy a problémy daného makroregiónu, ktoré bude potrebné určiť v rámci spoločného hodnotenia partnerov, a spojiť princípy spolupráce so zásadou subsidiarity.

6. Poukazuje na to, že makroregión ako funkčná oblasť nemá dopredu určené hranice a jeho definícia úzko súvisí s povahou a množstvom spoločných výziev, ktoré je potrebné riešiť. Preto by ich vymedzenie malo byť založené na konkrétnych kritériách (na základe vzájomnej zemepisnej prepojenosti) v záujme spolupráce na riešiteľných problémoch. Tým by sa malo zaručiť lepšie prepojenie s ostatnými územiaми, ako je stredná Európa, alpský región a Podunajsko.

7. Nazdáva sa, že z tohto pohľadu sa makroregionálna stratégia môže stať významným nástrojom naplnenia cieľa územnej

súdržnosti, výrazne podporovaného v Lisabonskej zmluve, ako aj nástrojom na zintenzívnenie procesu vstupu kandidátskych a potenciálnych kandidátskych krajín do Európskej únie tým, že výrazne pôsobí na spoločné záujmy regiónov „starých“ a „nových“ členských štátov, ako aj tretích krajín, ako už ukazujú príklady stratégie Európskej únie pre Pobaltsko a pre Podunajsko.

8. Zdôrazňuje, že jadransko-iónska makroregionálna stratégia významne prispieva tým, že zdôrazňuje pozornosť EÚ vo vzťahu ku krajinám západného Balkánu tak, ako v minulosti pri integrácii území strednej a východnej Európy.

9. Poukazuje na to, že jadransko-iónska makroregionálna stratégia je výrazným faktorom zmierovania medzi územiaми na východných brehoch Jadranského a Iónskeho mora a zároveň uznáva a opätovne objavuje spoločné hodnoty, ktoré po stáročia zjednocujú oba brehy.

10. Zdôrazňuje, že ďalšiu hodnotu makroregionálnej stratégie tvorí príležitosť posilňovať regionálnu spoluprácu na územiach, ktoré sú tiež súčasťou rozsiahlejšej oblasti Stredozemného mora, a prispieť tak k procesu európskej integrácie.

11. Zdôrazňuje, že makroregión nie je ďalšou inštitucionálnou úrovňou vo vnútri Európskej únie, ale sieťou, spôsobom fungovania alebo lepšie povedané spoločnou činnosťou, do ktorej sú zapojení rôzni európski, národní, regionálni a miestni aktéri – teda rôzne politiky a rôzne programy financovania. Je preto želateľné flexibilné a nebyrokratické prepojenie všetkých subjektov, nástrojov a iniciatív.

Európska stratégia Európskej únie pre jadransko-iónsky región: súvislosti

12. Konštatuje, že územia Jadranského a Iónskeho mora sú medzinárodnou morskou oblasťou a medzinárodným regiónom. Vzájomné pôsobenie krajín tejto oblasti bolo vždy jej hlavnou črtou tak z historického, ako aj zemepisného, hospodárskeho, environmentálneho alebo sociálneho hľadiska. Jadranské more a Iónske more sú významnými morskými a námornými (ekologickými) regiónmi Európy, nachádzajúcimi sa v blízkosti a prechádzajúcimi do strednej časti Stredozemného mora, ktoré je polouzatvoreným morom s nízkou mierou výmeny vody.

13. Poukazuje na to, že jadransko-iónsky makroregión (AIMR) zahŕňa pobrežné členské štáty EÚ, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny. Z hospodárskeho, environmentálneho a kultúrneho hľadiska to je veľmi rôznorodá oblasť. V rámci prebiehajúceho prístupového procesu krajín západného Balkánu bude na oblasť Jadranského a Iónskeho mora okrem spoločného dedičstva ešte viacej vplývať voľný pohyb osôb, tovaru a služieb.

14. Pripomína, že zemepisná oblasť, na ktorú sa stratégia vzťahuje, zahŕňa členské štáty (Taliano, predovšetkým s regiónmi na brehoch Jadranského a Iónskeho mora, Grécko a Slovinsko), dve kandidátske krajiny (Chorvátsko, Čiernu Horu), a tri potenciálne kandidátske krajiny (Albánsko, Bosnu a Hercegovinu, Srbsko) a rozprestiera sa na ploche takmer 450 tisíc kilometrov štvorcových, kde žije približne 60 miliónov osôb. Je to región, ktorý presahuje hranice prímorskej oblasti a ktorý sa vďaka svojej povahe ako spojovník území, národov a inštitúcií veľmi dobre hodí na rozvoj spoločnej stratégie schopnej vytvárať príležitosti na udržateľný rozvoj a vytvárať optimálne podmienky na výmenu názorov, osôb, tovaru a služieb.

15. Zdôrazňuje, že jadransko-iónska prímorská oblasť predstavuje „polouzatvorené more“ a perspektívne stále viac „vnútorné more“ Európskej únie. Je to prímorská oblasť, ktorá sa podobá Pobaltsku, pretože v oboch prípadoch ide o moria s podobnými problémami a výzvami a obidve oblasti predstavujú „spojovník“ medzi členskými štátmi a tretími krajinami, a zároveň je prirodzeným prístupom Podunajska k moru.

16. Zdôrazňuje, že všetky európske priestory sú navzájom do istej miery funkčne prepojené, a preto zamýšľané prepojenie Pobaltska a Podunajska s jadransko-iónskou oblasťou je ich prirodzeným doplnením a posilnením európskej politiky územnej spolupráce.

17. Berie na vedomie, že jadransko-iónsky región je od konca 70. rokov predmetom záujmu viacerých organizácií a iniciatív, z ktorých najdôležitejšie sú:

- Fórum miest pobrežia Jadranského a Iónskeho mora, kde je záujem sústredený na uplatňovanie spoločného administratívneho modelu zameraného na vyváženější rozvoj spravovaných území (asi 50),
- Fórum obchodných komôr, kde majú osobitný význam hospodárske a sociálne aspekty a ochrana zdrojov (asi 30),
- Fórum univerzít „Uniadrión“, kde je východiskovým bodom vytvorenie trvalého prepojenia medzi univerzitami a výskumnými strediskami v jadransko-iónskej oblasti v záujme spoločnej multimediálnej tvorby (asi 32),
- Jadransko-iónska iniciatíva, ktorej členmi sú Albánsko, Bosna a Hercegovina, Chorvátsko, Grécko, Taliansko, Čierna Hora, Slovinsko a Srbsko, vznikla na konci konfliktu v bývalej Juhoslávii v máji 2000 v Ancone s jasným cieľom zaistiť bezpečnosť a spoluprácu v oblasti Jadranského a Iónskeho mora,

- Jadranský euroregión, ktorý v záujme dialógu a koordinácie príslušných programových priorit spravidla združuje inštitúcie z území na oboch brehoch Jadranského mora na úrovni bezprostredne nižšej, než je úroveň štátu,

ku ktorým sa pričleňujú mnohé siete v oblasti infraštruktúry (napr. *North Adriatic Port Association* – N.A.P.A.), kultúry, vzdelávania a odbornej prípravy.

18. Pripomína, že do tejto oblasti je okrem toho nasmerovaná významná pomoc Európskej únie financovaná v rámci tematických programov (pre dopravu, energetiku, životné prostredie a pod.), v rámci národných a regionálnych programov európskej politiky súdržnosti (cieľ 1 a 2) a programov európskej územnej spolupráce, ako sú programy cezhraničnej spolupráce v oblasti Jadranského mora v rámci nástroja predvstupovej pomoci (*IPA Adriatic Cross-border Cooperation Programme*), a príslušné programy cezhraničnej spolupráce (napr. Taliansko - Slovinsko, Grécko - Taliansko), ako aj medzinárodnej spolupráce: program pre strednú Európu (Central Europe – CE), program pre juhovýchodnú Európu, (South East Europe – SEE), program MED pre oblasť Stredozemného mora, program pre alpský región (Alpine Space), prostredníctvom financií z EFRR a nástroja predvstupovej pomoci IPA. Stratégia Európskej únie je pre tento región naliehavo potrebná a bude preň prínosná práve z dôvodu prospešných silných väzieb medzi týmito programami a plánmi na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj vďaka úžitku investícií Európskej investičnej banky, miestnych bánk a súkromných hospodárskych subjektov. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že takýto proces sa nemôže riadiť len medzivládnu logikou, ale si vyžaduje okamžité použitie politicko-inštitucionálnej páky a technickej expertízy inštitúcií EÚ.

19. Zdôrazňuje, že táto široká sieť vzťahov predstavuje významný referenčný bod a je potrebným základom pre rozvoj európskeho rozmeru miestnej a regionálnej politiky. Podpora systémov cezhraničných, medzinárodných a medziregionálnych partnerstiev sa stáva na úrovni území strategickou a prispieva k štruktúrovaniu systémov dialógu a spolupráce medzi miestnymi orgánmi, regiónmi a ústrednou správou v súlade s Lisabonskou zmluvou.

20. Nazdáva sa, že Jadransko-iónska iniciatíva môže vďaka svojim osobitným charakteristikám a hlavne vďaka záujmu jej členských krajín o problémy ochrany morských vôd a pobreží prerásť do rozmeru, ktorý bude stredomorským v pravom zmysle slova. Vďaka svojim špecifickým zemepisným danostiam a súvisiacim problémom je táto iniciatíva predurčená k tomu, aby priniesla pridanú hodnotu procesom stabilizácie v tejto oblasti a predovšetkým dynamike integrácie v európskom priestore bez toho, aby dochádzalo k prekryvaniu s inými inštitúciami iného zamerania a významu.

21. Pripomína, že Rada Jadransko-iónskej iniciatívy zložená z ministrov zahraničných vecí jej členských štátov 5. mája 2010 v Ancone prijala vyhlásenie, v ktorom sa pripája k návrhu makroregionálnej stratégie pre jadransko-iónsku oblasť a vyzýva členské štáty (Taliansko, Grécko, Slovinsko), aby sa zasadili za jej schválenie zo strany inštitúcií EÚ.

22. Zdôrazňuje, že Rada Jadransko-iónskej iniciatívy prijala 23. mája 2011 v Bruseli ďalšie vyhlásenie, v ktorom berie s potešením na vedomie rozhodnutie Európskej rady z 13. apríla 2011, v ktorom vyzýva členské štáty, aby naďalej pracovali v prospech budúcich makroregiónov, a opätovne potvrdzuje svoj záväzok podporovať makroregionálnu stratégiu pre oblasť Jadranského a Iónskeho mora, ktorá sa má uplatňovať v spolupráci s Európskou komisiou a s účasťou národných, regionálnych a miestnych inštitúcií.

23. Poukazuje na to, že predsedovia národných parlamentov krajín pridružených k jadransko-iónskej iniciatíve na svojej 8. a 9. konferencii v talianskom meste Bari 29. apríla 2010 a v čiernohorskom meste Budva 11. apríla 2011 prijali špecifické záverečné vyhlásenia, v ktorých sa parlamenty zaväzujú zintenzívniť svoje úsilie prispieť k procesu vstupu všetkých krajín západného Balkánu, ktoré sú členmi tejto iniciatívy, do EÚ, a v ktorých žiadajú európske inštitúcie, aby vypracovali makroregionálnu stratégiu pre oblasť jadranského a Iónskeho mora v regióne juhovýchodnej Európy.

24. Pripomína, že územia, ktorých sa stratégia týka, hraničia s Jadranským morom alebo Iónskym morom, kde sú rozdiely vo vzhľade krajiny a environmentálne rozdiely medzi dvoma brehmi Jadranského mora a vnútrozemím významné vzhľadom na geomorfologické črty, silný tlak mestského rozvoja a demografické rozdiely. Pre túto oblasť sú okrem toho charakteristické výrazné prepojenia až splynutia s územiaми Rakúska a stredného a južného Stredozemia.

25. Pozoruje, že niektoré pobrežné oblasti sú poznačené vysokou mierou urbanizácie, ktorá je najvýraznejšia v okolí výrobných centier, ako aj v oblastiach s vysokou mierou turistického ruchu. Nadmerný tlak výroby, lokálne sústredený dopyt a následná zmena pobrežného biotopu spôsobili výrazné preťaženie a neustále zmenšovanie prírodného prostredia. Ešte stále tu však existujú nádherné lokality, národné a regionálne chránené oblasti.

26. Upozorňuje, že niektoré pobrežné oblasti predstavujú kontinuitu krajiny a prírodného dedičstva, ktoré sú v súčasnosti stále viac ohrozené rozvojom. V tejto oblasti bol zistený nedostatok kanalizačných sietí a zariadení na likvidáciu odpadu, nárast urbanizácie pobrežia, neprestávajúce znečisťovanie ovzdušia emisiami z dopravy, priemyselnej výroby a z výroby energie.

27. Zdôrazňuje, že v širšom ponímaní je cieľom stratégie Európskej únie pre jadransko-iónsky makroregión byť cenným prínosom nielen pre dané oblasti, ale aj pre celú EÚ, keďže je plne zameraná na splnenie strategických usmernení EÚ v oblasti inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rozvoja, a najmä stratégie Európa 2020. Táto stratégia by sa mala začať uplatňovať podľa očakávaní v roku 2012 resp. 2013, aby sa umožnil tento súlad a zabezpečila maximálna koherencia s prioritami budúceho viacročného finančného výhľadu, príslušnými spoločnými strategickými rámcami a operačnými programami.

28. Nazdáva sa, že ak sa má definovať poslanie jadransko-iónskej stratégie, tak to možno urobiť slovami „spájať a chrániť“: spájať územia makroregiónu s cieľom podporovať udržateľný rozvoj a pritom chrániť zraniteľné morské, pobrežné a vnútrozemské životné prostredie. Európske makroregionálne stratégie pre Pobaltsko a pre Podunajsko spoločne so stratégiou EÚ pre jadransko-iónsky makroregión a budúcnými stratégiami EÚ⁽¹⁾ môžu vytvárať prepojenia a synergie, a to aj v oblasti infraštruktúry, ktoré sa spomínajú v bode 18 záverov zo zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti 13. apríla 2011. Všetky tieto stratégie by mali predstavovať ideálnu os tiahnucu sa od severu na juh Európy. V tomto kontexte by jadransko-iónsky makroregión posilnil a odľahčil juhovýchodnú vstupnú bránu Európy do sveta, pričom by mohol zahŕňať aj stredovýchodnú oblasť Stredozemného mora, vďaka predĺženiu balticko-jadranského koridoru, ktoré Komisia navrhla v svojom oznámení KOM(2011) 500 z 29. júna 2011, a jeho napojeniu na intermodálne siete. Vzhľadom na možné rozsiahle prekryvanie území medzi jadransko-iónskou stratégiou a stratégiou pre Podunajsko by Európska komisia mala vytvoriť vhodné koordinačné mechanizmy.

More, pobrežie a vnútrozemie: makroregión, ktorý treba prepojiť, chrániť a rozvíjať

29. Nazdáva sa, že morská oblasť je svojou povahou spoločným zdrojom spájajúcim krajiny a regióny, ktoré sa jej dotýkajú, ako aj ich spoločný majetok, ktorý musia chrániť. Na to však, aby more produkovalo bohatstvo a rozvoj, sú potrebné aj spoločné opatrenia. More je navyše krehkým systémom. Platí to obzvlášť pre Jadranské a Iónske more, ktoré sú morami s nízkou mierou výmeny vody a napojené na Stredozemné more, ktoré je tiež polouzavretým morom. Ak sa má zachovať životné prostredie Jadranského a Iónskeho mora, mali by byť do Jadransko-iónskej stratégie začlenené morské stratégie.

30. Konštatuje, že z tohto pohľadu možno jadransko-iónsky makroregión chápať ako námorné spoločenstvo. Stratégia preto so sebou prinesie nielen plánovanie dokumentov, ale aj opatrenia – konkrétne, viditeľné opatrenia na zdoľanie problémov tohto regiónu. Štáty, regióny a iné zainteresované subjekty musia prevziať zodpovednosť ako hlavní partneri v konkrétnych prioritných oblastiach a hlavných projektoch, ktoré sú výsledkom integrovaného prístupu k námornej politike, dopravnej politike a otázke prístavov v rámci logiky celoeurópskych koridorov.

31. Poukazuje na skutočnosť, že makroregionálny prístup bude musieť okrem námorného rozmeru zohľadniť všetky významné otázky, ktoré sa v súčasnosti týkajú jadransko-iónskeho makroregiónu, od ochrany a zachovania životného prostredia po energetiku, od zmeny klímy po výskum a inováciu, od zachovania podmorských a kultúrnych zdrojov po konkurencieschopnosť a vytváranie pracovných miest, obchod, logistiku a odbornú prípravu verejných riadiacich pracovníkov v jadransko-iónskej oblasti.

⁽¹⁾ Niektoré stratégie sa nachádzajú vo fáze prípravy: stratégia pre oblasť Severného mora a Lamanšského prielivu, stratégia pre oblasť Álp, stratégia pre oblasť Atlantiku, stratégia pre oblasť Čierneho mora atď.

32. Pripomína postoj Európskej komisie, že podľa súčasnej situácie platia pre vypracovanie makroregionálnych stratégií tri „nie“, a to: žiadne nové pravidlá, žiadne nové inštitúcie, žiadne ďalšie prostriedky. Domnieva sa však, že by súčasne mali platiť aj tri „áno“: spoločne dohodnuté uplatňovanie a kontrola pravidiel, ktoré v makroregióne existujú, vytvorenie platformy, siete resp. územného zoskupenia regionálnych a miestnych samospráv a členských krajín, do ktorého budú zapojené aj zainteresované strany a ktoré budú riadiť orgány Európskej únie, zosúladené využívanie finančných prostriedkov Únie vyčlenených na vytvorenie a realizáciu makroregionálnych stratégií.

33. Trvá na tom, aby Európska rada poverila do roku 2012/2013 Európsku komisiu vypracovaním jadransko-iónskej makroregionálnej stratégie. Ak sa rozvinie dostatočne podrobná diskusia, bude táto stratégia na európskej úrovni zodpovedným rozhodnutím inštitúcií EÚ, pretože sa týmto spôsobom dá vyjadriť súhlas a zároveň formulovať pragmatická koncepcia, pokiaľ ide o tri hlavné piliere makroregionálnej stratégie, a zasiahnuť do nového plánu na programové obdobie 2014 – 2020.

34. Konštatuje, že v súvislosti s otázkou subsidiarity a proporcionality podobne ako v prípade Pobaltska a Podunajska aj v prípade jadransko-iónskej oblasti je možné stanoviť európsku stratégiu, ktorá by využila mnohé existujúce siete spolupráce a zvýšila hodnotu mnohých už prebiehajúcich iniciatív, programov a projektov a akceptovala a koordinovala nástroje rôznych subjektov, a tým by prispela k posilneniu procesu integrácie tak medzi štátmi, ako aj v nich samotných tým, že by vo väčšej miere zapájala občiansku spoločnosť do rozhodovacieho procesu a uskutočňovania konkrétnych opatrení.

35. Zdôrazňuje, že vďaka týmto podmienkam sa makroregionálna stratégia pre jadransko-iónsku oblasť javí ako vynikajúci príklad „viacúrovňového riadenia“ v praxi, pretože vytvára príležitosti na posúdenie a optimalizáciu spolupráce a vzájomné pôsobenie všetkých subjektov čeliacich veľkým výzvam, ktoré vyvstávajú na tomto území.

36. Pripomína, že v tejto fáze, v ktorej väčšina opatrení spočíva na právnom základe jednotlivých oblastí právomocí Únie a členských štátov, by sa Komisia mala na začiatku obmedziť na navrhnutie určitých opatrení, ktoré by boli potom rozvíjané prostredníctvom spolupráce všetkých zainteresovaných úrovní riadenia podľa príslušných právomocí a zodpovedností, aby sa následne ujala svojej úlohy pri koordinácii, monitorovaní a uľahčovaní uplatňovania a sledovania stratégie. Pri výkone tejto úlohy by mala čo najviac využívať už jestvujúce vhodné štruktúry.

Záver

37. Konštatuje, že vzhľadom na vyhlásenia Rady Jadransko-iónskej iniciatívy (zloženej z ministrov zahraničných vecí jej členských štátov) a so zreteľom na naliehavé problémy a aktuálne výzvy je potrebné ihneď začať podrobne rozpracovávať

európsku stratégiu pre jadransko-iónsku oblasť, a preto vyzýva Európsku radu, aby vypracovaním tejto stratégie poverila Európsku komisiu.

38. Vyzýva Európsky parlament, aby na základe vyhlásení konferencií predsedov národných parlamentov krajín pridružených k jadransko-iónskej iniciatíve a vzhľadom na strategický význam z hľadiska zavŕšenia procesu vstupu daných krajín do EÚ vyvinul dôraznú politickú iniciatívu na zavedenie stratégie Európskej únie pre jadransko-iónsky makroregión.

39. Vyzýva Európsky parlament, ktorý aktívne pracuje na koncipovaní dôležitých dokumentov týkajúcich sa uskutočňovania integrovanej námornej politiky, správy teritoriálnych vôd a dopravnej politiky, aby k nim pristupoval aj z pohľadu jadransko-iónskeho makroregiónu.

40. Zdôrazňuje, že jadransko-iónska makroregionálna stratégia je v plnom súlade s rozvojom euroregiónov s dôrazom na spoluprácu medzi hraničnými regiónmi alebo rozvojom európskych štruktúr v kontexte cezhraničných, nadnárodných a medziregionálnych projektov, ktoré majú právnu formu európskych zoskupení územnej spolupráce (EZÚS).

41. Odporúča, aby politické opatrenia Európskej únie a obzvlášť politika súdržnosti na obdobie po roku 2013 plne začlenili makroregionálne stratégie do vlastných oblastí územnej spolupráce (predovšetkým pokiaľ ide o cezhraničnú a nadnárodnú spoluprácu) tak, aby regionálne operačné programy nasledujúceho programového obdobia (2014 – 2020) mohli prispieť k efektívnemu uskutočneniu makroregionálnych stratégií.

42. Vyzýva Komisiu, aby v súlade s bodom 21 záverov zo zasadnutia Rady pre všeobecné záležitosti 13. apríla 2011, v súlade so závermi Európskej rady z 23. – 24. júna 2011 a vzhľadom na skutočnosť, že národné a miestne inštitúcie už dlhší čas zvažujú možnosť vypracovať makroregionálnu stratégiu, už odteraz začala presne monitorovať strategické projekty zasahujúce do území jadransko-iónskej oblasti, ktoré sa už realizujú, boli schválené alebo sú práve schvaľované, a opakovane žiada Komisiu, aby prijala prístup založený na troch „áno“, ako je to špecifikované v bode 32 tohto stanoviska.

43. Pokladá za potrebné a naliehavé, aby boli úloha a funkcia makroregiónov ďalej preskúmané a vymedzené v príslušnej zelenej knihe, ako to už požadoval vo svojom uznesení o legislatívnom a pracovnom programe Európskej komisie v roku 2010.

44. Zdôrazňuje, že stratégia pre jadransko-iónsku oblasť je založená na uplatňovaní zásady subsidiarity. Musí sa zaoberať témami a problematickými oblasťami, ktoré nemožno vyriešiť výlučne na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni.

45. Poukazuje na to, že pri vypracúvaní tejto stratégie musí prebehnúť široká verejná konzultácia. Pri jej uskutočnení sa musí uplatniť úzka spolupráca so sieťami a organizáciami v oblasti a s Výborom regiónov ako zástupcom miestnych a regionálnych orgánov a iných dôležitých partnerov a musia sa zohľadniť skúsenosti so stratégiami EÚ pre Pobaltsko a Podunajsko.

46. Pripomína, že v súlade s odporúčaniami Rady pre všeobecné záležitosti z 13. apríla 2011, pokiaľ ide o transparentnosť, zviditeľnenie a výmenu osvedčených postupov medzi makroregionálnymi stratégiami, Jadransko-iónsky makroregión zorganizoval počas ročníka Open Days

2011 podujatie, na ktorom sa analyzovali makroregionálne otázky a konkrétne sa podrobne posúdil návrh makroregionálnej stratégie pre jadransko-iónsku oblasť, a to formou dialógu s účasťou zástupcov 13 regiónov a miest tohto partnerstva, ako aj prostredníctvom pracovného stretnutia verejnosúkromných partnerstiev, na ktorom boli prezentované konkrétne projekty vo fáze realizácie.

47. Poveruje svojho predsedu, aby toto stanovisko z vlastnej iniciatívy predložil Európskej komisii, Európskemu parlamentu, súčasnému predsedníctvu Rady EÚ a partnerom v trojici predsedníctiev.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Inteligentná regulácia“

(2012/C 9/04)

VÝBOR REGIÓNOV

- zastáva názor, že inteligentná regulácia by mala priniesť zníženie byrokracie a administratívnej záťaže nielen pre občanov a zainteresované strany, ale tiež pre miestne a regionálne orgány. Naopak nesúhlasí s výhradne kvantitatívnym prístupom, pokiaľ o ide o právne predpisy;
- poukazuje na častejšie odkazy na miestny a regionálny rozmer inteligentnej regulácie a na súvisiace činnosti a schopnosti Výboru regiónov ako uznanie úlohy, ktorú zohrávajú európske miestne orgány a regióny pri tvorbe politiky EÚ a uplatňovaní právnych predpisov;
- vyzýva Európsku komisiu a ostatné inštitúcie EÚ, aby venovali väčšiu pozornosť miestnym a regionálnym samosprávam pri navrhovaní právnych predpisov, posudzovaní ich vplyvu alebo navrhovaní spôsobov uskutočňovania politik a cieľov EÚ;
- domnieva sa, že okrem cieľov územnej súdržnosti Európskej únie (článok 3 Zmluvy o založení EÚ) si horizontálne doložky Lisabonskej zmluvy o sociálnych požiadavkách (článok 9 Zmluvy o fungovaní EÚ) a požiadavkách ochrany životného prostredia (článok 11 Zmluvy o fungovaní EÚ), ako aj tri ťažiská stratégie Európa 2020 vyžadujú štúdie na posúdenie vplyvu, ktoré budú vyvážené analyzovať vplyvy právnych predpisov z ekonomického, sociálneho a environmentálneho hľadiska;
- vyjadruje svoju pripravenosť pomáhať inštitúciám EÚ v ich úsilí v prípade, že budú od miestnych a regionálnych orgánov potrebovať údaje, pričom pripomína svoje obmedzené zdroje a svoje hlavné poslanie;
- zastáva názor, že inštitúcie EÚ by mali rovnako pristupovať k posúdeniu vplyvu a že Výbor regiónov by mal byť do vypracovania rovnakého prístupu zapojený;
- podporuje plány na prehodnotenie dohody o spolupráci medzi Výborom regiónov a Európskou komisiou, ktoré by zohľadnilo inštitucionálne zmeny vyplývajúce z Lisabonskej zmluvy, nevyhnutnosť uplatňovania viacúrovňového riadenia a vývoj politickej úlohy Výboru regiónov, zavedenie ustanovení o zlepšení a rozvoji spolupráce v oblasti posudzovania vplyvu, ako aj o vytvorení mechanizmu, prostredníctvom ktorého by výbor prispieval k výročnej správe o lepšej tvorbe právnych predpisov.

Spravodajca	Graham TOPE (UK/ALDE), člen rady londýnskeho mestského obvodu Sutton
Referenčné dokumenty	Oznámenie Komisie – Inteligentná regulácia v Európskej únii KOM(2010) 543 v konečnom znení Správa Komisie o subsidiarite a proporcionality (17. správa o lepšej tvorbe právnych predpisov za rok 2009) KOM(2010) 547 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

A. *Inteligentná regulácia*

1. víta koncepciu inteligentnej regulácie, ktorá potvrdzuje a rozširuje myšlienku cyklu tvorby politiky EÚ, počas ktorého sa právne predpisy neustále prehodnocujú a prispôbujú novým výzvam a okolnostiam na základe dôkladného hodnotenia a konkrétnych skúseností s implementáciou;

2. zastáva názor, že inteligentná regulácia by mala priniesť zníženie byrokracie a administratívnej záťaže nielen pre občanov a zainteresované strany, ale tiež pre miestne a regionálne orgány. Naopak nesúhlasí s výhradne kvantitatívnym prístupom, pokiaľ o ide o právne predpisy, pretože politické priority nemôžu byť podriadené hľadisku celkového množstva legislatívy. Požaduje preto štúdie na posúdenie vplyvu, ktoré by sa zaoberali aj úvahami o nákladoch, ktoré vyplývajú z chýbajúcich európskych predpisov;

3. vyjadruje poľutovanie nad tým, že nástroje inteligentnej regulácie sa zjavne nevzťahujú na delegované a vykonávacie akty („komitológia“). Dohľad nad týmito postupmi resp. ich transparentnosť nie sú dostatočne jasné;

Úloha miestnych a regionálnych orgánov

4. poukazuje na častejšie odkazy na miestny a regionálny rozmer inteligentnej regulácie a na súvisiace činnosti a schopnosti Výboru regiónov ako uznanie úlohy, ktorú zohrávajú európske miestne orgány a regióny pri tvorbe politiky EÚ a uplatňovaní právnych predpisov;

Konzultácie

5. konštatuje, že vo väčšine svojich stanovísk vyjadril obavy týkajúce sa úrovne konzultácií či zapojenia miestnych a regionálnych orgánov do prípravy iniciatív EÚ. V stanoviskách často požaduje väčšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do prípravy nových politik a právnych predpisov, hodnotenia ich možného dosahu a ich uplatňovania;

6. vyzýva Európsku komisiu a ostatné inštitúcie EÚ, aby venovali väčšiu pozornosť miestnym a regionálnym

samosprávam pri navrhovaní právnych predpisov, posudzovaní ich vplyvu alebo navrhovaní spôsobov uskutočňovania politik a cieľov EÚ;

7. víta preto zámer preskúmať súčasné konzultačné postupy a predĺžiť lehotu na odpoveď;

8. domnieva sa, že výsledky konzultácií by sa mali zverejňovať a analyzovať, napr. ako sa využili príspevky pri príprave alebo úprave návrhu, ktoré podnety neboli zohľadnené atď.;

9. opakuje svoje znepokojenie nad tým, že otvorené konzultácie zvyčajne dobre organizovaných respondentov s dostatočnými zdrojmi či zvláštnymi menšinovými záujmami, preto si naďalej vysoko cení odpovede reprezentatívnych združení miestnych a regionálnych samospráv, ako aj ostatné odpovede;

Administratívna a finančná záťaž

10. berie na vedomie činnosť skupiny na vysokej úrovni pre oblasť administratívnej záťaže („Stoiberova skupina“);

11. opakuje svoje znepokojenie nad tým, že táto skupina a Európska komisia sa sústreďujú takmer výlučne na priamu záťaž, ktorú spôsobujú právne predpisy EÚ malým podnikom. Uznáva síce, že je vážnou prekážkou hospodárskeho rastu, pripomína však, že aj nákladné vykazovacie povinnosti národných, regionálnych či miestnych orgánov v konečnom dôsledku vedú k administratívne záťaženiu občanov a podnikov na národnej alebo na nižšej ako celoštátnej úrovni, a zastáva názor, že záťaž miestnych a regionálnych orgánov bude potrebné riešiť a zmierniť;

12. víta nedávnu iniciatívu skupiny na určenie osvedčených postupov pri uplatňovaní nových právnych predpisov menej zaťažujúcim spôsobom a pripomína svoju aktívnu účasť prostredníctvom osobitnej správy a svojho stáleho pozorovateľa v Stoiberovej skupine na získavaní miestnych a regionálnych osvedčených postupov v tejto súvislosti, zdôrazňuje však, že EÚ by sa v prvom rade mala zamerať na predchádzanie vzniku nadmernej administratívnej záťaže;

13. berie na vedomie správu Európskej komisie o subsidiarite a proporcionality za rok 2010 (18. správa o lepšej tvorbe právnych predpisov) a hodnotí ju ako známku toho, že Európska komisia zohľadňuje analýzy subsidiarity uskutočňované Výborom regiónov;

Hodnotenie vplyvu

14. pripomína, že podľa Lisabonskej zmluvy musí každý návrh legislatívneho aktu EÚ obsahovať hodnotenie jeho možného dosahu a zohľadniť pritom aj miestnu a regionálnu úroveň;

15. znovu pripomína, aký význam má hodnotenie vplyvu *ex ante* a hodnotenie vplyvu *ex post* pri tvorbe politiky a legislatívy, pričom víta posilnenú úlohu hodnotenia *ex post*;

16. uznáva, že snahy o zjednodušenie a zlepšenie európskych právnych predpisov si vyžadujú, aby bola zachovaná rovnováha medzi vypracúvaním hodnotení vplyvu *ex ante* a hodnotení vplyvu *ex post*, a zároveň musia zabezpečiť, aby tieto povinnosti neprinášali so sebou dodatočnú administratívnu záťaž na rôznych úrovniach verejnej správy;

17. poukazuje na výročnú správu za rok 2010 Výboru pre posudzovanie vplyvu (IAB). Domnieva sa, že Výbor pre posudzovanie vplyvu zohráva dôležitú úlohu, avšak mal by byť nezávislejší od Európskej komisie;

18. domnieva sa, že proces posudzovania vplyvu a úloha IAB vedú k dôslednejšiemu monitorovaniu zásady subsidiarity a jeho udržaniu prostredníctvom útvarov Európskej komisie. Jasne to naznačuje aj správa, keď poukazuje na prípady, v ktorých údaje zozbierané v procese posudzovania vplyvu viedli generálne riaditeľstvo Komisie k prehodnoteniu nevyhnutnosti a potenciálneho prínosu príslušných právnych predpisov;

19. zaznamenáva, že správa Výboru pre posudzovanie vplyvu zisťuje tendenciu vypracúvať a zverejňovať posúdenie vplyvu až ku konečným legislatívnym návrhom, a nie k oznámeniam k jednotlivým oblastiam politiky v skorom štádiu. Žiada, aby sa posúdenie vplyvu politických iniciatív, ktoré sú významné a majú veľký dosah, vypracúvalo v ich skorom štádiu, najmä ak je cieľom takýchto návrhov informovať politickým činiteľov o viacerých možnostiach osobitných opatrení v ďalšom štádiu;

20. konštatuje, že v správe sa poukazuje na nevyhnutnosť zaradiť do posúdenia vplyvu, ktoré vypracúvajú jednotlivé generálne riaditeľstvá, posúdenie sociálnych dôsledkov a administratívnych nákladov, avšak neuvádza sa žiaden odkaz na hodnotenie špecifického územného dosahu, ani na úlohu, ktorú by mohol Výbor regiónov zohrávať pri podpore Európskej komisie v procese posudzovania vplyvu. Vyzýva Európsku komisiu, aby sa tým zaoberala a žiada IAB, aby vo svojej správe za rok 2011 informoval o tom, ako sa v tejto veci pokročilo;

21. považuje za žiaduce, aby do IAB bolo plne zapojené GR REGIO, pretože toto riaditeľstvo sa najväčšmi venuje územnému hľadisku;

22. domnieva sa, že okrem cieľov územnej súdržnosti Európskej únie (článok 3 Zmluvy o založení EÚ) si horizontálne doložky Lisabonskej zmluvy o sociálnych požiadavkách (článok 9 Zmluvy o fungovaní EÚ) a požiadavkách ochrany životného

prostredia (článok 11 Zmluvy o fungovaní EÚ), ako aj tri ťažiská stratégie Európa 2020 vyžadujú štúdie na posúdenie vplyvu, ktoré budú vyvážené analyzovať vplyvy právnych predpisov z ekonomického, sociálneho a environmentálneho hľadiska;

23. domnieva sa, že kvalitné analýzy vplyvu a monitorovanie uplatňovania legislatívy si vyžadujú dostatok času a ľudských zdrojov, aby sa zabezpečila odbornosť a zároveň globálna vízia;

24. vyjadruje výhrady k trendu poveriť vykonaním štúdií na posúdenie vplyvu „nezávislé“ subjekty, t. j. externalizovať túto činnosť a poveriť ňou vybrané konzultantské spoločnosti alebo ad hoc komisie. Vzbudzuje to pochybnosti o skutočnej transparentnosti alebo nezávislosti tejto externalizácie. Zároveň sa tým popiera poslanie Komisie, ktorým je zastupovanie všeobecného záujmu Spoločenstva. Môže to zároveň zvyhodňovať tie organizácie, ktoré majú dostatočné zdroje na realizáciu týchto štúdií na úkor územných samospráv, mimovládnych organizácií a zástupcov občianskej spoločnosti alebo pracovníkov, ktorí disponujú oveľa menším objemom prostriedkov;

25. vyjadruje svoju pripravenosť pomáhať inštitúciám EÚ v ich úsilí v prípade, že budú od miestnych a regionálnych orgánov potrebovať údaje, pričom pripomína svoje obmedzené zdroje a svoje hlavné poslanie;

Medziinštitucionálne dohody

26. pripomína, že vplyv nových právnych predpisov EÚ na miestne a regionálne orgány môže vyplynúť tak z pôvodného návrhu Komisie, ako aj zo zmien a doplnení v Európskom parlamente a Rade. Vyzýva posledné dve inštitúcie, aby tiež venovali zvýšenú pozornosť územnému dosahu svojich rozhodnutí počas legislatívneho procesu, a ponúka svoje odborné znalosti v tejto otázke. Domnieva sa, že by sa mohli preskúmať konkrétne možnosti takejto spolupráce Výboru regiónov s Európskym parlamentom a Radou v súvislosti s hodnoteniami vplyvu, kontrolou zásady subsidiarity a uplatňovaním právnych predpisov EÚ *ex ante* a *ex post*;

27. vyzýva svojich spravodajcov, aby zväzili dosah svojich odporúčaní z hľadiska finančného a administratívneho zaťaženia, ako aj dosah na životné prostredie, sociálnu štruktúru, malé a stredné podniky a občiansku spoločnosť;

28. zastáva názor, že inštitúcie EÚ by mali rovnako pristupovať k posúdeniu vplyvu a že Výbor regiónov by mal byť do vypracovania rovnakého prístupu zapojený;

29. víta skutočnosť, že Európska komisia v súvislosti so systémom včasného varovania, ktorý zaviedla Lisabonská zmluva, prikladá primeranú váhu zdôvodneným stanoviskám národných parlamentov, aj keď počet stanovísk potrebných na postup „žltej karty“ nebol splnený. Vzhľadom na svoju úlohu a zodpovednosť v procese monitorovania subsidiarity Výbor regiónov žiada Európsku komisiu, aby mu poslala zdôvodnené stanoviská predložené národnými parlamentmi, ako aj ich preklad a príslušné odpovede Komisie;

30. podporuje plány na prehodnotenie dohody o spolupráci medzi Výborom regiónov a Európskou komisiou, ktoré by zohľadnilo inštitucionálne zmeny vyplývajúce z Lisabonskej zmluvy, nevyhnutnosť uplatňovania viacúrovňového riadenia a vývoj politickej úlohy Výboru regiónov, zavedenie ustanovení o zlepšení a rozvoji spolupráce v oblasti posudzovania vplyvu, ako aj o vytvorení mechanizmu, prostredníctvom ktorého by výbor prispieval k výročnej správe o lepšej tvorbe právnych predpisov;

Skupina na vysokej úrovni o riadení

31. zastáva názor, že táto skupina predstavuje cenné fórum na úrovni štátnych úradníkov z členských štátov a európskych inštitúcií, vrátane Výboru regiónov, na ktorom je možné diskutovať o praktických otázkach európskeho riadenia a vymieňať si osvedčené postupy;

32. vyjadruje poľutovanie nad tým, že v roku 2011 ani maďarské, ani poľské predsedníctvo neusporiadajú žiadnu riadnu schôdzu a žiada, aby sa tak stalo v roku 2012;

B. Subsidiarita

33. pripomína, že Lisabonská zmluva obsahuje výslovný odkaz na miestnu a regionálnu samosprávu a na miestny a regionálny rozmer zásady subsidiarity, čo znamená, že EÚ musí pri navrhovaní a prijímaní nových právnych predpisov v oblastiach spoločných právomocí rešpektovať právomoci miestnych a regionálnych orgánov. Pripomína tiež, že Lisabonská zmluva stanovila Výboru regiónov významnú úlohu v oblasti subsidiarity, na základe ktorej má nielen vyžadovať rešpektovanie právomocí miestnych a regionálnych orgánov, ale aj podporovať dodržiavanie zásady subsidiarity, čo sa týka všetkých úrovní riadenia;

34. opakuje svoj záväzok pokračovať v spolupráci s Európskou komisiou na začleňovaní viacúrovňového riadenia do hlavných európskych stratégií a spoločných politík, obzvlášť pokiaľ ide o vykonávanie stratégie Európa 2020;

35. upozorňuje na „Výročnú správu o subsidiarite za rok 2010“, ktorú prijalo predsedníctvo výboru 4. marca 2011 spolu s témami, ktoré budú súčasťou pracovného programu siete Výboru regiónov na monitorovanie subsidiarity. Táto správa stanovuje posilnenie monitorovania subsidiarity a prínos k rozširovaniu kultúry subsidiarity v rozhodovacom procese EÚ ako kľúčové priority Výboru regiónov;

36. kladne hodnotí skutočnosť, že žiadne stanovisko nekonštatovalo priame porušenie zásady subsidiarity. To svedčí o vážnosti, s akou Európska komisia rešpektuje zásadu subsidiarity, a vyzdvihuje význam kontrolnej úlohy Výboru regiónov;

37. víta zvyšujúci sa počet konzultácií siete Výboru regiónov na monitorovanie subsidiarity, ktorá môže poskytnúť podrobné praktické pripomienky zo širokého spektra miestnych a regionálnych orgánov. Žiada partnerov tejto siete, aby sa viac angažovali v aktivitách a konzultáciách siete, a tým zvýšili reprezentatívnosť výsledkov jej konzultačnej činnosti;

38. uznáva, že je potrebné, aby všetky úrovne riadenia v členských štátoch včas, presne a účinne transponovali právne predpisy EÚ a riadne ich uplatňovali, a uvedomuje si, že niekedy môže byť potrebné začať konanie o porušení predpisov s cieľom potrestať ich nedodržiavanie alebo odraziť od neho, vyslovuje však obavu, že Európska komisia sa vo zvýšenej miere pokúša stanoviť, kedy a ako majú vlády členských štátov presadzovať dodržiavanie miestnymi a regionálnymi orgánmi. Podľa zásady subsidiarity by za presadzovanie mali byť zodpovedné samotné národné vlády, prípadne regionálne samosprávy, ak je zabezpečené plnenie celkových cieľov právnych predpisov EÚ.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Preskúmanie iniciatív ‚Small business act‘ pre Európu“

(2012/C 9/05)

VÝBOR REGIÓNOV

- uznáva úspechy, ktoré sa doteraz podarilo dosiahnuť v rámci činností vykonávaných prostredníctvom SBA, ale ak majú Komisia a najmä členské štáty lepšie plniť svoje ciele, dôrazne odporúča, aby sa SBA stal vo väčšej miere politicky záväznou iniciatívou, čo by zabezpečilo vyššiu a lepšiu úroveň kompatibility implementácie s cieľom preklenúť bariéry, ktoré bránia úplnému prevzatiu iniciatívy SBA;
- domnieva sa, že iniciatíva SBA si vyžaduje politické vedenie a je presvedčený, že stratégia Európa 2020 musí obsahovať jasnejšie uznanie SBA, aby bolo možné zabezpečiť pre toto politické opatrenie stabilnejšiu štruktúru riadenia, prijatím zodpovedajúceho plánu, ktorý by vyzdvihol kľúčové medzníky, ktoré majú dosiahnuť všetky členské štáty a ktoré by mali byť súčasťou vnútroštátnych programov reforiem;
- očakáva, že regionálne a miestne orgány budú mať väčšiu možnosť prispieť k dosiahnutiu cieľov SBA, a žiada jasnejšie uznanie miestneho a regionálneho rozmeru, s cieľom podporiť oba prístupy: „zdola nahor“ i „zhora nadol“, a tiež zviditeľniť iniciatívu SBA v celej EÚ. Dospel k záveru, že je potrebná vyššia úroveň komunikácie a lepšie stanovovanie priorít v celej EÚ, a to na národnej, regionálnej i miestnej úrovni;
- zdôrazňuje, že najväčšou výzvou pre MSP je prístup k financovaniu, a to si vyžaduje koordinovanú činnosť v ďalších fázach iniciatívy SBA. Poukazuje aj na význam úsilia o uľahčenie prístupu MSP k trhom, ako aj o zásadné zníženie administratívnej záťaže;
- veľmi ľutuje, že nebol splnený záväzok začleniť iniciatívu SBA do Lisabonskej stratégie a následne do stratégie Európa 2020, a preto doteraz nedošlo k využitiu vnútroštátnych programov reforiem, ako hlavných vykonávacích nástrojov iniciatívy SBA. Preto znovu naliehavo vyzýva, aby boli zásady a ciele iniciatívy SBA bezodkladne zakotvené do implementácie stratégie Európa 2020 a NPR.

Spravodajkyňa	Constance HANNIFFY (IE/EELS), členka regionálneho zastupiteľstva Offaly County, Midland Regional Authority a členka Border Midland and Western Regional Assembly
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Preskúmanie iniciatívy „Small Business Act“ pre Európu KOM(2011) 78 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. víta dokument Komisie „Preskúmanie Small Business Act (SBA) pre Európu“ a znovu potvrdzuje svoju plnú podporu pokračujúcej snahe v rámci tohto veľmi dôležitého politického programu na podporu vývoja, rastu a udržateľnosti malých a stredných podnikov (MSP) v celej EÚ;

2. zvlášť zdôrazňuje, že sa treba zaoberať kľúčovými otázkami, ktoré bránia zavádzaniu SBA na všetkých úrovniach štátnej správy v Európskej únii a vyzýva členské štáty, aby posilnili priority kľúčových prvkov SBA – strata 3,5 milióna pracovných miest⁽¹⁾ v MSP v Európe, ako dôsledok finančnej, hospodárskej a sociálnej krízy, je nie práve lichotivým dôkazom toho, že táto otázka patrí na prvé miesta politického programu;

3. uznáva úspechy, ktoré sa doteraz podarilo dosiahnuť v rámci činností vykonávaných prostredníctvom SBA, ale ak majú Komisia a najmä členské štáty lepšie plniť svoje ciele, dôrazne odporúča, aby sa SBA stal vo väčšej miere *politicky záväznou iniciatívou*, čo by zabezpečilo vyššiu a lepšiu úroveň kompatibility implementácie s cieľom preklenutí bariéry, ktoré bránia úplnému prevzatíu iniciatívy SBA;

4. podporuje úsilie, ktoré Komisia vynaložila na posilnenie aspektu riadenia SBA, najmä vymenovanie vnútroštátnych vyslancov MSP v členských štátoch, ktorí sa spolu s osobitným vyslancom Komisie pre MSP musia ujať riadenia implementácie SBA v celej EÚ;

5. domnieva sa, že iniciatíva SBA si vyžaduje politické vedenie a je presvedčený, že stratégia Európa 2020 musí obsahovať jasnejšie uznanie SBA, aby bolo možné zabezpečiť pre toto politické opatrenie stabilnejšiu štruktúru riadenia, prijatím zodpovedajúceho plánu, ktorý by vyzdvihol kľúčové medzníky, ktoré majú dosiahnuť všetky členské štáty a ktoré by mali byť súčasťou vnútroštátnych programov reforiem;

6. očakáva, že regionálne a miestne orgány budú mať väčšiu možnosť prispieť k dosiahnutiu cieľov SBA, a žiada jasnejšie uznanie miestneho a regionálneho rozmeru, s cieľom podporiť

⁽¹⁾ Odhad z výročnej správy o európskych MSP za rok 2010, ktorá má byť zverejnená ako súčasť preskúmania výkonnosti MSP (http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/index_en.htm).

oba prístupy: „zdola nahor“ i „zhora nadol“, a tiež zviditeľniť iniciatívu SBA v celej EÚ;

7. zdôrazňuje, že najväčšou výzvou pre MSP je prístup k financovaniu, a to si vyžaduje koordinovanú činnosť v ďalších fázach iniciatívy SBA. Poukazuje aj na význam úsilia o uľahčenie prístupu MSP k trhom, ako aj o zásadné zníženie administratívnej záťaže;

8. opakovane zdôrazňuje, že je aj naďalej potrebné poskytovať MSP primeranú podporu, ktorá by zabezpečila dlhodobú trvalú udržateľnosť rôznorodých podnikov. Okrem toho, že sa dôraz kladie na začínajúce podniky s vysokým potenciálom, či nové a exportne orientované MSP, by sa pozornosť mala venovať aj zavedeným podnikom, a podnikom, ktoré prechádzajú vývojom a reštrukturalizáciou, a zároveň uznáva výzvy, ktorým čelia miestne a domáce MSP, ktoré v konečnom dôsledku zabezpečujú životaschopnosť miestneho a regionálneho hospodárstva;

9. ďalej zdôrazňuje, že politické iniciatívy v oblasti SBA a MSP na všetkých úrovniach musia zohľadniť rôzne obchodné modely, medzi ktoré patria podniky sociálneho hospodárstva, kultúrne a tvorivé priemyselné odvetvia (pred komerčným využitím a v rámci komerčného využitia), družstvá a podobné právne formy, a pracovať s nimi tak, aby sa maximalizovalo vytváranie pracovných miest a trvalo udržateľný hospodársky rast;

Zabezpečiť vyšší stupeň implementácie a lepšie riadenie

10. veľmi ľutuje, že nebol splnený záväzok začleniť iniciatívu SBA do Lisabonskej stratégie a následne do stratégie Európa 2020, a preto doteraz nedošlo k využitiu vnútroštátnych programov reforiem, ako hlavných vykonávacích nástrojov iniciatívy SBA. Preto znovu naliehavo vyzýva, aby boli zásady a ciele iniciatívy SBA bezodkladne zakotvené do implementácie stratégie Európa 2020 a NPR;

11. vyjadruje sklamanie z rozdielov v miere implementácie iniciatívy SBA v jednotlivých členských štátoch, a hoci sa v oznámení Komisie uvádza, že základné faktory, ktoré spôsobujú tieto rozdiely nie sú plne preskúmané, členské štáty musia prebrať väčšiu zodpovednosť, aby naplnili iniciatívu SBA. Preto dospel k záveru, že je potrebná vyššia úroveň komunikácie a lepšie stanovovanie priorít v celej EÚ, a to na národnej, regionálnej i miestnej úrovni;

12. víta vymenovanie vnútroštátnych vyslancov MSP zo strany členských štátov a žiada všetkých vyslancov, aby si v plnej miere plnili svoje povinnosti tak, aby sa zabezpečilo, že správne orgány budú „najprv myslieť v malom“ („think small first“) a riadne zväžia výzvy, ktorým čelia MSP, pri vypracúvaní zákonov, nariadení a postupov, ktoré môžu pozitívne ovplyvniť prevádzkové prostredie MSP;

13. všiema si, že vyslanci MSP sú buď politickí nominanti alebo nominanti verejnej správy, a odporúča, aby sa viac členských štátov priklonilo k politickým nomináciám, s cieľom zabezpečiť silnejší signál pri stanovovaní priorit a záväzkov vo vzťahu k implementácii iniciatívy SBA a riešeniu výziev, ktorým čelia MSP;

14. konštatuje, že spoliehanie sa na rôznorodé predchádzajúce programy a finančné nástroje pri dosahovaní cieľov iniciatívy SBA, bez ďalšieho alebo špecializovaného financovania, je zásadnou chybou;

15. berie na vedomie vymenovanie nového vyslanca EÚ pre MSP, ale opätovne zdôrazňuje, že oznámenie nedostatočne rieši úlohu vyslanca pre MSP, a vyzýva Komisiu, aby pre vyslanca pre MSP zabezpečila dostatočné finančné zdroje a primeranú podporu na politickej úrovni, aby bolo možné zabezpečiť úspešnú implementáciu cieľov iniciatívy SBA a zvýšiť viditeľnosť a informovanosť pokiaľ ide o politickú činnosť súvisiacu s MSP;

16. víta zámer zriadiť poradnú skupinu pre SBA, ktorá by pozostávala zo zástupcov členských štátov, vyslancov pre MSP a zástupcov organizácií MSP, a žiada, aby bol do tejto poradnej skupiny zaradený ako člen aj Výbor regiónov, vzhľadom na to, že SBA by mal mať vplyv na všetky úrovne správy vecí verejných, a nielen na úroveň EÚ a celoštátne úrovne;

17. navrhuje, aby boli v rámci členských štátov miestne a regionálne orgány povzbudzované k tomu, aby si osvojili SBA a prispôsobili opatrenia miestnym a regionálnym danostiam; domnieva sa, že by systém Európskeho podnikateľského regiónu (EER) mohol v tomto ohľade fungovať ako inšpirácia;

18. uznáva, že väčšina legislatívnych návrhov SBA bola úspešne zavedená do praxe a nabáda k tomu, aby členské štáty prijali štatút európskej súkromnej spoločnosti (SPE), čím sa v konečnom dôsledku podporí lepšie využívanie jednotného trhu, a povedie k zníženiu nákladov spojených so zakladaním firiem a zjednodušeniu právneho rámca s cieľom uľahčiť cezhraničný obchod;

19. naliehavo žiada členské štáty, aby v plnej miere prijali a zaviedli do praxe smernicu o oneskorených platbách a pripomína, že uplatňovanie tejto smernice je naďalej kľúčovou otázkou a členské štáty sa musia usilovať o zlepšenie platobnej morálky medzi podnikmi a orgánmi verejnej správy;

20. zdôrazňuje, že navrhované zavedenie legislatívnych výnimiek pre určité typy spoločností, začínajúce spoločnosti alebo

mikropodniky by sa malo tam, kde je to vhodné, vykonať tak, aby to nevedlo k vzniku kategórie „druhoradých“ podnikov a zmätkom na trhu;

21. vyzýva, aby sa lepšie vykonávalo preskúmanie výkonnosti, aby bolo možné sledovať, hodnotiť a porovnávať výkonnosť členských štátov pri zavádzaní SBA a ďalej žiada, aby boli všetky informácie súvisiace s preskúmaním výkonnosti verejne dostupné, aby boli nástrojom komunikácie a zároveň motiváciou pre členské štáty, aby v tomto smere vynaložili viac úsilia;

Zlepšenie prístupu k financiam

22. upozorňuje na výzvy, ktorým čelia MSP z dôvodu sprísnenia úverových podmienok zo strany finančných inštitúcií⁽²⁾, ktoré sú výsledkom hospodárskeho útlmu a krízy v oblasti medzinárodného bankovníctva, ktorá pretrváva, a ďalej poukazuje na neprimeraný negatívny vplyv na MSP, ktoré sú vnímané ako vyššie úverové riziko, čo nakoniec vážne narušuje ich schopnosť prežiť a vykonávať činnosť v krátkodobom i strednodobom horizonte;

23. nabáda Komisiu a členské štáty, aby stáli na záveroch druhého zasadnutia stáleho finančného fóra MSP z marca 2011, a vďačne víta iniciatívu Komisie, ktorá sa chce zaoberať otázkou prístupu k úverovým nástrojom, ako napríklad k nástroju mikrofinancovania Progress, ako aj záväzok zaviesť akčný plán pre zlepšenie prístupu MSP k financovaniu na rozumnom komerčnom základe;

24. zasadzuje sa za vytvorenie akčného plánu SBA, ktorý by sa mal zamerať na náročné prevádzkové podmienky MSP, ktoré hľadajú prístup k finančným prostriedkom, napríklad: i) väčšia transparentnosť medzi bankami a ďalšími finančnými inštitúciami a MSP; ii) kombinácia dlhu a vlastného kapitálu; iii) zvýšenie objemu úverov so zabezpečením; iv) ľahšie cezhraničné investície rizikového kapitálu a v) lepšia regulácia mikroúverov;

25. domnieva sa, že navrhované „jednotné kontaktné miesto“ pre financovanie MSP má isté opodstatnenie, ale podotýka, že si to vyžaduje ďalšie zváženie, a ako prvý krok odporúča vykonať na národnej/regiónálnej úrovni mapovanie všetkej dostupnej pomoci pre MSP (vrátane podporných programov a podporných agentúr na úrovni EÚ a na národnej, regionálnej a miestnej úrovni). Zároveň odporúča, aby Európska komisia zvažila aj iné úspešné modely, ktoré sú prínosom pre MSP tým, že im poskytujú integrovanú referenčnú sústavu podnikateľskej podpory, a aby sa tieto modely viac podporovali na miestnej a regionálnej úrovni;

26. víta návrh Komisie začleniť účinné uplatňovanie SBA ako tematickú ex ante podmienku využívania fondov EÚ v rámci navrhovaného spoločného strategického rámca, ako aj začlenenie investícií MSP ako tematickej priority do návrhu nariadenia o EFRR, čo by malo umožniť realizovať ciele SBA na miestnej/regiónálnej úrovni v každom členskom štáte;

⁽²⁾ Napríklad, počet úspešných žiadostí podnikov o pôžičku v Írsku klesol z 90 % v roku 2007 na 50 % v roku 2010. Zdroj: Centrálny štatistický úrad (2011). Prístup k financiam za rok 2007 a 2010.

27. domnieva sa, že rôznorodý charakter požiadaviek programov Európskej únie, ktoré sú dostupné pre MSP, je slabou stránkou, pokiaľ ide o prístup k financovaniu a navrhuje lepšie prepojiť nástroje a fondy Spoločenstva pre MSP v rámci rozpočtu EÚ. Požaduje, aby bola v ďalšom viacročnom finančnom rámci poskytnutá širšia podpora pre všetky programy a nástroje zamerané na posilnenie MSP a v tejto súvislosti vo všeobecnosti víta návrhy týkajúce sa MSP, ktoré Komisia uvádza vo svojom návrhu na roky 2014 – 2020, ale svoj názor vysloví, až keď sa dohodne konečný rozpočet, špecifické objemy podpory MSP a konkrétne aspekty uplatňovania;

28. je znepokojený skutočnosťou, že v programe pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) na obdobie po roku 2013, ktorý je súčasťou spoločného strategického rámca pre výskum a inovácie, nebudú primerane zohľadnené požiadavky MSP, a preto presadzuje vytvorenie osobitného piliera pre MSP v tomto rámci. Požaduje väčšiu dostupnosť a prispôbenie finančných nástrojov potrebám MSP, a to okrem iného prostredníctvom väčšieho dôrazu na mikrofinancovanie a nástroje mezanínového financovania, ako aj predĺženia a rozšírenia záručných nástrojov CIP a RSFF spadajúcich pod rámcový program pre výskum a rozumnejšie využívanie produktov Európskej investičnej banky, ako sú JASMINE a JEREMIE;

29. podporuje rozhodnutie Komisie rozšíriť rámec dočasnej štátnej pomoci, ktorý umožňuje poskytovať ďalšiu pomoc MSP do konca roka 2011, a domnieva sa, že by Komisia mala predĺžiť tento režim tak, aby bol funkčný aj po roku 2011, na základe navrhovaného preskúmania výkonnosti tohto rámca s ohľadom na plnenie jeho cieľov;

30. navrhuje, aby vlády jednotlivých krajín zväzili poskytovanie daňových stimulov inovatívnym malým začínajúcim podnikom;

31. je posmelený návrhom Komisie dohliadať na vyšší počet príjemcov z radov MSP, ktorý sa má dosiahnuť prostredníctvom posilneného režimu úverových záruk, zameraného na podporu investícií, rastu, inovácie a výskumu a ďalej berie na vedomie vypracovanie osnovy návrhov na zavedenie právnych predpisov, aby trh s rizikovým kapitálom fungoval účinnejšie;

Zabezpečiť lepšiu reguláciu v prospech MSP

32. zdôrazňuje význam zjednodušeného, jasnejšieho a konzistentného regulačného a administratívneho prevádzkového prostredia pre MSP, a domnieva sa, že v tomto smere je nanajvýš dôležité posilniť uplatňovanie „testu MSP“;

33. vyzýva, aby sa „test MSP“ uplatňoval v procese posudzovania vplyvov systematickejšie, aby zahŕňal politické oznámenia v ranom štádiu, ako aj legislatívne návrhy a ďalej navrhuje, že tento proces by sa dal posilniť, ak by bola rada pre hodnotenie vplyvu nezávislejšia od Európskej komisie;

34. dôrazne sa zastáva toho, aby všetky členské štáty použili „test MSP“ a zásadu „najskôr myslieť v malom“ („think small first“), a to nielen vo vzťahu k vnútroštátnym právnym predpisom, ale aj vo vzťahu k politickým rámcem a administratívnym postupom, ktoré ovplyvňujú MSP, a navrhuje, aby Komisia vyhodnotila to, ako sa v členských štátoch uplatňuje „test MSP“, ako súčasť preskúmania výkonnosti MSP;

35. víta pripravenosť Komisie pomôcť členským štátom, aby sa vyhlili sprísňovaniu (tzv. „pozlacovaniu“) právnych predpisov, tak, ako to odporúča výbor vo svojom predchádzajúcom stanovisku k SBA, zdôraznením značných prekážok vstupu na mikroúroveň a expanzie na nej, ktoré sú spôsobené práve takýmto „pozlacovaním“ právnych predpisov Európskej únie;

36. plne podporuje zásadu „len raz“ a vyzýva miestne a regionálne orgány, aby ju aplikovali na všetky administratívne a regulačné žiadosti MSP o informácie; zdôrazňuje však, že existuje dôkaz o tom, že keď sa verejné orgány pokúsili zaviesť do praxe zásadu „len raz“ a keď sa pokúsili zdieľať zhromaždené údaje, stretli sa s námietkami z dôvodu ochrany údajov a uchovávaní údajov;

37. podporuje záväzok Komisie predložiť v roku 2011 súbor politických odporúčaní na zjednodušenie a odstránenie prekážok pre prenos obchodných podielov podniku a upozorňuje na skutočnosť, že tento aspekt predstavuje osobitne relevantný problém pri prenose obchodných podielov medzi rodinnými príslušníkmi, keďže veľký počet majiteľov MSP starne a v nasledujúcej dekáde sa siahne zo svojich podnikov; zdôrazňuje, že podobné problémy existujú aj v prípade MSP, kde majitelia zároveň vedú podnik;

38. ľutuje, že k dnešnému dňu bol v oblasti zjednodušenia konkurzného konania dosiahnutý len malý pokrok, a preto vyzýva členské štáty a Komisiu, aby túto otázku stanovili ako prioritu a tiež opätovne vyzýva Komisiu, aby riešila podobné, ale rozdielne výzvy, ktorým čelia podnikatelia, ktorí síce neupeli, ale ešte oficiálne nevyhlásili bankrot;

39. poukazuje na ťažkosti, s ktorými sa stretávajú neúspešný podnikatelia pri prístupe do systémov sociálneho zabezpečenia v jednotlivých členských štátoch z hľadiska nárokov ich zamestnancov v prípade, že je podnik nútený ukončiť svoju činnosť;

Zjednodušiť prístup na trhy

40. podporuje sprístupnenie jednotného európskeho platobného priestoru (SEPA) všetkým podnikom v celej Európe a plne súhlasí s vyhlásením rady SEPA z mája 2011⁽³⁾, ktorá vyzvala na čo najrýchlejšie prijatie nariadenia, s cieľom stanoviť termíny migrácie na prevodové príkazy SEPA a priame inkasá SEPA, ktoré svojím vstupom do platnosti nahradí prevody členských štátov v eurách a režimy priameho inkasa, čo v konečnom dôsledku povedie k rýchlejšej a účinnejšej implementácii SEPA;

⁽³⁾ http://www.ecb.int/paym/sepa/pdf/SEPA_Council_statement_3rd_meeting.pdf.

41. víta, že sa Komisia zaviazala plne realizovať Európsky kódex osvedčených postupov pokiaľ ide o uľahčenie prístupu MSP k verejným zákazkám, a naliehavo žiada, aby Komisia a členské štáty vhodne zareagovali na predchádzajúce výzvy výboru, aby sa podporili inovatívne zmluvné opatrenia na zvýšenie účasti MSP na verejnom obstarávaní, ako napríklad rozdelenie viacerých verejných súťaží na bloky, alebo zapracovanie príležitostí na spoluprácu do výzvy na výberové konanie;

42. žiada tiež Komisiu, aby podporovala zavedenie tzv. preukazu na verejné obstarávanie (elektronický registračný systém) na národnej úrovni, ktorý by potvrdzoval, že MSP má k dispozícii vyhlásenia a doklady, ktoré často požadujú verejní obstarávatelia pri zadávaní zákaziek. MSP by jednorázovo požiadal o tento preukaz a nemusel by vždy znova a znova predkladať tie isté doklady. Podnikom, ktoré sa často uchádzajú o zákazky vo verejnom obstarávaní, by to ušetrilo čas a prostriedky. Preukaz by bol platný na určité obdobie, keďže aj príslušné certifikáty majú obmedzenú platnosť. Podobné systémy sa už uplatňujú a zatiaľ sú s nimi dobré skúsenosti;

43. opätovne pripomína, že potenciál elektronického verejného obstarávania je z veľkej časti nevyužitý, a berie na vedomie výzvu adresovanú Komisii a členskými štátom, aby zabezpečili vzájomné uznávanie elektronickej identifikácie a elektronického overovania v celej EÚ do roku 2012; VR preto podporuje Komisiu v úsilí preskúmať, aký pokrok bol v rámci tohto opatrenia dosiahnutý v roku 2011, s cieľom zabezpečiť, že sa podniknú primerané opatrenia a zistia problémy, ktorým treba venovať zvýšenú pozornosť pri ich vykonávaní;

44. navrhuje, aby sa lepšie využívali výhody znižovania nákladov, ktoré vyplývajú z používania IKT, nakoľko je v súčasnej dobe v elektronickej podobe prijímaná len jedna tretina zákaziek verejného obstarávania v rámci Európskej únie, a vyzýva k tomu, aby sa táto otázka lepšie riešila v rámci iniciatívy SBA a aby ju Komisia a členské štáty lepšie zavádzali do praxe;

45. ešte raz zdôrazňuje stále rastúcu hrozbu čierneho trhu, ktorý ohrozuje životaschopnosť legitímnych MSP, a žiada, aby sa Komisia zaoberala výzvami, ktoré táto skutočnosť predstavuje z hľadiska nekalej súťaže a neregulovaného obchodovania. Najmä by sa mali zaviesť opatrenia, ktoré by mohli zlepšiť ochranu práv duševného vlastníctva a ktoré by dokázali lepšie zabrániť falšovaniu;

Podpora podnikania

46. uznáva význam podpory a rozvíjania kultúry podnikania; vyzýva členské štáty, aby kládli väčší dôraz na podporu podnikateľského vzdelávania a na osvojovanie si podnikateľského ducha a prístupu v rámci školení pre študentov a učiteľov;

47. podporuje posilnenie ocenenia Európsky podnikateľský región roka ako prvku v rámci implementácie iniciatívy SBA s cieľom podporovať podnikanie a mať nástroj na prepojenie regiónov a šírenie osvedčených postupov na miestnej a regionálnej úrovni pri podpore SME;

48. víta hodnotenie programu „Erasmus pre mladých podnikateľov“ a domnieva sa, že pilotná fáza programu splnila veľa svojich cieľov a že poskytla skutočne jedinečnú pridanú hodnotu EÚ; podporuje rozšírenie tohto programu s tým, že budú vyriešené kľúčové nedostatky pilotnej fázy, a to najmä: a) lepšie informovanie o iniciatíve zo všeobecného hľadiska a lepšia propagácia výhod pre účastníkov a hostiteľov; b) zriadenie miestnych/národných kontaktných miest, ktoré by riešili problémy spojené s komunikáciou a propagáciou; c) väčšia geografická rovnováha účasti; d) zabezpečenie programu „následnej starostlivosti“ pre účastníkov s cieľom pomôcť im skonsolidovať nadobudnuté skúsenosti; a e) pevnejšie finančné zázemie pre tento program;

49. berie na vedomie tvorbu systému tútorstva pre ženy podnikateľky a podporuje ich, a takisto opäť upozorňuje na potreby podnikateľov prisťahovalcov, ktorí majú, podľa okolností, vo všeobecnosti väčšieho podnikateľského ducha a ktorí v menšej miere odmietajú riskovať, a odporúča, aby sa zväzili aj požiadavky mladých ľudí, menších a starších podnikateľov, a rovnako by sa malo zväziť vytváranie rozdielov medzi rôznymi výzvami a požiadavkami Európskej únie a podnikateľov prisťahovalcov z tretích krajín;

50. víta hlavnú iniciatívu stratégie Európa 2020 „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“, ktorá zohľadňuje niektoré osobitné vlastnosti a výzvy pre MSP, a podporuje Komisiu a členské štáty v tom, aby zabezpečili, že politika v oblasti kvalifikácie a pracovných miest sa bude vypracúvať v kontexte iniciatívy SBA, s cieľom maximalizovať potenciál pre vytváranie pracovných miest a rozvoj zručností spolu s MSP.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Doplnkovosť štátnych a európskych opatrení na zmenšenie rozdielov v hospodárskom a sociálnom rozvoji“

(2012/C 9/06)

VÝBOR REGIÓNOV

- dúfa, že bude možné začať uplatňovať doplnkové ukazovatele k HDP, čím sa lepšie znázorní pokrok dosiahnutý pri znižovaní rozdielov medzi regiónmi Európskej únie a vo vnútri týchto regiónov;
- považuje za potrebné, aby tam, kde existujú rozličné štruktúry na uplatňovanie štátnych a európskych opatrení, jednotlivé subjekty verejnej správy viac spolupracovali, aby sa zamedzilo neefektívnemu zdvojovaniu, a preto považuje za vhodné posilniť dialóg a následnú spoluprácu medzi rôznymi úrovňami verejnej správy, aby sa zabezpečil väčší súlad a lepšie vzájomné dopĺňanie sa rozličných opatrení;
- v súlade so zásadou partnerstva sa preto domnieva, že úspech štátnych a európskych opatrení nemožno dosiahnuť bez príslušných rozhodovacích grémií na miestnej a regionálnej úrovni;
- podporuje prístup, ktorý zväčší účinnosť politiky súdržnosti prostredníctvom prístupu, ktorý bude zameraný hlavne na výsledky, a nie je proti zásade zaviesť podmienenosť ex ante, zdôrazňuje však, že spomenutá podmienenosť nesmie spomaliť zavádzanie programov a nesúhlasí s podmienenosťou v súvislosti s paktom stability a rastu;
- domnieva sa, že pri zabezpečovaní toho, že sa fondy EÚ budú využívať ako účinný doplnok programov štátnych výdavkov, zohráva dôležitú úlohu overovanie doplnkovosti, ktoré bude skutočným prínosom k činnosti Európskej únie;
- podporuje návrh vypracovať spoločný strategický rámec, pričom považuje za nevyhnutné umožniť, aby sa dohody o rozvojom a investičnom partnerstve stali nástrojom skutočnej doplnkovosti štátnych opatrení a opatrení Európskej únie a pripomína, že je potrebné, aby sa na ich vypracovaní v plnej miere podieľali miestne a regionálne samosprávy.

Spravodajca Francesco MUSOTTO (IT/AE), poslanec regionálneho zhromaždenia Sicílie

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecné pripomienky

1. zdôrazňuje, že podľa článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (pôvodne článok 158 Zmluvy o založení Európskej únie) Európska únia na podporu svojho harmonického rastu rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k **posilneniu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti**. EÚ sa predovšetkým zameriava na znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch;

2. upozorňuje, že je potrebné venovať mimoriadnu pozornosť **vidieckym regiónom, regiónom zasiahnutým zmenami v priemysle a regiónom závažne a trvalo znevýhodneným prírodnými a demografickými podmienkami**, ako sú najsevernejšie regióny s veľmi nízkou hustotou obyvateľstva, ostrovné, cezhraničné a horské regióny. Zároveň je potrebné podporovať aj ostatné regióny Európy v úsilí o udržanie a posilnenie konkurencieschopnosti;

3. zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú zohrávajú mestské oblasti a regióny, ako aj hlavné mestá a ich regióny, ako hnacia sila rastu pri dosahovaní hospodárskych, ekologických a sociálnych cieľov stratégie Európa 2020. Aj v budúcnosti by malo byť možné prijať, v rámci integrovaných prístupov a so zohľadnením príslušného manévrovacieho priestoru na regionálnej úrovni, opatrenia s cieľom stabilizovať sociálnu a hospodársku situáciu miest a problémových oblastí v mestách. Treba pritom vychádzať z toho, že mestský rozmer je v podstate v súlade so stratégiou Európa 2020. Aj spolupráca miest s prímestskými oblasťami v rámci funkčných oblastí vo vnútroštátnom meradle by mala byť uľahčená, a to tým, že sa prijímú potrebné opatrenia v budúcich nariadeniach o štrukturálnych fondoch;

4. podporuje návrh Európskej komisie obsiahnutý v oznámení o rozpočte stratégie Európa 2020⁽¹⁾, ktorý sa týka zavedenia „prechodných regiónov“. Zároveň upozorňuje na to, že regióny, ktoré v súčasnom finančnom výhlade prekročili hranicu 75 % priemerného HDP na obyvateľa v EÚ, by mali mať možnosť vynakladať prostriedky aj na investície do infraštruktúry, čo by im umožnilo upevniť pridanú hodnotu získanú počas súčasného programového obdobia. Rovnako by sa aj cieľ v oblasti energetickej účinnosti mal vzťahovať na efektívne druhy dopravy, vrátane železničnej dopravy a s ňou spojenej infraštruktúry;

5. pripomína, že článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie uznáva osobitné charakteristiky najvzdialenejších regiónov a odôvodňuje potrebu zaviesť úpravy právnych predpisov

Spoločenstva pri ich uplatňovaní v týchto regiónoch, ako aj prípadné prijatie osobitných opatrení, predovšetkým v oblasti politiky súdržnosti;

6. súhlasí so zásadou, ktorú Európska komisia zaviedla v piatej správe o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti⁽²⁾, a podľa ktorej by sa aj v budúcnosti mala **súdržnosť považovať za politiku rozvoja platnú v celej Európskej únii**, a teda vo všetkých jej regiónoch;

7. domnieva sa preto, že európska politika súdržnosti doplnená o verejné opatrenia na rôznych úrovniach územnej samosprávy by mali aj naďalej zohrávať zásadnú úlohu pri podpore harmonického rozvoja územia Európskej únie ako celku, **podporovať dobiehanie regiónov, ktorých rozvoj pomerne zaostáva**, tým, že sa im prideli najväčšia časť zdrojov, a zároveň **prispievať k obnoveniu a zlepšeniu konkurencieschopnosti všetkých regiónov**;

Význam doplnkovosti opatrení členských štátov a EÚ pri znižovaní rozdielov v hospodárskom, sociálnom a územnom raste

8. domnieva sa, že hospodárske, sociálne a územné rozdiely, ktoré na území Európskej únie pretrvávajú, je možné odstrániť iba **integráciou, synergiou a vzájomnou doplnkovosťou štátnych a európskych opatrení** vychádzajúcich z hodnoty konkrétnej solidarity;

9. zastáva názor, že tieto zásady môžu byť rozhodujúce z viacerých hľadísk a mať predovšetkým za cieľ:

— podnecovať členské štáty, aby **zlepšili svoje inštitucionálne a administratívne kapacity**,

— **zabrániť neúčinnému zdvojovaniu** rozličných opatrení na tom istom území,

— **zosúladiť ciele a priority** všetkých úrovní vlády a správy,

— **zlepšiť akosť verejných opatrení** na všetkých úrovniach,

— **zvýšiť účinnosť európskej politiky súdržnosti**;

⁽¹⁾ KOM(2011) 500 v konečnom znení: Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Rozpočet stratégie Európa 2020.

⁽²⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke – Závety z piatej správy o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti: budúcnosť politiky súdržnosti, KOM(2010) 642 v konečnom znení.

10. zastáva názor, že európska politika súdržnosti doplnená o verejné opatrenia na rôznych úrovniach územnej správy je najúčinnjším nástrojom solidárnej podpory najznevýhodnenejších regiónov a zároveň nástrojom rastu a prosperity v celej EÚ. Zdôrazňuje, že táto politika podporila **rast** celkového európskeho HDP, uľahčila **budovanie novej infraštruktúry**, zvýšila dostupnosť európskych území, zlepšila **ochranu životného prostredia**. Vďaka investíciám do udržateľných stratégií zamestnávania a zohľadneniu požiadaviek na trhu práce vytvorila úplne nové pracovné profily, staré sa zmenili a tradičné zmizli. Vytváranie kvalitných pracovných miest znamená, že je zabezpečená osobná spokojnosť jednotlivca, odmeňovanie zodpovedajúce výkonu, že zamestnávateľ prispieva na podporu dobrého zdravia a pracovné prostredie je priaznivé pre rodinu. Takéto zvýšenie kvality v pracovnom živote zvýši atraktivitu tohto pracovného miesta, čo sa pozitívne odrazí aj na samotnej lokalite, a to môže prispieť k zvýšeniu konkurencieschopnosti regiónov EÚ;

11. konštatuje, že napriek významnému pokroku dosiahnutému pri znižovaní rozdielov v rozvoji by nedávna **hospodárska a finančná kríza** mohla zvýrazniť nerovnováhu medzi európskymi regiónmi, a aj v jednotlivých regiónoch. Zdôrazňuje, že táto situácia sa ešte zhoršuje v krajinách, ktoré sú príjemcami pomoci z európskeho finančného a stabilizačného mechanizmu (EFSM) a mechanizmu platobnej bilancie (BoP). Tieto krajiny sa snažia o splnenie podmienok a požiadaviek, ktoré majú výhradne celoštátny charakter, a regionálne rozdiely sú pre ne v podstate druhoradé;

12. upozorňuje na skutočnosť, že znevýhodnené oblasti majú na rozdiel od prosperujúcejších oblastí menšiu schopnosť zaistiť si vlastné zdroje, čo zvyšuje ich citlivosť voči **nárazovým vonkajším vplyvom**, a v období takej krízy, ako je tá súčasná, ktorej trvanie nie je známe, ohroziť dosiahnutý pokrok. V týchto oblastiach je financovanie Európskou úniou doplnkom štátnych opatrení a kľúčovým prvkom zaručenia určitej stability verejných investícií, a dôsledkom toho aj rozhodujúcim prvkom hospodárskeho oživenia;

13. upozorňuje na to, že európska politika súdržnosti, ktorá sa vyznačuje **rozsiahlou víziou** zahŕňajúcou hospodársky rozvoj zaostávajúcich regiónov, podporu sociálne znevýhodnených skupín, sociálnu a ekologickú udržateľnosť rozvoja a rešpektovanie územných a kultúrnych osobitostí, vplyva v tomto smere aj na zameranie štátnych opatrení vychádzajúcich z tých istých cieľov súdržnosti;

14. preto trvá na tom, že nová európska politika súdržnosti by naďalej mala disponovať **zdrojmi potrebnými** na obnovu skutočnej hospodárskej a sociálnej rovnováhy európskych regiónov a mala by zlepšiť a doplniť uplatňované štátne, regionálne a miestne opatrenia. Aj v budúcnosti by sa teda malo počítať s vyčlenením primeraného podielu rozpočtových zdrojov EÚ na financovanie vhodnej činnosti pri štrukturálnej podpore tých regiónov Európskej únie, ktorých rozvoj oproti iným zaostáva;

15. zdôrazňuje, že nová politika súdržnosti musí zohľadňovať spoluprácu v pohraničí. V pohraničných oblastiach krajín EÚ treba vytvoriť podporu pre rozvoj spolupráce so susedmi na vonkajšej hranici EÚ, najmä pokiaľ ide o krajiny a regióny s veľkými rozdielmi z hľadiska hospodárskeho rozvoja. Okrem toho uznáva, že budovanie spoločného územného priestoru v pohraničných oblastiach si vyžaduje systematickú a cieleňú podporu zo strany EÚ, a to tak na posilnenie územnej politiky, ako aj na realizáciu spoločných rozvojových projektov;

16. uvedomuje si, že HDP na obyvateľa na regionálnej úrovni je dôležitý ukazovateľ pri meraní hospodárskeho rastu, ale dúfa, že v spolupráci s miestnou a regionálnou úrovňou bude možné začať uplatňovať **doplnkové ukazovatele**, ktorými sa určí východiskový stav jednotlivých regiónov, čím sa lepšie znázorní pokrok dosiahnutý pri znižovaní rozdielov medzi regiónmi Európskej únie a vo vnútri týchto regiónov⁽³⁾ a ktoré by teda vernejšie odrážali úroveň rozvoja a konkrétne problémy sociálnej a územnej súdržnosti každého regiónu;

17. ďalej zdôrazňuje, že očakávané referenčné obdobie, ktoré sa má od roku 2014 používať na rozhodovanie o spôsobilosti regiónov na príjem podpory v rámci novej politiky súdržnosti EÚ (ktorá sa bude pravdepodobne posudzovať podľa výšky HDP na obyvateľa na regionálnej úrovni za obdobie rokov 2007 – 2009), nebude odrážať celkový dosah hospodárskej krízy a následných úsporných opatrení na regióny EÚ. Požaduje, aby sa pri vyčleňovaní zdrojov používali aktuálnejšie údaje týkajúce sa regionálneho HDP a jeho vývoja a aby sa v priebehu programového obdobia používali vyspelejšie mechanizmy preskúmania;

Doplnkovosť závisiaca od inštitucionálneho a administratívneho rámca

18. považuje za nevyhnutné, aby tak európska politika súdržnosti, ako aj štátne politiky regionálneho rozvoja sa mohli opierať o **primerané inštitucionálne prostredie, účinnú verejnú správu a účinné partnerstvo rozličných úrovní verejnej správy**, vďaka čomu by sa mohli vypracovať koherentné a komplexné strednodobé a dlhodobé rozvojové stratégie a viacročné programovacie rámce, z ktorých budú tieto stratégie vychádzať;

19. zastáva názor, že bez toho, aby sa porušil právny poriadok niektorého členského štátu, mohla by európska politika súdržnosti doplnená o verejné opatrenia na rôznych úrovniach nabádať členské štáty k **zlepšeniu inštitucionálnych a administratívnych kapacít** potrebných na zaručenie efektívnejšieho využívania finančných prostriedkov, a teda k maximalizácii účinku investícií zameraných na zmenšenie rozdielov v raste;

⁽³⁾ Závěry zo seminára na tému „Nové ukazovatele – Meranie pokroku v politike súdržnosti“, ktorý 29. apríla 2011 v Perugii usporiadala región Umbria a komisia pre politiku územnej súdržnosti (COTER) Výboru regiónov.

20. zdôrazňuje, že rozličné systavy uplatňovania európskej politiky súdržnosti a národných politik regionálneho rozvoja závisia od osobitostí každého členského štátu a sú ovplyvňované **inštitucionálnymi podmienkami, rozdelením právomocí** a konkrétnejšie aj stupňom decentralizácie, mierou uplatňovania zásad viacúrovňovej správy, regionálnymi a miestnymi skúsenosťami s územným rozvojom, a tiež významom a zemepisným dosahom programov ⁽⁴⁾;

21. považuje za potrebné, aby tam, kde jestvujú rozličné štruktúry na uplatňovanie štátnych a európskych opatrení, jednotlivé subjekty verejnej správy viac spolupracovali, aby sa zamedzilo neefektívnemu zdvojovaniu. Domnieva sa, že optimálna synergia sa môže dosiahnuť postupne integrovaným plánovaním všetkých opatrení rozvoja, ktoré sa prijímajú na danom území, ale aj prostredníctvom prísne koordinovanej správy, a preto považuje za vhodné posilniť dialóg a následnú spoluprácu medzi rôznymi úrovňami verejnej správy, aby sa zabezpečil väčší súlad a lepšie vzájomné dopĺňanie sa rozličných štátnych a európskych opatrení;

Ako dosiahnuť integrovanejší územný rozvoj

22. zastáva názor, že na dosiahnutie väčšieho účinku na súdržnosť a na konkurencieschopnosť území musia byť opatrenia na vyrovnávanie hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov založené na **integrovaných činnostiach** zameraných hlavne na výsledky a stanovených s ohľadom na územný rozmer problémov;

23. zdôrazňuje, že územná súdržnosť, ktorá je novým politickým cieľom vytýčeným v Lisabonskej zmluve, sa stala prioritou súčasne s hospodárskou a sociálnou súdržnosťou, a preto by sa mal územný rozmer lepšie zapracovať do každej politiky, ktorá má jasný územný dosah, a to aj prostredníctvom systematického hodnotenia **územného dosahu** politiky. Považuje za vhodné, aby sa na tento účel zaviedli **sústavy monitorovania**, ktorými by sa mohlo neustále sledovať rozdelenie verejných výdavkov určených na ciele územnej súdržnosti EÚ;

24. zdôrazňuje, že účasť všetkých úrovní verejnej správy na strategickom plánovaní a vykonávaní opatrení na zníženie rozdielov v hospodárskom a sociálnom rozvoji je zárukou vypracovania takých opatrení, ktoré z daností územia čerpajú podnety a poznatky potrebné na **zhodnotenie potenciálu územia, zhromažďovanie zdrojov a maximalizáciu efektívnosti verejných opatrení**;

25. upozorňuje na to, že výzvy, ako je boj proti zmenám podnebia, energetické dodávky, globalizácia, vzťahy medzi mestskými oblasťami a vidiekom, demografické zmeny alebo

migrácia, majú veľmi rozdielny územný dosah a preto si vyžadujú **riešenia, ktoré navrhne a vykoná regionálna a miestna úroveň** v súlade so zásadou subsidiarity;

26. v súlade so **zásadou partnerstva** sa preto domnieva, že úspech štátnych a európskych opatrení nemožno dosiahnuť bez príslušných rozhodovacích grémií na miestnej a regionálnej úrovni, ktoré majú podľa vnútroštátneho práva kompetencie v tejto oblasti a bez schopnosti zapojiť hospodárskych a sociálnych partnerov tak pri fáze plánovania, ako aj pri fáze programovania a uplatňovania opatrení;

Prístup, ktorý zväčší účinnosť súdržnosti

27. uznáva, že je nevyhnutné podporovať rozvoj európskych území v prísnom rámci využívania verejných financií, ktorý predpokladá čo najúčinnejší a najefektívnejší výskum, a zároveň podporuje návrh Európskej komisie **zamerať sa hlavne na výsledky** a zaviesť jasné a merateľné ciele, a takisto merateľné ukazovatele výsledkov, ktoré by zodpovedali plánovaným opatreniam a dali by sa nastaviť dostatočne pružne. To by umožnilo aj hodnotenie celého plánovacieho obdobia;

28. nie je proti zásade zaviesť **podmienečnosť ex ante** pri využívaní štrukturálnych fondov, ktorá by bola úzko a priamo viazaná na zvýšenie účinnosti politiky súdržnosti EÚ a bola by schopná kladne ovplyvniť vykonateľnosť a funkčnosť programov a integrovanie rozvojových opatrení;

29. zdôrazňuje však, že spomenutá **podmienečnosť** nesmie spomaliť zavádzanie programov súvisiacich so štrukturálnymi fondmi, lebo by to značne ohrozilo očakávané výsledky pri používaní prostriedkov štátu určených na doplnkové opatrenia k európskym opatreniam;

30. výbor si vyhradzuje právo vyjadriť sa súhrnne po predložení príslušného návrhu Európskou komisiou;

31. na druhej strane nesúhlasí s tým, čo Európska komisia navrhla o **podmienečnosti v súvislosti s paktom stability a rastu**, ktorá by mohla miestnym a regionálnym samosprávam poškodiť, lebo nie sú zodpovedné za nedostatočné plnenie povinností členských štátov ⁽⁵⁾, čo by prerušilo alebo oneskorilo vývoj a ohrozilo už dosiahnuté výsledky;

⁽⁴⁾ Pozri štúdiu: Rona Michie, John Bachtler: Managing Structural Funds – Institutionalising Good practice, European Policies Research Centre, University of Strathclyde, 1996.

⁽⁵⁾ Pozri stanovisko Výboru regiónov na tému „Piata správa o súdržnosti“, CdR 369/2010 fin, spravodajca Michel Delebarre, FR/SES).

32. berie na vedomie, že na optimálne využívanie európskych fondov v takých oblastiach a úsekoch činnosti, ktoré podporujú rast, môžu vplývať rozličné činitele, ktoré obmedzujú potenciálny vplyv týchto činností na určitom území⁽⁶⁾. V tejto súvislosti zohráva pri zabezpečovaní toho, že sa tieto fondy budú využívať ako účinný doplnok programov štátnych výdavkov, dôležitú úlohu overovanie **doplnkovosti**, ktoré bude skutočným prínosom k činnosti Európskej únie;

33. preto podčiarkuje, že treba účinnejšie dohliadať na doplnkovú úlohu štrukturálnych fondov a zaručiť, že sa spolu s európskymi opatreniami budú uskutočňovať dodatočné a doplňujúce činnosti, ktoré nie sú obvyklé a nie sú dostatočne zahrnuté do jednotlivých národných poriadkov;

34. domnieva sa, že účinnosť a efektívnosť európskej politiky súdržnosti závisí aj od **zjednodušenia postupov**, aby sa čo najviac mohlo zmenšiť normatívne a administratívne zaťaženie príjemcov. Zjednodušené postupy sú totiž dôležitým predpokladom účinného využitia prostriedkov. Vyzýva preto Európsku komisiu, aby členským štátom odporučila, aby spolu s miestnymi a regionálnymi orgánmi preskúmali a predložili návrhy ako zlepšiť súlad predpisov EÚ (zásady, lehoty, postupy) s predpismi členských štátov, pričom prioritu majú mať dosiahnuté výsledky a účinky. Zároveň treba zabrániť vzniku nerovnakých podmienok na využívanie prostriedkov pre jednotlivé členské štáty;

Zlepšenie integrácie a doplnkovosti opatrení po roku 2013

35. uznáva význam **stratégie Európa 2020** pre inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a víta obsah oznámenia Európskej komisie „Prínos regionálnej politiky k udržateľnému rastu v rámci stratégie Európa 2020“⁽⁷⁾, podľa ktorého bude spresnenie cieľov vytýčených v stratégii vo veľkej miere závisieť od rozhodnutí prijatých na miestnej a regionálnej úrovni;

36. zastáva názor, že **politika súdržnosti** môže významne prispieť k stratégii Európa 2020, ale **stratégia ju nesmie pohltiť**, a trvá na jej podpornej úlohe pri harmonickom rozvoji Európskej únie vyrovnávaním hospodárskych a sociálnych rozdielov medzi európskymi územiaми, ako sa to stanovuje v článku 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Obidve

vykonávania by teda mali zostať aj v budúcnosti nezávislé a zodpovedať rozdielnym cieľom, ktoré sa nebudú úplne prekrývať, aj keď sa budú v rámci integrácie a doplnkovosti navzájom ovplyvňovať;

37. podporuje návrh obsiahnutý v Piatej správe o hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, t. j. vypracovať **spoločný strategický rámec**, do ktorého by patrili štrukturálne zamerané fondy a iné európske fondy územného rozvoja, teda Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF), Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond rozvoja vidieka (EPFRV) a Európsky rybársky fond (ERF), aj keď každý z nich bude mať vlastné prostriedky a vlastné osobité pravidlá. Považuje za kladné, že európske fondy na podporu štrukturálnych opatrení budú zaradené do toho istého strategického rámca rozvoja, ktorý by mal umožniť ich lepšiu koordináciu;

38. považuje za nevyhnutné umožniť, aby sa v súvislosti s prebiehajúcou diskusiou o budúcich pravidlách pre štrukturálne fondy **dohody o rozvojom a investičnom partnerstve** stali nástrojom skutočnej doplnkovosti štátnych opatrení a opatrení Európskej únie s rovnakými cieľmi pri vyrovnávaní hospodárskych, sociálnych a územných rozdielov a aby sa určili investičné priority, vyčlenenie štátnych a európskych prostriedkov, dohodnuté podmienky a ciele, ktoré sa majú dosiahnuť;

39. zdôrazňuje však, že v súlade so zásadami viacúrovňovej správy sa tieto dohody musia vypracovať s **plnou účasťou miestnych a regionálnych samospráv**, teda inštitúcií zodpovedných za uplatňovanie a usmerňovanie opatrení na určitom území, a nielen medzi členskými štátmi a Európskou komisiou, aby sa účinnejšie koordinovali a synchronizovali rozličné politické programy a upevnilo aj strategické, nielen operatívne riadenie;

40. domnieva sa, že dohody o rozvojom a investičnom partnerstve môžu, v závislosti od konkrétnych pomerov v danom členskom štáte, vhodným spôsobom zaviesť do praxe **územné dohody**, ktoré Výbor regiónov propaguje s odkazom na národné reformné programy;

41. zastáva názor, že takto koordinované štátne politiky regionálneho rozvoja a európska politika súdržnosti by konkrétne odrážali **zásadu sústreďovania opatrení**, čo by umožnilo maximálnu synergiu rozličných nástrojov uplatňovaných na danom území a zohľadňovanie jestvujúcich väzieb. Takto by sa mohla zaručiť nielen väčšia koordinácia podľa oblastí použitia EFRR, ESF, Kohézneho fondu, EPFRV a ERF, ale aj štátnych opatrení s rovnakými cieľmi rozvoja;

⁽⁶⁾ Chiara Del Bo, Massimo Florio, Emanuela Sirtori, Silvia Vignetti: *Additionality and regional development: are EU structural funds complements or substitutes of National public finance?*, CISL – Centre of Industrial Studies, štúdia vypracovaná v roku 2009 na žiadosť GR Európskej komisie pre regionálnu politiku.

⁽⁷⁾ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Prínos regionálnej politiky k udržateľnému rastu v rámci stratégie Európa 2020, KOM(2011) 17 v konečnom znení

42. okrem toho považuje za strategicky významné, aby sa štátne politiky regionálneho rozvoja a európska politika súdržnosti neposudzovali oddelene o odvetvových politik, pretože je nevyhnutné nájsť väčší súlad, spojitosť a synergiu jednotlivých opatrení. V mnohých oblastiach majú totiž jednotlivé časti verejnej politiky tendenciu k **vzájomne závislým účinkom** a môžu mať väčší celkový vplyv, ak sa budú uplatňovať koordinovane ⁽⁸⁾;

43. domnieva sa, že by sa takto mohlo podporiť konkrétne **prispôbenie** programov určeným cieľom zameraním sa na už fungujúce politické nástroje a finančné zdroje na dosiahnutie týchto cieľov, určením priorít z hľadiska podpory investícií a pridelovania prostriedkov Európskej únie na základe analýzy zdrojov jednotlivých regiónov. Takéto opatrenia by umožnili optimálne využiť potenciál každej oblasti ako aj jej znalosť vlastných priorít.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ Pozri štúdiu: Laura Polverari, Rona Michie: Complementarity or conflict? The (in)coherence of Cohesion Policy, European Policies Research Centre, University of Strathclyde, 2011.

Stanovisko Výboru regiónov „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu“

(2012/C 9/07)

VÝBOR REGIÓNOV

- **zdôrazňuje**, že úspech novej európskej priemyselnej politiky závisí od účinných politík v oblastiach, ako sú hospodárske rámcové podmienky a riadenie, konkurencieschopnosť, investície a štruktúra finančného sektora, inovácie a výskum, energia a zdroje, digitálna agenda, nové kvalifikácie a pracovné miesta atď.;
- **zdôrazňuje**, že transformácia európskeho priemyslu by mala podnikom poskytnúť väčšiu flexibilitu v ich stratégiách v oblasti zamestnanosti výmenou za adekvátnu ochranu, ktorá zabezpečí istotu príjmov pracovníkov v sektoroch, ktoré by boli zasiahnuté zmenami, a ponúknuť možnosť presunu na iné pracovisko, rekvalifikácie a podporu samostatnej zárobkovej činnosti. Celoživotné vzdelávanie počas zamestnania je kľúčom k zabezpečeniu vysokej zamestnatelnosti pracovníkov, minimalizácii času stráveného v nezamestnanosti a poskytnutiu podnikom nového súboru zručností na rýchle prispôbenie sa zmenám na trhu. Miestne a regionálne samosprávy musia zohrávať dôležitú úlohu pri koordinácii týchto činností. Okrem toho by sa v tejto súvislosti mal vo väčšej miere využívať Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii (EFPG);
- **žiada**, aby boli miestne a regionálne samosprávy Európskej únie viac zapojené do navrhovania a implementácie stratégie Európa 2020 a plnenia cieľov oznámenia. Opakovane zdôrazňuje významnú úlohu miestnych a regionálnych samospráv v Európskej únii pri podpore priemyselnej politiky a hospodárskeho rozvoja vzhľadom na ich lokálnu pozíciu a na to, že z praxe poznajú priemyselnú štruktúru a problémy podnikov;
- **vyzýva** členské štáty a miestne a regionálne samosprávy, aby uzavreli územné dohody na národnej úrovni s cieľom spoločne vypracovať a implementovať národné programy reforiem, ako aj spoločne zhodnotiť dosiahnutý pokrok, a to so zámerom koordinovať a sústrediť svoje úsilie a politickú agendu na ciele stratégie Európa 2020, čo nepochybne rozhodujúcim spôsobom prispeje k ich dosiahnutiu.

Spravodajca	pán Patxi LÓPEZ (ES/SES), predseda baskickej vlády
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov na tému „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu“ KOM(2010) 614 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. **víta** záväzok Európskej komisie vytvoriť silný a konkurencieschopný európsky priemysel orientovaný na trvalo udržateľný rast s cieľom dosiahnuť hospodársku obnovu uvedený v oznámení na tému „Integrovaná priemyselná politika vo veku globalizácie: Konkurencieschopnosť a udržateľnosť v popredí záujmu“⁽¹⁾, ktorá je jednou zo siedmich hlavných iniciatív stratégie Európa 2020;

2. **zdôrazňuje**, že úspech novej európskej priemyselnej politiky závisí od účinných politík v oblastiach, ako sú hospodárske rámcové podmienky a riadenie, konkurencieschopnosť, investície a štruktúra finančného sektora, inovácie a výskum, energia a zdroje, digitálna agenda, nové kvalifikácie a pracovné miesta atď.;

3. **žiada** preto väčšiu integráciu a koordináciu hlavných iniciatív, ktoré sú súčasťou stratégie Európa 2020;

4. **Ľutuje**, že týchto sedem hlavných iniciatív bolo navrhnutých bez toho, aby sa zohľadnil ich dosah na rozpočet a implementačné potreby;

5. **poukazuje na to**, že je dôležité využiť pridanú hodnotu, ktorá vzniká činnosťou na európskej úrovni s cieľom čeliť globálnym výzvam a dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020, a to spoločným úsilím a synergiami v rámci koordinovaného prístupu k politikám;

6. **poukazuje na to**, že štrukturálne zmeny vo svete nás upozornili na všeobecné problémy a výzvy, ktoré sa rýchlo šíria a vplývajú na jednotlivé štáty, ako aj miestne a regionálne územné celky, a to v kontexte väčšej otvorenosti a vzájomnej závislosti. Z toho vyplýva potreba vytvoriť strategické a technologické nástroje na vypracovanie rýchlych a koordinovaných riešení;

7. **pripomína**, že nové parametre konkurencieschopnosti spochybňujú úlohu hospodárstva Európskej únie vo svete a že

stratégii Európa 2020 treba dodať dôrazný impulz, aby si hospodárstvo EÚ získalo späť svoju pozíciu, pričom priemysel musí zohrávať kľúčovú úlohu ako hnacia sila rastu;

8. **súhlasí s** komplexným ponímaním udržateľnosti, do ktorej budú vyváženým spôsobom začlenené hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty. Ochrana a obnova životného prostredia, energia, efektívne využívanie zdrojov, ako aj sociálne potreby súvisiace so starnutím obyvateľstva a starostlivosťou o závislé osoby, majú veľký potenciál na rozbehnutie hospodárstva. Podpora hospodárstva, ktoré by bolo konkurencieschopné na celosvetovej úrovni, musí byť v súlade s hospodárskym a sociálnym rozvojom ohľaduplným k životnému prostrediu;

9. **žiada** Európsku komisiu, aby kládla väčší dôraz na jednotlivé úrovne rozvoja a odstránenie nerovnováhy, ktorá v rámci EÚ stále pretrváva, na čo je priemyselná politika jedným z vhodných nástrojov. Postoje členských štátov, ako aj miestnych a regionálnych orgánov k otázke piatich cieľov začlenených do stratégie Európa 2020 sa značne líšia a dosah krízy ich tiež postihuje s rozdielnou intenzitou;

10. **zdôrazňuje**, že transformácia európskeho priemyslu by mala podnikom poskytnúť väčšiu flexibilitu v ich stratégiách v oblasti zamestnanosti výmenou za adekvátnu ochranu, ktorá zabezpečí istotu príjmov pracovníkov v sektoroch, ktoré by boli zasiahnuté zmenami, a ponúknuť možnosť presunu na iné pracovisko, rekvalifikácie a podporu samostatnej zárobkovej činnosti. Celoživotné vzdelávanie počas zamestnania je kľúčom k zabezpečeniu vysokej zamestnateľnosti pracovníkov, minimalizácii času stráveného v nezamestnanosti a poskytnutiu podnikom nového súboru zručností na rýchle prispôbenie sa zmenám na trhu. Miestne a regionálne samosprávy musia zohrávať dôležitú úlohu pri koordinácii týchto činností. Okrem toho by sa v tejto súvislosti mal vo väčšej miere využívať Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii (EFPG);

11. **žiada**, aby boli miestne a regionálne samosprávy Európskej únie viac zapojené do navrhovania a implementácie stratégie Európa 2020 a plnenia cieľov oznámenia. Niektoré miestne a regionálne samosprávy majú široké právomoci a preukázané skúsenosti v oblasti hospodárskeho a priemyselného rozvoja, ako aj v iných oblastiach politiky priamo súvisiacich s konkurencieschopnosťou. Majú blízko k rozhodovacím orgánom a aktérom v oblasti hospodárstva, vďaka čomu efektívnejšie riadia verejné politiky;

⁽¹⁾ KOM(2010) 614 v konečnom znení.

12. v tejto súvislosti **podporuje** uzatváranie územných dohôd medzi regiónmi a členskými štátmi s cieľom zaviazat sa k plneniu cieľov stratégie Európa 2020. Zosúladenie cieľov, spoločných stratégií a financovania v oblasti priemyselnej politiky pozitívne prispeje k posilneniu hospodárskeho rastu;

13. **uznáva** úlohu miestnych subjektov na podporu hospodárstva⁽²⁾ napojených na regióny a mestá, ktoré sú hnacou silou priemyslu. Ich činnosť je veľmi dôležitá pre dosiahnutie väčšieho zapojenia podnikov, sociálnych subjektov, ako aj občanov a občianok do priemyselnej politiky EÚ;

14. **žiada** Európsku komisiu, aby vypracovala špecifický časový harmonogram pre každú z priorit stanovených v oznámení s cieľom umožniť monitorovanie uplatňovania novej priemyselnej politiky;

15. **navrhuje**, aby Európska komisia v spolupráci s Výborom regiónov zaviedla postup monitorovania a pravidelného hodnotenia výsledkov dosiahnutých pri implementácii priemyselnej politiky s cieľom vytvoriť synergie a spoločne využívať zdroje na dosiahnutie spoločného cieľa. V tejto súvislosti ďalej žiada o rozvoj kvantitatívneho a kvalitatívneho merania vývoja priemyselnej politiky, do ktorého budú začlenené aspekty, ako je tvorba pracovných miest, konkurencieschopnosť, udržateľný rozvoj alebo pokrok v oblasti inovácií;

Európsky priemysel čelí novým výzvam v oblasti konkurencieschopnosti. Nová hospodárska situácia, ktorá prináša štrukturálne zmeny.

16. **víta**, že v novom modeli európskeho rastu táto iniciatíva prikladá priemyslu kľúčovú úlohu ako rozhodujúcemu odvetviu hospodárstva vzhľadom na jeho veľký vplyv na ostatné hospodárske činnosti;

17. **uznáva**, že samotný koncept priemyslu sa vyvíja a dosiahol ekonomickú fázu, v ktorom hlavnú úlohu zohráva takzvaný „rozptýlený“ alebo nový priemysel, ktorý si na svoje fungovanie vyžaduje rozvoj služieb s vysokou pridanou hodnotou;

18. **upozorňuje** na to, že priemyselná politika musí prekonať čisto sektorový prístup a zmeniť sa na politiku konkurencieschopnosti s cieľom zaujať všeobecnejší prístup aktívnej podpory podnikov, pretože si to vyžaduje nový kontext priemyselnej transformácie;

19. **zdôrazňuje**, že EÚ by mala investovať do oblastí s väčším sociálno-ekonomickým potenciálom a žiada cielenejšie zameranie na inteligentný rozvoj hospodárstva EÚ založeného

(²) Subjekty podporujúce hospodárstvo na miestnej úrovni: agentúry regionálneho rozvoja, agentúry miestneho rozvoja, technologické a výskumné centrá, centrá odbornej prípravy, univerzity, služby zamestnanosti.

na poznatkoch, ako aj na strategické investície do inovácií a rozvoja, odbornú prípravu zameranú na vedu a technológiu alebo na netechnologické inovácie a iné;

20. **konštatuje**, že priemysel v EÚ vo vysokej miere závisí od surovín a zdrojov energie, ktoré sú čoraz drahšie a nedostupnejšie a ktoré závisia od medzinárodnej politickej situácie;

21. **zdôrazňuje**, že jedným z hlavných cieľov by malo byť odstránenie podmienenosti medzi hospodárskym rastom a väčším využívaním zdrojov;

22. **nazdáva sa**, že rozvoj postupov efektívnejšieho riadenia týchto zdrojov, nahrádzanie surovín, ako aj čoraz väčšie upevňovanie pozície a využívanie alternatívnych energií musia byť formulované ako strategické výzvy priemyselnej politiky EÚ;

23. **pripomína**, že demografický vývoj bude súvisieť s novými modelmi spotreby. Starnutie obyvateľstva v rozvinutých krajinách vytvorí nové potreby v oblasti sociálnej podpory, ale bude tiež zdrojom príležitostí pre priemysel a služby. Rast strednej vrstvy v rozvíjajúcich sa krajinách bude ďalším potenciálnym zdrojom príležitostí pre rozvoj a inovácie;

24. **uznáva** úlohu, ktorú zohrávajú rozvíjajúce sa krajiny v novom geograficko-ekonomickom usporiadaní, ktoré sa v súčasnosti črtá. Rozvíjajúce sa krajiny nadobúdajú nový význam vďaka svojim rýchlo sa rozvíjajúcim atraktívnym trhom, ale aj ako aktéri nových tokov priamych investícií a rastúceho dopytu v oblasti technológií, inovácií a vývoja;

25. **súhlasí** preto s tým, že je nevyhnutne potrebné vykonať štrukturálne reformy vzhľadom na radikálne zmeny, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie a ktoré predpokladajú prijatie nového modelu konkurencieschopnosti na celosvetovej úrovni, pričom rozhodujúcu úlohu v tomto kontexte zohrávajú nové rozvíjajúce sa krajiny, technológie a zručnosti súvisiace s IKT, ako aj prechod na hospodárstvo s nízkymi emisiami CO₂;

26. **žiada** odstránenie prekážok, ktoré obmedzujú rast podnikov, ako aj hľadanie riešení a foriem spolupráce a združovania podnikov. Výzvy súvisiace s internacionalizáciou, inováciami alebo udržateľnosťou nemožno riešiť izolovane alebo oddelene;

27. **zdôrazňuje**, že by sa mali vytvoriť príležitosti na to, aby mohli podniky dosiahnuť efektívnu veľkosť v špecifických odvetviach. Vďaka tomu budú v EÚ existovať nadnárodné malé a stredné podniky pôsobiace v špecifických segmentoch. Špecializácia je v podstate jedným zo strategických aspektov, ktoré budú určovať konkurencieschopnosť podnikov, ktoré budú musieť nevyhnutne vytvárať sofistikovanejšie produkty a služby orientované na špecifickejšie segmenty trhu s väčšou pridanou hodnotou;

28. **zdôrazňuje** naliehavú potrebu vzdelávať a vyškoliť ľudí a vytvárať priaznivé a atraktívne podmienky na prácu v priemysle založenom na poznatkoch, a to vzhľadom na problémy so zaplňaním pracovných miest v oblastiach so strategickým významom pre budúcnosť, ako je výskum a veda, inžinierstvo, zdravie alebo matematika. Aj zručnosti, kvalifikácia a poznatky pracovníkov by sa mali neustále aktualizovať a zameriavať na požiadavky nových sektorov a technológií, a to nielen v záujme priemyslu, ale aj preto, aby sa pracovníci, ktorí stratili zamestnanie, mohli rýchle prispôsobiť novým odvetviám a technológiám;

29. **prípomína**, že treba nevyhnutne pokročiť v oblasti multifunkčnosti a multidisciplinarity a zaujať prístup zameraný na osobné zručnosti, ako je skupinová práca alebo otvorenosť voči zmenám, s cieľom dosiahnuť lepšie prispôbenie sa potrebám priemyslu;

30. **považuje za potrebné**, aby si naše priemyselné odvetvia vyvinuli schopnosť reagovať na globalizáciu a prispôbovať sa novým okolnostiam konkurencie, ktorá má už medzinárodný charakter a, ako to vyplýva z jej podstaty, neustále sa mení. Globalizácia však zintenzívnila konkurenciu tým, že otvorila trhy novým hráčom, ktorí využívajú nové možnosti presunu a získavania informácií;

31. **upozorňuje**, že internacionalizácia je spoločnou výzvou pre celú spoločnosť a nielen pre podniky. Na to, aby sa mohli európske podniky rozhodne vybrať cestou internacionalizácie a aby boli konkurencieschopné na medzinárodnej úrovni, je tiež potrebné, aby ľudia, univerzity, centrá odbornej prípravy alebo vedecko-technologický systém začlenili medzinárodný rozmer a kultúru do svojej stratégie;

32. **zdôrazňuje**, že došlo k fragmentácii hodnotového reťazca, čím sa zvýraznili špecifické výhody umiestnenia jednotlivých území vzhľadom na rôzne úlohy, ktoré sú súčasťou výroby alebo poskytovania určitých produktov alebo služieb;

33. **zasadzuje sa** o zlepšenie prístupu a dostupnosti úverov, podporuje zriadenie finančného fóra pre MSP a ďalej zdôrazňuje, že je dôležité, aby si banky a finančné inštitúcie zodpovedne a transparentne plnili svoju funkciu sprostredkovateľov a zaručili tak lepšie prepojenie medzi finančným a reálnym hospodárstvom;

34. **žiada** tiež o zlepšenie fungovania finančných trhov prostredníctvom uplatňovania účinných opatrení a pokračovania v práci, ktorú začala EÚ v snahe regulovať primeraným spôsobom finančné trhy a bojovať tak proti špekuláciám a zraniteľnosti bankových systémov s cieľom odolávať systémovým rizikám, čo prinesie väčšiu rovnováhu a stabilitu a zabezpečí väčšiu dôveru v zdravé podnikateľské prostredie;

35. **zasadzuje sa** za intenzívnejšiu spoluprácu medzi Európskou investičnou bankou a miestnymi a regionálnymi orgánmi Európskej únie s cieľom zlepšiť podporu investícií do výskumu a vývoja a inovácií na miestnej a regionálnej úrovni;

Smerom k dosiahnutiu inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Nová ambiciózna priemyselná politika vo vedúcej pozícii v hospodárstve budúcnosti.

36. **navrhuje** vytvorenie a zavedenie plánu konkurencieschopnosti na úrovni EÚ, v ktorom by sa vymedzili rámcové podmienky EÚ v oblasti priemyselnej politiky;

37. **zdôrazňuje**, že konkurencieschopnosť je výzvou pre celú spoločnosť a pre všetky systémy, ktoré vzájomne pôsobia v rámci hospodárskeho rozvoja, a nielen pre podnikateľskú sféru. Konkurencieschopnosť ovplyvňuje ľudí, univerzity, technologické centrá, zdravotné služby atď., ako aj všetky výrobné oblasti a činnosti;

38. **súhlasí** preto s tým, aby sa v rámci priemyselnej politiky zaviedol systematický prístup, do ktorého budú začlenené rôzne politiky, ktoré podporia konkurencieschopnosť, čo sa musí premietnuť aj na národnej, regionálnej a miestnej úrovni. Na zlepšenie efektivity a produktivity európskeho priemyslu treba zlepšiť aj postoj EÚ v oblastiach, ako je doprava, sociálna ochrana a ochrana spotrebiteľa, finančné sprostredkovanie, energetika, životné prostredie, ako aj jednotný trh a obchodná politika, a tieto aspekty by mali byť koordinované v zmysle „reťazca konkurencieschopnosti“;

39. preto **sa nazdáva**, že nová priemyselná politika by mala zaujať medzisektorový prístup. V uplynulých rokoch sa rozšírilo využívanie všetkých štruktúr na podporu spolupráce medzi podnikmi prostredníctvom projektov klastrov alebo medziklastrov, ktorých jedným z hlavných cieľov je zoskupiť a sformulovať všetky funkcie hodnotového reťazca do rovnakého druhu iniciatív, chápaných ako efektívny rámec pre celý hodnotový reťazec, ktorý však nezasahuje do podnikateľských rozhodnutí. Vzhľadom na priame prepojenie klastrov s územím, na ktorom sa nachádzajú, treba pri vytváraní novej priemyselnej politiky zohľadniť aj výrazný regionálny rozmer;

40. **zdôrazňuje**, že obnova rastu a tvorba pracovných miest budú v značnej miere závisieť od zlepšenia produktivity vo výrobnom sektore, a najmä v sektore služieb naviazaných na podniky;

41. **zdôrazňuje** významnú úlohu MSP v EÚ, ktoré zamestnávajú dve tretiny pracovníkov priemyslu. Preto sa k verejným politikám Európskej únie musí pristupovať v súlade so zásadou „najskôr myslieť v malom“ (*think small first*), aby sa špecifickým spôsobom riešili potreby MSP ako hospodárskych aktérov, ktorí majú zásadný význam pre tvorbu pracovných miest a hospodársky rast. Konkurencieschopní budeme len vtedy, keď budú konkurencieschopné naše MSP;

42. preto **žiada**, aby bola v oznámení vo väčšej miere zohľadnená významná úloha subjektov, ktoré podporujú hospodárstvo a sú napojené na miestne a regionálne územné celky, keďže tieto subjekty poskytujú sieť podporných služieb nevyhnutných na to, aby boli MSP konkurencieschopné;

43. **odporúča** využiť potrebné prostriedky, ktoré zaručia účinné uplatňovanie „Small Business Act“ a zdôrazňuje, že posledná revízia tohto dokumentu si správne kládla za prioritu zabezpečenie prístupu k financovaniu malých a stredných podnikov a inteligentnú reguláciu;

44. **súhlasí** s potrebou vytvoriť podmienky na to, aby mali podniky prístup k čo najlepším službám, pretože to v značnej miere určuje kvalitu ich výrobkov a služieb, a tým aj ich konkurencieschopnosť. Mali by sa podporovať opatrenia, ktoré prispievajú k zvyšovaniu zručností a konkurencieschopnosti poskytovateľov služieb a podnikov;

45. **podporuje** uplatnenie opatrení na podporu rozvoja inovácií a zjednodušenie riadenia podnikov, a najmä malých a stredných podnikov, a to znížením administratívnej a legislatívnej záťaže, ktorá negatívne vplyva na konkurencieschopnosť podnikov, a dosiahnutím pokroku napríklad pri rozšírení „kontrol účelnosti“ („fitness checks“) v rámci priemyselnej politiky, ako aj ich všeobecné využívanie v ostatných súvisiacich oblastiach;

46. **podčiarkuje význam** vplyvu a územného rozmeru európskej priemyselnej politiky, pokiaľ ide o prispôbenie jej cieľov rozdielnym východiskovým podmienkam, ktoré je dôležité pre vyvážený a súdržný rozvoj. Zároveň poukazuje na potrebu zosúladiť oznámenie a usmernenia uvedené v oznámeniach na tému „Príspevok regionálnej politiky k inteligentnému rastu v rámci stratégie Európa 2020“⁽³⁾ a „Prínos regionálnej politiky k udržateľnému rastu v rámci stratégie Európa 2020“⁽⁴⁾;

47. **súhlasí** s potrebou posilniť inteligentnú špecializáciu na podporu konkurencieschopnosti priemyselného sektora a zasadzuje sa za to, aby si regionálne a miestne samosprávy rozvíjali vlastné inovačné centrá. Inteligentná špecializácia vzniká prepojením oznámenia o priemyselnej politike a hlavnej iniciatívy „Únia inovácií“;

48. **považuje** za potrebné podporiť začlenenie nástrojov na podporu klastrov v Európskej únii prostredníctvom jednotného prístupu zameraného na rast a konkurencieschopnosť, ktorý by okrem výmeny skúseností podporoval konkrétne spoločné projekty zamerané na spoluprácu. Kontext Európskej únie sa v tomto prípade zdá byť hlavným prvkom posilnenia nadnárodnej spolupráce, ktorá umožní rozvoj klastrov na svetovej úrovni;

49. **poukazuje na** potrebu ďalej rozvíjať konkrétne aspekty strategických projektov na úrovni EÚ, ktoré sú významnou hnacou silou najmä v oblasti prenosu technológií a vytváraní synergii, ako je priemyselný rozvoj „ekologických vozidiel“, „energeticky účinných budov“ a „závodov budúcnosti“. V takýchto iniciatívach treba dlhodobo ďalej pokračovať a prehľbovať ich, pretože poukazujú na pridanú hodnotu Európskej únie;

50. **nazdáva sa**, že orgány verejnej správy by tiež mohli byť významnou hnacou silou konkurencieschopnosti podnikov prostredníctvom inovatívneho verejného obstarávania. Kritériá verejnej súťaže tým podnietia inovácie v zmluvných podnikoch tým, že uprednostnia inovačné a udržateľné výrobky alebo služby, čo zlepší kvalitu a dostupnosť verejných služieb. Treba však zabrániť dodatočnej administratívnej záťaži, pretože inak by práve pre malé a stredné podniky už nebolo lákavé zapájať sa do výberového konania v rámci verejného obstarávania;

51. **nalieha** na členské štáty a príslušné regionálne a miestne orgány, aby ďalej podporovali podnikateľskú kultúru v európskej spoločnosti, a najmä u mladých ľudí. Vzdelávacie systémy by mali vytvárať vzdelávacie programy, ktoré by ako kľúčové sociálne zručnosti podporovali podnikateľského ducha, podstupovanie rizík, vodcovského ducha alebo tvorivosť;

52. **poukazuje na** kľúčový význam, ktorý v súčasnosti nadobúda rozvoj profilov súvisiacich s globalizáciou, pričom čoraz významnejšiu úlohu tu zohráva znalosť jazykov, ochota cestovať za prácou do zahraničia alebo rozvíjanie otvorenej mentality prístupnej vzťahom s ľuďmi z rozdielnych kultúr;

53. **navrhuje**, aby sa do oznámenia vo väčšej miere začlenila technologická stratégia a stratégia internacionalizácie. Inovácia, technológia a internacionalizácia sú tri oblasti, ktoré sa nevyhnutne navzájom dopĺňajú a prelínajú a malo by sa vyvinúť úsilie o vymedzenie spoločných politík;

54. **žiada**, aby bola budúca príprava stratégie podpory internacionalizácie MSP dostatočne ambiciózna a konkrétna. Táto stratégia bude musieť venovať špeciálnu pozornosť podpore spolupráce medzi podnikmi a rozvoju vzájomných vzťahov, ako aj vytváraniu väzieb medzi jednotlivými sektormi;

55. **nalieha** na Európsku komisiu, aby efektívne zaviedla opatrenia obsiahnuté v oznámení na tému „Obchod, rast a svetové záležitosti – Obchodná politika ako hlavná súčasť stratégie Európa 2020“⁽⁵⁾, najmä pokiaľ ide o program rokovaní v medzinárodných inštitúciách, ako aj prehľbovanie strategickú spolupráce. V tomto prípade treba konať na úrovni Európskej únie s cieľom zvýšiť vplyv európskeho priemyslu vo svete;

56. **súhlasí** s Európskou komisiou, pokiaľ ide o strategický význam politiky hospodárskej súťaže pre konkurencieschopnosť priemyslu v EÚ a pre ničím nenasledovanú hospodársku súťaž na vnútornom trhu. Spravodlivé konkurenčné prostredie, ktoré poskytuje rovnaké podmienky, motivuje podniky, aby zlepšili svoju konkurencieschopnosť, a rozvíja súkromnú iniciatívu. Členské štáty a miestne a regionálne územné celky musia zabezpečiť správne fungovanie a uplatňovanie tejto politiky;

⁽³⁾ KOM(2010) 553 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ KOM(2011) 17 v konečnom znení.

⁽⁵⁾ KOM(2010) 612 v konečnom znení.

57. **znovu zdôrazňuje** novú úlohu verejného sektora, ktorý by mal vytvárať modely verejno-súkromnej spolupráce zameranej na financovanie strategických infraštruktúr a rozsiahlych produktívnych investícií. Verejno-súkromná spolupráca by sa mala využívať aj na rozvoj priemyselnej politiky, pričom by sa malo vyvíjať úsilie o zosúladenie záujmov a realizáciu konkrétnych projektov s európskym rozmerom, čo zefektívni verejné výdavky. Formy spolupráce medzi verejnými orgánmi na rôznych úrovniach správy a verejnými inštitúciami tiež prispievajú k zlepšeniu koordinácie politických opatrení a k zníženiu nedostatkov;

Naša priemyselná budúcnosť závisí od transformácie na priemysel založený na inováciách a poznatkoch.

58. **víta** víziu inovácií ako ústredného prvku stratégie Európa 2020 a ich strategickú pozíciu, ktorú získali vďaka hlavnej iniciatíve „Únia inovácií“. Priorita „inteligentný rast“ je správne zameraná na rast založený na poznatkoch a inováciách, ktorý je jedným z troch základných pilierov hospodárskeho rastu Európskej únie do budúcnosti;

59. **poukazuje na** význam rozšírenia a prehĺbenia koncepcie inovácií, pričom zdôrazňuje, že je potrebné, aby priemysel kombinoval inovácie založené na vlastných skúsenostiach, t.j. prístup DUI („Doing, Using and Interacting“), s prístupom STI („Science, Technology and Innovation“), ktorý je založený na explicitných vedeckých a technických poznatkoch;

60. **ľutuje**, že oznámenie nekladie väčší dôraz na netechnologické inovácie ako na zdroj konkurenčnej výhody. Skutočné zmeny v podnikoch sú často sprevádzané inováciami v riadení podnikov v oblastiach, ako je stratégia, procesy, marketing, priemyselná organizácia alebo vzťah s dodávateľmi. Mnohým regiónom a územiám, ktoré si zvolili netechnologické inovácie, sa podarilo značne zvýšiť konkurencieschopnosť;

61. **navrhuje** preto, aby sa do hodnotení priemyselnej politiky začlenili ukazovatele netechnologických inovácií;

62. **upozorňuje** na to, že poznatky a tvorivosť sú základom inovácií a že podniky musia tieto poznatky a tvorivosť systematicky využívať a riadiť v rámci všetkých svojich činností;

63. **ľutuje**, že oznámenie v novej priemyselnej politike nezohľadňuje ľudský faktor, ktorý má rozhodujúci význam, ak táto politika chce naozaj položiť účinné základy na zabezpečenie dlhodobého vyváženého rastu. V priemysle založenom na poznatkoch sú práve ľudia hlavnými aktérmi premeny a nositeľmi konkurenčných výhod podnikov;

64. **domnieva sa**, že výskum na univerzitách a v technologických centrách a výskumných ústavoch by sa okrem teoretickej výskumnej činnosti mal vo väčšej miere zameriavať na potreby trhu a praktické využitie výsledkov výskumu;

65. **nazdáva sa**, že je potrebná väčšia koordinácia medzi výskumom a priemyslom s cieľom dosiahnuť pokrok v oblasti inteligentnej špecializácie území v kľúčových podporných technológiách, ako sú nanotechnológia, mikro- a nanoelektronika, priemyselná biotechnológia, fotonika, moderné materiály a pokrokové výrobné technológie, ako aj lepšia podpora vytvárania nadnárodných sietí a posilnenie spolupráce na regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni;

66. **zdôrazňuje**, že rozvoj európskeho priemyslu založeného na inováciách a poznatkoch sa musí nevyhnutne prejavíť v tom, že európske podniky budú získavať viac patentov. V tomto prípade je obzvlášť dôležité vytvorenie účinného systému na ochranu práv duševného vlastníctva podnikov a tvorcov, ktorý by bol menej nákladný z hľadiska prístupu a ktorý by poskytol väčšiu právnu ochranu pred falšovaním a kopírovaním. Preto treba nevyhnutne zjednodušiť postup na získavanie patentov a znížiť súvisiace náklady a zároveň harmonizovať ich automatické uznávanie vo všetkých členských štátoch v súlade s návrhom na jednotný európsky patent;

67. **poukazuje na** to, že IKT sa stali rozhodujúcim faktorom zvyšovania produktivity podnikov, a preto súhlasí s tým, že je nevyhnutné podporovať využívanie týchto technológií v malých a stredných podnikoch. Prispôbenie a začlenenie IKT zvýši konkurenčný potenciál európskych podnikov voči konkurentom z tretích krajín. Tieto technológie umožňujú spoluprácu, spracovanie a výmenu informácií a nápadov, ako aj priamejší prístup na trh a k zákazníkom;

68. **zdôrazňuje** zásadný význam zlepšenia vzájomných vzťahov medzi jednotlivými subjektmi a ďalšieho rozšírenia koncepcie „regionálnych inovačných ekosystémov“ v rámci stratégií regionálneho rozvoja. Regionálne inovačné ekosystémy si vyžadujú rozvoj sietí a fungujúcu výmenu poznatkov, subjekty sídlia na danom území a flexibilné organizačné modely;

69. **odporúča**, aby sa pri definovaní usmernení, ktoré budú smerodajné pre budúci rámcový program Európskej únie pre výskum a vývoj technológií zaujal prístup viac zameraný na potreby malých a stredných podnikov, ktorý by umožnil ich zapojenie do spoločných európskych projektov;

70. **žiada** Európsku komisiu, aby prikladala väčší význam regionálnemu rozmeru pri definovaní spoločného strategického rámca pre výskum a vývoj, ktorý zahrnie rámcový program a program pre konkurencieschopnosť a inovácie, a aby tiež zabezpečila kontinuitu zavádzania pilotnej akcie „Regions of knowledge“ (Znalostné regióny), aby sa prostredníctvom nadnárodných klastrov posilnil výskumný potenciál európskych regiónov;

71. **zdôrazňuje** potrebu vytvoriť vhodné podmienky na väčšie zapojenie súkromného kapitálu do výrobných investícií súvisiacich s inováciami, výskumom a vývojom, čo si nevyhnutne vyžaduje vytvorenie finančných mechanizmov, akými sú rizikový kapitál alebo „podnikateľskí anjeli“ (*business angels*);

72. **žiada** však o vytvorenie systému presnejších ukazovateľov a cieľov, ktoré budú okrem percenta výdavkov podnikov určených na výskum a vývoj zohľadňovať aj aspekty súvisiace so zlepšením konkurencieschopnosti a produktivity, t. j. ktoré sa budú zameriavať na meranie výsledkov výskumu a vývoja;

Využime silné stránky Európskej únie a nové príležitosti na vytvorenie zodpovednejšieho modelu a posilnenie udržateľnosti.

73. **nazdáva sa**, že EÚ musí zdôrazniť svoje výrazné silné stránky, ktoré rozvíja v snahe posilniť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu: máme k dispozícii významnú technologickú, vedeckú a univerzitnú základňu na vysokej úrovni a tiež kvalifikovanú a špecializovanú pracovnú silu; vytvorili sme vnútorný trh, ktorý odstraňuje prekážky obchodu a voľného pohybu pracovníkov; vznikli výkonné klastre a siete spolupráce a EÚ sa stala priekopníkom v zavádzaní ekologických riešení;

74. **upozorňuje**, že napriek pokroku dosiahnutému od vytvorenia jednotného trhu sa ešte nepodarilo naplno využiť všetky jeho možnosti pre trvalo udržateľný a integračný rast. Jednotný trh je hnacou silou hospodárstva Európskej únie a jeho dokončenie významným spôsobom prispieje k rastu a konkurencieschopnosti nášho priemyslu;

75. **žiada** Európsku komisiu a členské štáty, aby odstránili prekážky a nedostatky, ktoré brzdia potenciál rastu jednotného trhu. V tejto súvislosti uznáva, že smernica o službách prispela k odstráneniu niektorých prekážok poskytovania služieb a usadenia sa v inom členskom štáte, ktoré pretrvávajú na jednotnom trhu. Európska komisia by mala naďalej postupovať týmto smerom a zapájať miestne a regionálne orgány vzhľadom na to, že sú hlavnými aktérmi na trhu so službami;

76. **nazdáva sa**, že starnutie obyvateľstva, klimatické zmeny a ochrana životného prostredia sú tri hlavné výzvy, ktorým bude Európska únia čeliť v najbližších rokoch;

77. **pripomína preto**, že udržateľnosť by sa mala ponímať ako kľúčová príležitosť pre budúcnosť európskeho priemyslu, ktorý bezpochyby prispieje k vytváraniu väčšieho počtu nových pracovných miest a podnikov s výrazným inovačným a konkurenčným charakterom;

78. **víta** ochotu Európskej komisie zvýšiť previazanosť a súlad medzi ambíciami v oblasti životného prostredia a cieľmi priemyselnej politiky a dosiahnuť pokrok smerom k prechodu na efektívnejšie využívanie zdrojov v celom priemysle. Nedostatok a zdražovanie strategických zdrojov energie

a surovín nútia priemysel, aby racionálnejšie využíval tieto zdroje, čo musí byť založené na efektívnejšej spotrebe, recyklácii, ako aj využívaní alternatívnych materiálov;

79. **znovu zdôrazňuje** nevyhnutnosť posilniť ekologické hospodárstvo vyplývajúcu tak z potreby účinne využívať energiu, ako aj najmä z toho, že si čoraz viac uvedomujeme potrebu rozsiahlejších ekologických inovácií. Budú sa tak rozvíjať inovačné hospodárske činnosti v oblasti obnoviteľných zdrojov energie až po nové materiály, pričom spoločným cieľom bude dosiahnuť hospodárstvo s nízkymi emisiami CO₂;

80. **považuje však za potrebné**, aby členské štáty a príslušné regionálne a miestne orgány formovali zodpovedných spotrebiteľov, ktorí sa riadia pravidlami etickej a selektívnej spotreby a na podniky majú vyššie požiadavky, pokiaľ ide o kvalitu, informácie a transparentnosť. Spotrebiteľia teda zohrávajú významnú úlohu, pokiaľ ide o podporu konkurenčného potenciálu podnikov a prijatie zodpovedných politík;

81. **víta** začlenenie sociálnej zodpovednosti podnikov ako jedného z prvkov, ktorý tiež prispieva ku konkurencieschopnosti priemyslu a získaniu vedúcej pozície na medzinárodnej úrovni a na ktorý kladie dôraz aj oznámenie;

82. **zdôrazňuje**, že miestne a regionálne orgány poznajú miestne podmienky každého územia a majú kapacitu na to, aby šírili nové hodnoty a dosiahli pokrok v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov. Európska komisia by mala naďalej presadzovať tento koncept a opierať sa o miestne a regionálne samosprávy, ktoré sú zodpovedné za jeho uplatňovanie v praxi. V tejto súvislosti je dôležité uplatňovať zásadu subsidiarity a riadiť politiky z úrovne správy, ktorá je najúčinnější a najbližšia k občanom a občiankam;

83. **zasadzuje sa** za začlenenie nových modelov riadenia podnikov, v ktorých sa posilní účasť zamestnancov ako kľúčového prvku na zlepšenie efektívnosti všetkých priemyselných procesov, a tým aj konkurencieschopnosti, a tiež predchádzanie zhoršovaniu pracovných podmienok v kontexte priemyselnej transformácie;

84. **upozorňuje** však, že zároveň treba posilniť vnútornú flexibilitu priemyslu. Rozdielne záujmové skupiny musia reagovať na meniacu sa hospodársku situáciu a prispôbiť sa jej, čo znamená, že organizácia výroby sa musí prispôbiť výkyvom dopytu a technologickým zmenám;

85. v tejto súvislosti **žiada o** väčšiu flexibilitu trhov práce v členských štátoch založenú na dialógu medzi sociálnymi partnermi, doplnenú o systémy sociálnej ochrany, ktoré prispievajú k hospodárskemu rastu a sociálnej súdržnosti s väčším počtom kvalitnejších pracovných miest. Regulácia trhov práce by mala zabezpečiť prechod medzi obdobia nezamestnanosti a obdobia zamestnávania a poskytovať záruky ekonomickej istoty, ako aj možnosti odbornej prípravy a pracovného poradenstva s cieľom podporiť zamestnateľnosť;

Miestne a regionálne orgány ako strategickí partneri pri podpore európskeho priemyslu.

86. **opakovane zdôrazňuje** významnú úlohu miestnych a regionálnych samospráv v Európskej únii pri podpore priemyselnej politiky a hospodárskeho rozvoja vzhľadom na ich lokálnu pozíciu a na to, že z praxe poznajú priemyselnú štruktúru a problémy podnikov;

87. **žiada** Európsku komisiu a členské štáty, aby spolu s miestnymi a regionálnymi samosprávami zlepšili koordináciu a zaujali integrovaný prístup pri vytváraní ambiciózneho priemyselnej politiky zameranej na konkurencieschopnosť, ktorá využije synergie s ostatnými hlavnými iniciatívami začlenenými do stratégie Európa 2020;

88. **nalieha** na Európsku komisiu, aby zlepšila podmienky a riadenie priemyselnej politiky, pričom by viac vyzdvihla úlohu európskych miestnych a regionálnych orgánov pri vytváraní a uplatňovaní priemyselnej politiky. Vďaka tomu, že dobre

poznajú realitu podnikov a majú dokonca aj legislatívne právomoci v oblasti priemyselnej politiky, sú tieto orgány hlavnými aktérmi hospodárskeho rozvoja. Táto úroveň sa preto zdá byť najvhodnejšia na to, aby sa viac presadzoval prístup k politikám zdola nahor;

89. **vyzýva** členské štáty a miestne a regionálne samosprávy, aby uzavreli územné dohody na národnej úrovni s cieľom spoločne vypracovať a implementovať národné programy reforiem, ako aj spoločne zhodnotiť dosiahnutý pokrok, a to so zámerom koordinovať a sústrediť svoje úsilie a politickú agendu na ciele stratégie Európa 2020, čo nepochybne rozhodujúcim spôsobom prispeje k ich dosiahnutiu;

90. **vyzdvihuje úlohu** miestnych a regionálnych orgánov pri posilňovaní územnej súdržnosti a odstraňovaní hospodárskych a sociálnych rozdielov. Sú hlavnými aktérmi, ktorí tvoria základnú sieť na vytvorenie štruktúry priemyselnej politiky na úrovni európskych územných celkov.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Európa efektívne využívajúca zdroje“ – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020“

(2012/C 9/08)

VÝBOR REGIÓNOV

- žiada, aby sa lehoty stanovené v pláne Európskej komisie pre stratégiu Európa efektívne využívajúca zdroje skrátili a aby ukazovatele boli prijaté už v roku 2012. Dôrazne tiež požaduje konzultácie na miestnej a regionálnej úrovni, aby sa zabezpečilo, že tieto ukazovatele budú realistické a splniteľné tak z hľadiska kapacít, ako aj cenovej dostupnosti;
- vyzýva Komisiu, aby zvažila prijatie balíka štyroch hlavných ukazovateľov využívania zdrojov: stopa na zemi, využívanie surovín (biodiverzita, biologické a minerálne zdroje), stopa na vode a stopa emisií skleníkových plynov; Zdôrazňuje, že je potrebné, aby Komisia tieto ukazovatele urobila súčasťou systému národných správ pre stratégiu Európa 2020 a jej hlavnej iniciatívy, aby mohli usmerňovať programy reforiem a plánov národných rozpočtov;
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že pracovný plán sa nezmieňuje o možnosti zapojiť Dohovor starostov a primátorov do úsilia vyvíjaného v oblasti účinného využívania zdrojov, a navrhuje tiež preskúmať spoločne s Európskou komisiou konkrétne spôsoby, ako rozšíriť Dohovor starostov a primátorov na oblasti, ktoré sú kľúčové pre hlavnú iniciatívu „Európa efektívne využívajúca zdroje“, ako sú biodiverzita a využívanie pôdy, spracovanie odpadu a vodné hospodárstvo alebo znečistenie ovzdušia;
- odporúča konkrétne opatrenia zamerané najmä na prechod na dopravné a energetické systémy produkujúce nízke emisie CO₂ a účinne využívajúcu zdroje, na podporu ekologického zaobstarávania, dosiahnutie spoločnosť s nulovým odpadom tým, že sa mu bude optimálne predchádzať a bude považovaný za zdroj v rámci recyklačného hospodárstva; na podporu substitučných riešení a účinnosť zdrojov v rámci hodnotového reťazca surovín; na účinne využívanie, ochranu a obnovu ekosystémových služieb a znižovanie existujúcej plochy zastavanej pôdy všade tam, kde sa to ukáže potrebné.

Spravodajca	pán Michel LEBRUN (BE/EELS), poslanec Valónskeho parlamentu
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Európa efektívne využívajúca zdroje“ – hlavná iniciatíva v rámci stratégie Európa 2020 KOM(2011) 21 v konečnom znení Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – „Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje“ KOM(2011) 571 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. Sa domnieva, že každá politika v oblasti životného prostredia, zmeny klímy a energetiky, ktorá sa zameriava na budúcnosť, sa musí opierať o zásadu dobrého spravovania. Podľa výboru to znamená, že človek má povinnosť spravovať a využívať prírodné zdroje takým spôsobom a tak intenzívne, aby bola zabezpečená ich udržateľnosť a zachovala sa ich rozmanitosť. Všeobecným cieľom takejto politiky je taký rozvoj, ktorý uspokojí potreby generácií súčasnosti a zároveň neohrozí schopnosť budúcich generácií uspokojiť svoje potreby.

2. Znepokojuje sa nad skutočnosťou, že Európska únia sa dnes nachádza na nebezpečnej a neudržateľnej ceste rozvoja, výroby a spotreby ako vo svojej hlavnej iniciatíve uvádza Európska komisia: „V budúcnosti už nebude možné využívať prírodné zdroje rovnakým spôsobom, ako sa to robí v súčasnosti“.

3. V tejto súvislosti víta začatie hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“, ktorej zámerom je dosiahnuť, aby sa z efektívneho využívania zdrojov stala hlavná zásada politiky Európskej únie v oblastiach energie a hospodárstva s nízkymi emisiami oxidu uhlíka, dopravy, surovín a komodít, udržateľnej spotreby a výroby tovarov a služieb v oblasti nakladania s odpadom, využívania pôdy a ekosystémov, poľnohospodárstva a rybolovu. Táto iniciatíva má dôležitú funkciu podporiť vytváranie súčinnosti medzi rôznymi oblasťami, ako aj zvažovanie jednotlivých záujmov a cieľov a zároveň zabezpečiť spoločný, koherentný a udržateľný prístup k využívaniu zdrojov.

4. Víta pozitívny vplyv hlavnej iniciatívy na európsku environmentálnu politiku. Európska environmentálna politika vo všeobecnosti a najmä v súčasnosti uplatňovaná politika účinného využívania zdrojov (ako napr. tematická stratégia udržateľného využívania prírodných zdrojov) sa však zameriavajú na obmedzenie negatívneho dosahu hospodárskeho rozvoja a ťažby prírodných zdrojov na životné prostredie. Hlavná iniciatíva rozšíri jej zameranie na negatívne dôsledky,

ktoré má neúčinné využívanie prírodných zdrojov pre hospodársky rozvoj. Dáva tým nevyhnutný impulz pre lepšie začlenenie environmentálnej politiky do hospodárskej politiky a politiky výrobkov EÚ.

5. Víta skutočnosť, že hlavná iniciatíva rozšíri oblasť záujmu Európskej únie na všetky prírodné zdroje: tradičné zdroje energie, ale aj biotické a abiotické suroviny ako napr. palivá, biomasu, minerály, kovy a drevo, ornú pôdu a zásoby rýb, pôda, vodu, vzduch, ako aj ekosystémové služby alebo služby súvisiace s ochranou biodiverzity.

6. Teší ho, že Európska komisia ho vyzvala, aby sa vyjadril k úlohe, ktorú by mali zohrávať miestne a regionálne orgány pri realizácii tejto iniciatívy už na začiatku rozhodovacieho procesu, najmä ak majú osobitné právomoci súvisiace s touto iniciatívou, najmä pokiaľ ide o normy, napríklad v oblasti stavebníctva alebo odpadového hospodárstva. Výboru regiónov sa tým ponúka možnosť vyjadriť svoj názor už v prvej fáze prípravy budúcich politík.

7. Úplne súhlasí s názorom Komisie, že na to, aby sme sa mohli tešiť výhodám hospodárstva s nízkymi emisiami oxidu uhlíka, ktoré účinne využíva zdroje, je nutné splniť tri kľúčové podmienky, ktorými sú: 1) politická vôľa na uskutočnenie zmien 2) dlhodobé plánovanie politiky a investícií a 3) dlhodobá zmena v myslení a návykoch všetkých občanov, pokiaľ ide o využívanie zdrojov. Tieto zásady bude treba vytvoriť a uplatňovať prostredníctvom viacúrovňového riadenia. V tejto súvislosti Výbor regiónov pripomína kľúčovú úlohu, ktorú miestne a regionálne orgány zohrávajú pri príprave, vykonávaní a hodnotení týchto politík⁽¹⁾ a ktorú už jasne uznala Komisia a Európsky parlament.

Stratégia Európa 2020 a jej hlavná iniciatíva: Európa efektívne využívajúca zdroje

8. Oceňuje, že Únia sa zasadzuje za úzke prepojenie medzi hospodárskym rozvojom, blahobytom spoločností a zodpovedným využívaním prírodných zdrojov.

⁽¹⁾ CdR 25/2009 fin, CdR 73/2011 fin.

9. Domnieva sa, že prechod na hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje vytvorí narastajúci blahobyt pre súčasné a budúce generácie. Jedným z prvkov tohto blahobytu bude vytvorenie obrovských príležitostí pre hospodárstvo, obchod a inovácie. Prispeje k podpore konkurencieschopnosti Európskej únie najmä znížením cien materiálov a spotreby energie a oživením zamestnanosti v odvetví ekologických technológií.

10. Zdôrazňuje, že na zlepšenie kvality životného prostredia a ovzdušia je nevyhnutná ambiciózná politika zameraná na riešenie problémov priamo pri zdroji, a požaduje sprísniť politiku EÚ v oblasti emisií skleníkových plynov a znečistenia ovzdušia.

11. Upozorňuje, že mnohé miestne a regionálne orgány už prijali a úspešne uplatnili rôzne politické opatrenia a postupy zamerané na podporu efektívneho využívania zdrojov. Tieto iniciatívy by mali byť na európskej úrovni známe a uznané, aby úžitok z poznatkov, ktoré už niektorí v tejto oblasti získali, mali všetci a aby sa tým najefektívnejším a najvýkonnejším iniciatívam dostalo podpory.

12. Upozorňuje na to, že Komisia sa vo svojom dokumente týkajúcom sa tejto iniciatívy nezmieňuje o viacerých politických nástrojoch a stratégiách Európskej únie, ktoré sa už zaoberajú problematikou efektívneho využívania zdrojov ako sú tematická stratégia udržateľného využívania prírodných zdrojov, tematická stratégia predchádzania vzniku odpadu a jeho recyklovania alebo akčný plán pre udržateľnú spotrebu a výrobu a udržateľnú priemyselnú politiku. Tieto stratégie by mohli poslúžiť ako judikatúra pri prijímaní a realizácii budúcich stratégií zameraných na iné aspekty riadenia prírodných zdrojov.

13. Poukazuje na zodpovednosť Európskej únie a členských štátov v oblasti podpory všetkých iniciatív zameraných na zlepšenie efektívneho využívania zdrojov na celosvetovej úrovni. Preto podporuje všetky iniciatívy navrhnuté Komisiou v rámci prípravy konferencie Rio+ 20, ktorá sa uskutoční v júni 2012, najmä opatrenia zamerané na zabezpečenie finančných prostriedkov a súkromných a verejných investícií, ako aj opatrenia podporujúce postupné zavádzanie účinnejšej multilaterálnej globálnej správy. Výbor regiónov žiada, aby štruktúra tohto systému správy zahŕňala viacúrovňové mechanizmy účasti a spolupráce, ktoré umožnia konzultáciu a aktívnu účasť regiónov a miest v oblastiach, ktoré sa ich týkajú.

14. Pripája sa k Európskej únii a vyzýva na urýchlenú realizáciu deklarácie OECD o zelenom raste, ktorá bola prijatá v júni 2009.

15. Vyjadruje radosť z toho, že Európska únia a jej členské štáty podporili prácu, ktorú vykonala medzinárodná skupina Programu OSN pre životné prostredie (UNEP) v záujme udržateľného riadenia prírodných zdrojov, ako aj iniciatívu za ekologické hospodárstvo.

16. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že desaťročný programovací rámec programov pre udržateľnú spotrebu a výrobu na

obdobie rokov 2011 – 2021 nemohol byť prijatý na devätnástom zasadnutí Komisie OSN pre trvalo udržateľný rozvoj.

Riadenie v rámci stratégie Európa 2020

17. Zdôrazňuje vzájomnú závislosť environmentálnych a sociálnych politík. Maximálny objem ťažby ropy a zemného plynu, ktorý podľa niektorých hlasov už bol dosiahnutý, ako aj maximálna ťažba ostatných surovín, budú mať nevyhnutne za následok zvýšenie ich ceny. Toto zvýšenie postihne ako prvé osoby s najnižšími príjmami a regióny s priemerne najnižšími príjmami.

18. Zdôrazňuje, že vzhľadom na prierezový a komplexný charakter hlavnej iniciatívy, je jej účinné riadenie a monitorovanie pokroku v rámci stratégie Európa 2020, európskeho polroka a ročného prieskumu rastu, umožňujúce výročnú kontrolu výkonnosti členských štátov, veľmi dôležité pre to, aby Európska únia dosiahla vyššiu účinnosť pri využívaní prírodných zdrojov.

19. Dôrazne poukazuje na to, že je nutné objasniť rozpočtový aspekt hlavných iniciatív v rámci stratégie Európa 2020 (?). Budúci viacročný finančný rámec bude musieť zohľadniť ciele hlavnej iniciatívy o efektívnom využívaní prírodných zdrojov tak, že zabezpečí, aby boli kroky EÚ koordinované prostredníctvom určitého spoločného strategického rámca vzhľadom na prepojenie tejto iniciatívy s mnohými politikami financovanými z rozpočtu Európskej únie.

20. Žiada, aby Komisia pri hodnotení národných plánov reforiem, ktoré členské štáty zaviedli v apríli 2011, vzala do úvahy stupeň zapojenia členských štátov do podpory efektívneho využívania prírodných zdrojov.

21. Pripomína, že úspech stratégie Európa 2010 bude závisieť vo veľkej miere od rozhodnutí prijatých na miestnej a regionálnej úrovni. V tejto súvislosti sa Výbor regiónov už vyslovil za to, aby v národných programoch reforiem bol uvedený odkaz na realizáciu územných dohôd na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a to v podobe viacúrovňového partnerstva medzi EÚ, národnými, regionálnymi a miestnymi orgánmi⁽³⁾.

22. Preto podporuje integrovaný miestny rozvoj ako kľúčový spôsob plnenia cieľov tento hlavnej iniciatívy.

23. Pokladá za zásadnú účasť Výboru regiónov na realizácii hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“, ako aj integrovanej politiky zameranej na efektívne využívanie prírodných zdrojov, a to vďaka svojej monitorovacej platforme stratégie Európa 2020.

⁽²⁾ CdR 73/2011 fin.

⁽³⁾ CdR 73/2011 fin, CdR 25/2009 fin.

Plán na vytvorenie Európy efektívne využívajúcej zdroje

24. Žiada, aby sa ku koncu roka 2013 zúžil časový plán navrhnutý v rámci plánu na stanovenie a prijímanie ukazovateľov –a cieľov. Výbor regiónov sa zasadzuje za to, aby sa tieto ukazovatele mohli prijať v priebehu roka 2012. Výbor regiónov okrem toho dôrazne vyzýva, aby sa tento časový plán ukazovateľov konzultoval s miestnymi a regionálnymi inštitúciami, aby sa zabezpečilo, že bude realistický a splniteľný, či už z hľadiska kapacít alebo cenovej dostupnosti.

25. Víta návrh Európskej komisie uvedený v „Pláne budovania Európy, ktorá efektívne využíva zdroje“ prijať obmedzený počet ukazovateľov, aby sa zabezpečila ich zrozumiteľnosť a účinnosť ako základ pre vypracovanie politických opatrení. Vyberať by sa mali na základe ich významu, vhodnosti, spoľahlivosti a stability a mali by byť čo najviac uznávané.

26. Vyzýva Komisiu, aby zväžila prijatie balíka štyroch hlavných ukazovateľov využívania zdrojov: stopa na zemi, využívanie surovín (biodiverzita, biologické a minerálne zdroje), stopa na vode a stopa emisií skleníkových plynov. Tieto ukazovatele sú pomerne ľahko merateľné a súčasne poskytujú dobré informácie o našom využívaní zdrojov a jeho dôsledkoch. Doplnili by ukazovatele merania dôsledkov pre životné prostredie a účinnosti využívania zdrojov.

27. Zdôrazňuje, že je nevyhnutné prijať globálny ukazovateľ, ako je „ekologická stopa“, ako užitočný nástroj na reklamu a informačné kampane, pričom však treba zdôrazniť, že veľká koncentrácia informácií pri tomto druhu ukazovateľa spôsobuje, že v rámci tvorby politík sa dá použiť iba v obmedzenej miere. Údaje a metodológia by sa mali medzi krajinami harmonizovať a Komisia by mala pomôcť to dosiahnuť.

28. Vyjadruje radosť z návrhu Európskej komisie prijať obmedzený počet ambiciózných, kvantifikovaných, konkrétnych a koherentných cieľov v oblasti efektívneho využívania zdrojov. Pomocou týchto cieľov by sa mali zlepšiť štyri ukazovatele uvedené v bode 22, mal by sa zastaviť nárast záberu pôdy alebo by sa mala zvýšiť miera prevencie a recyklácie v oblasti odpadu.

29. Vyzýva Európsku komisiu, aby v rámci svojho hodnotenia ukazovateľov a cieľov preskúmala uskutočniteľnosť politík, ktoré by mohli na ich základe vykonať miestne a regionálne orgány.

30. Trvá na tom, aby Komisia tieto ukazovatele zahrnula do svojho ročného prieskumu rastu, ktorým sa začne hospodársky polrok od roku 2012, aby sa stali súčasťou systému národných správ pre stratégiu Európa 2020, a diskusie nasmerovala na spôsob zosúladenia programov reforiem a plánov národných rozpočtov so stratégiou Európa 2020.

31. Zasadzuje sa za to, aby sa tieto ukazovatele využívania zdrojov uplatňovali v rámci hodnotení vplyvu politických návrhov Európskej komisie a členských štátov. Európska

komisia by mala poskytnúť usmernenia a nástroje, ktoré by členským štátom, miestnym a regionálnym orgánom, podnikom a iným subjektom umožnili jednoducho a účinne využívať tieto ukazovatele.

32. Poznomenáva, že vzhľadom na rozsah a rozmanitosť výziev v oblasti zachovania zdrojov je nutné zmobilizovať všetky nástroje, ktoré sú k dispozícii na európskej, národnej, miestnej a regionálnej úrovni. Európskym a národným nástrojom je posilnená integrácia environmentálnych aspektov do hospodárskej politiky a politiky výrobkov a na miestnej úrovni je takýmto nástrojom Dohovor starostov a primátorov, ktorý svoju účinnosť dokázal v oblasti energetiky.

33. Vyzýva medzinárodné, európske, národné, miestne a regionálne inštitúcie, aby v tejto súvislosti zhodnotili veľké skúsenosti a výsledky, ktoré signatári Dohovoru starostov a primátorov už získali (približne 3 000 miest a obcí a vyše 100 regiónov vo viac ako 40 krajinách).

34. Žiada Európsku komisiu a ostatné inštitúcie EÚ, aby spoločne vytvorili konkrétne mechanizmy, ktoré umožnia výmenu skúseností Dohovoru starostov a primátorov s našimi partnermi z celého sveta, napr. formou podpory spolupráce na miestnej a regionálnej úrovni v oblasti efektívneho využívania zdrojov medzi mestami a regiónmi Európskej únie a u našich južných a východných susedov, ako aj v rozvojových krajinách.

35. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že pracovný plán sa nezmieňuje o možnosti zapojiť Dohovor starostov a primátorov do úsilia vyvíjaného v oblasti účinného využívania zdrojov. Výbor regiónov v tejto súvislosti naliehavo žiada Európsku komisiu, podnikla kroky na začlenenie Dohovoru starostov a primátorov do tejto oblasti.

36. Navrhuje tiež preskúmať spoločne s Európskou komisiou konkrétne spôsoby, ako rozšíriť Dohovor starostov a primátorov na oblasti, ktoré sú kľúčové pre hlavnú iniciatívu „Európa efektívne využívajúca zdroje“, ako sú biodiverzita a využívanie pôdy, spracovanie odpadu a vodné hospodárstvo alebo znečistenie ovzdušia (CdR 164/2010 fin).

37. Vzhľadom na pripravovaný plán pre vodné hospodárstvo žiada najmä, aby Európska komisia v roku 2012 v spolupráci s výborom rozšírila Dohovor starostov a primátorov, aby zahŕňal ciele 20-20-20 v oblasti integrovaného vodného hospodárstva, tak ako sa uvádza v stanovisku Výboru regiónov CdR 5/2011 fin.

38. Rozhodne podporuje vytvorenie *prechodnej platformy pre efektívne využívanie zdrojov zoskupujúcu rôznych aktérov*, a ktorá by tiež mala zahŕňať „tvorcov politík z rôznych úrovní správy vrátane regionálnej a miestnej úrovne“⁽⁴⁾. Táto platforma by mohla poslúžiť na prepojenie príslušných politík a pomôcť identifikovať ciele a prekážky tohto prechodu.

(4) Závery zo zasadnutia Rady pre životné prostredie z decembra 2010.

39. Podporuje postoj Komisie v súvislosti s vytvorením siete a výmenou osvedčených postupov medzi agentúrami, ktoré riadia programy v oblasti efektívneho využívania zdrojov. Okrem toho, Výbor regiónov vyzýva Európsku úniu, aby podporila vytvorenie národných, regionálnych a miestnych agentúr pre efektívne využívanie zdrojov všade tam, kde takéto agentúry neexistujú. Kompetencie existujúcich agentúr by sa mohli rozšíriť na všetky otázky týkajúce sa využívania zdrojov a mali by zahŕňať poskytovanie informácií a poradenstva verejným orgánom, podnikom, ako aj občanom o opatreniach a riešení, ktoré sú k dispozícii v oblasti efektívneho využívania zdrojov.

Nástroje určené na realizáciu hlavnej iniciatívy „Európa efektívne využívajúca zdroje“

40. Tvrdí, že Európa efektívne využívajúca zdroje bude potrebovať nielen technologické inovácie, ale aj inovácie vo vnútri svojho sociálneho a hospodárskeho systému, nové modely správania v oblasti výroby a spotreby, zmenu spôsobu života a nové modely riadenia, ako aj strategický výskumný program zameraný na systematickú inováciu.

41. Vyzýva najmä na nevyhnutné zmeny infraštruktúry, aby sa umožnilo budovanie inteligentných sietí, ktoré malým a stredným podnikom a družstvám umožnia vyrábať vlastnú ekologickú energiu a deliť sa o ňu partnersky v jednotlivých regiónoch. Vyzýva Európsku komisiu, aby zvolala osobitnú konferenciu s miestnymi a regionálnymi orgánmi, ktorou by sa začala transformácia výroby energie v Európe.

42. Vyhlasuje, že na dosiahnutie cieľov hlavnej iniciatívy bude nutné prijať mnohé opatrenia, ako je napr. zmena rozpočtovej a hospodárskej politiky členských štátov Európskej únie, ako aj ekologická daňová reforma zameraná na využívanie zdrojov. Bude tiež nutné zamerať vnútroštátne účtovníctvo na oblasť efektívneho využívania zdrojov a podporiť integráciu vonkajších nákladov s cieľom stanoviť primerané ceny, donútiť znečisťovateľov, aby platili, chrániť spotrebiteľov a postupne rušiť subvencie, ktoré majú negatívne dôsledky pre životné prostredie.

43. Domnieva sa, že vytvorenie európskeho systému dopravy s nízkymi emisiami oxidu uhlíka a účinne využívajúceho zdroje je základným prvkom úspechu hlavnej iniciatívy. V tejto súvislosti je potrebné dbať na znižovanie kvantity energie a pôvodných surovín, ktoré sú potrebné na výrobu motorových vozidiel a v tomto zmysle podporovať priemysel, aby sa v oveľa výraznejšej miere znížila spotreba, a zaviesť dopravné systémy, ktoré budú komplexne vplývať na neustále sa znižujúce zdroje.

44. Víta skutočnosť, že do hlavnej iniciatívy bola zaradená podpora európskej politiky vody, ktorej prioritou sú opatrenia na úsporu vody a zvýšenie efektívnosti pri jej využívaní. Výbor regiónov na túto tému vydá odporúčania vo svojom prieškumnom stanovisku na tému „Úloha miestnych a regionálnych orgánov pri podpore udržateľného vodného hospodárstva“⁽⁵⁾.

Hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhlíka a energetický systém účinne využívajúci zdroje

45. Vyjadruje ľútosť na tým, že v súčasnosti uplatňovaná politika energetickej účinnosti neumožňuje dosiahnuť ciele európskeho energeticko-klimatického balíka do roku 2020. Energetická účinnosť by sa mala zmeniť na povinný cieľ a vo veľkej miere by mala prispievať k cieľom znížiť objem emisií skleníkových plynov do roku 2050.

46. Vyzýva Komisiu, aby sa vo svojich legislatívnych a finančných iniciatívach zameraných na uskutočnenie nedávno prijatého plánu energetickej účinnosti na rok 2001, aj ďalej zameriavala na oblasť stavebníctva, služieb a dopravy⁽⁶⁾.

47. Opätovne potvrdzuje, že sektor stavebníctva by mal dostávať vhodné regulačné a finančné stimuly na zvýšenie miery renovácií, ktorých cieľom by bolo zvýšenie energetickej účinnosti.

48. Upozorňuje, že je potrebné zabezpečiť odbornú prípravu a ďalšie vzdelávanie dostatočného množstva kvalifikovanej pracovnej sily pre oblasť energetickej účinnosti vo všetkých príslušných hospodárskych odvetviach, a teda aj v sektore stavebníctva. Výbor regiónov navrhuje, aby bola vypracovaná európska stratégia zvýšenia povedomia pracovnej sily o tejto problematike a jej odbornej prípravy. V tejto súvislosti zdôrazňuje potenciál hlavnej iniciatívy a súvisiacich nevyhnutných inovatívnych opatrení na vytváranie dlhodobých pracovných miest vyžadujúcich vysokú kvalifikáciu v celom rade rôznych odvetví a profesijných oblastí v EÚ.

49. Vyzýva Európsku komisiu, aby v budúcej smernici o úsporách energie navrhla konkrétne opatrenia pre oblasť renovácie budov a v budúcom viacročnom rozpočtovom pláne vyčlenila dostatočné množstvo finančných prostriedkov na obnovu a energeticky účinnú renováciu európskych budov po roku 2013. Tieto opatrenia by sa mali pridružiť k stratégii financovania budov s veľmi nízkou spotrebou energie.

50. Vyzýva Európsku komisiu, aby navrhla jednotný systém opatrení energetickej účinnosti v Európskej únii, ktorého súčasťou by bola metodika uplatniteľná na úrovni miestnych a regionálnych orgánov.

51. Víta cieľ Európskej komisie umožniť prechod na hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov, účinne využívajúce zdroje⁽⁷⁾.

52. Žiada, aby sa tieto ciele primerane odrazili vo viacročnom finančnom rámci, aj poskytnutím dodatočných finančných prostriedkov na miestnej a regionálnej úrovni.

53. Uznáva význam európskeho systému obchodovania s emisiami ako nástroja na nasmerovanie investícií do odvetví, pre ktoré je určený (výroba elektriny, energicky vysokonáročné priemyselné odvetvia a od budúceho roku letectvo) a ktorý finančne odmeňuje investície podporujúce nízke emisie oxidu uhlíka, a dúfa, že jeho účinnosť sa po roku 2012 zlepší.

⁽⁵⁾ CdR 5/2011.

⁽⁶⁾ KOM(2011) 109 v konečnom znení.

⁽⁷⁾ KOM(2011) 112 v konečnom znení.

54. Zasadzuje sa však za to, aby európsky systém obchodovania s emisiami zohrával významnejšiu úlohu pri podpore technológií s nízkymi emisiami oxidu uhličika, pokiaľ tieto technológie tiež prispievajú k zlepšeniu stavu ukazovateľov využívania zdrojov a nebudú zvyšovať environmentálne riziká.

55. Schvaľuje teda zámer Európskej komisie stiahnuť z trhu časť súčasných práv s cieľom podnieť prechod Európskej únie na hospodárstvo s nízkymi emisiami oxidu uhličika.

56. Schvaľuje, aby do plánu boli začlenené postupy obhospodarovania pôdy, ktoré vo vyššej miere podporujú udržanie uhlíka v pôde a pripomína, že zlepšenie organického zloženia pôdy prináša ďalšie výhody pre životné prostredie a poľnohospodárstvo, ako aj pre zachovanie pôdy a jej úrodnosti.

57. Vyjadruje však poľutovanie, že potenciál odvetvia poľnohospodárstva v oblasti zmierňovania účinkov klimatických zmien je rozdrobený do niekoľkých rôznych kategórií v protokoloch Organizácie spojených národov a kjótskych protokolov týkajúcich sa podávania správ a bilancie, pričom sa apeluje na toto odvetvie, aby zohrávalo významnú úlohu pri účinnom a trvalo udržateľnom využívaní zdrojov.

58. Zdôrazňuje, že je dôležité nájsť rovnováhu medzi využívaním biopalív v poľnohospodárstve s nízkymi emisiami oxidu uhličika a ochranou biodiverzity, riadením vôd a zachovaním životného prostredia vo všeobecnosti a zabezpečením potravín na celosvetovej úrovni.

59. Zdôrazňuje, že politiky v oblasti energetickej účinnosti musia sprevádzať sociálne opatrenia, ktoré umožnia najzraniteľnejším ľuďom a regiónom prístup k účinnej energetickej službe.

Udržateľná spotreba a výroba

60. Vyzýva Európsku komisiu, aby bola garantom účinného uskutočňovania akčného plánu Európskej únie pre udržateľnú spotrebu a výrobu, ako aj udržateľnú priemyselnú politiku a aby zvolila širší prístup.

61. Vyzýva Komisiu, aby podporila prístup založený na dosahovaní najvyššieho štandardu („*top-runner approach*“) v oblasti politiky výrobkov tým, že k odradzujúcim nástrojom, ktoré z trhu odstránia ekologicky najslabšie výrobky, pridá stimulujúce nástroje, ktoré odmenia najlepšie výrobky a tým urýchlia ich prienik na trh.

62. Podporuje ekologickú inováciu na vytváranie nových výrobkov alebo služieb účinne využívajúcich zdroje ako hlavného nástroja na dosiahnutie tohto cieľa, ako aj na dosiahnutie konkurencieschopnosti a vytvárania pracovných miest. Budúci akčný plán pre ekologickú inováciu by mal umožniť vznik nových partnerstiev v oblasti inovácie zapojením miestnych a regionálnych orgánov.

63. Opätovne potvrdzuje svoj záväzok podporiť ekologické verejné obstarávanie zo strany miestnych a regionálnych orgánov.

64. Žiada, aby boli pre vlády členských štátov a európske inštitúcie stanovené záväzné ciele v oblasti ekologického verejného obstarávania a aby ekologické verejné obstarávanie bolo začlenené do budúcej smernice o ekologickom verejnom obstarávaní ako samostatná zložka s cieľom zvýšiť právnu zrovnoprávnenosť ekologického verejného obstarávania a všeobecne rozšíriť jeho používanie.

65. Vyzýva, aby sa smernica o ekodizajne a opatrenia na jej realizáciu zrevidovali s cieľom podporiť efektívne využívanie zdrojov a to rozšírením jej pôsobnosti na neenergetické výrobky, ktoré významne vplývajú na životné prostredie⁽⁸⁾ a nabáda na vytvorenie metód analýzy životného cyklu tovarov a služieb, ktorej výsledky by boli jednoducho dostupné regiónom a miestnym samosprávam s cieľom poskytnúť im možnosť lepšej voľby.

66. Žiada, aby sa prijali opatrenia na boj proti organizovanému alebo nekalému skracovaniu životného cyklu tovarov a služieb s cieľom predĺžiť ich životnosť a opraviteľnosť, ako aj ich recyklovateľnosť na konci životnosti, a podporovať ekonomické a priemyselné iniciatívy, ktoré k tomu prispievajú.

67. Odporúča, aby najmä miestne a regionálne orgány viacej využívali systém EMAS (schému Spoločenstva pre environmentálne manažérstvo a audit), ktorý je nástrojom orientovaným na trh a zameraným na riadenie zdrojov v organizáciách. Výbor regiónov sa domnieva, že by bolo možné zvýšiť účasť na tomto systéme, keby sa zrušili alebo znížili príslušné náklady a keby boli členské štáty vyzvané stanoviť vlastné ciele podľa počtu orgánov oficiálne zúčastnených na systéme EMAS.

68. Nalievavo žiada Európsku komisiu, členské štáty, ako aj miestne a regionálne orgány, aby posilnili opatrenia na zvýšenie povedomia spotrebiteľov a podnikov o environmentálnych a sociálnych dôsledkoch ich spotreby. Ide o označovanie výrobkov, zaradenie udržateľnej spotreby do systému vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj posilnenie kontroly obchodných tvrdení environmentálnej povahy.

Urobiť z EÚ „hospodárstvo využívajúce odpad“

69. Zasadzuje sa za prijatie cieľa vybudovať spoločnosť neproduktujúcu odpad, ktorá by vhodne predchádzala jeho vzniku a v rámci hospodárstva využívajúceho odpad by ho spracovávala ako zdroj.

70. Vyjadruje poľutovanie na tým, že podzemné skladovanie odpadu je stále najbežnejšou formou odstraňovania komunálneho odpadu. Výbor regiónov preto žiada Komisiu, aby osobitnú pozornosť venovala vykonávaniu a uplatňovaniu platnej legislatívy Európskej únie v oblasti odpadu, pretože to má zásadný význam pre podporu efektívneho využívania zdrojov.

⁽⁸⁾ Článok 21 smernice 2009/125/ES.

71. Naliehavo žiada európske inštitúcie, členské štáty, ako aj miestne a regionálne orgány, aby prijali účinné opatrenia na zamedzenie prevozu odpadu do zariadení na spracovanie odpadu, ktoré nezodpovedajú normám, bez ohľadu na to, či sa nachádzajú v EÚ alebo mimo nej, aby zvýšili konkurencieschopnosť európskeho recyklačného priemyslu v rámci celého hodnotového reťazca, aby podnikli inovácie v oblasti efektívneho využívania zdrojov a navrhovania recyklovateľných výrobkov, aby vytvorili hospodárske stimuly alebo nové trhovo orientované nástroje zamerané na recyklovanie a podporu druhotných surovín a aby optimalizovali vypracúvanie a používanie kritérií toho, kedy odpad prestáva byť odpadom, a kritérií kvality recyklovaných materiálov, pričom je potrebné zohľadniť prebiehajúce práce Európskej komisie na kritériách toho, kedy odpad prestáva byť odpadom. VR tiež žiada, aby sa venovala osobitná pozornosť tovarom, ktoré obsahujú suroviny, ktorých výskyt je ohrozený, a najmä vzácne kovy.

72. Nabáda členské štáty a miestne a regionálne orgány, aby schválili ambiciózne programy predchádzania vzniku odpadu ako to vyžaduje článok 29 rámcovej smernice o odpade vrátane jasných kvantitatívnych referenčných hodnôt pre opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu⁽⁹⁾.

73. Vyzýva Európsku komisiu, aby zvlášť podporila predchádzanie vzniku biologického odpadu a znižovanie potravinového odpadu a aby naďalej podporovala Európsky týždeň predchádzania vzniku odpadov, ktorý sa v mnohých regiónoch a mestách stretol s úspechom.

74. Zdôrazňuje kľúčovú úlohu miestnych a regionálnych orgánov pri rozvoji trhov v oblasti recyklácie a opätovného využitia odpadov. V tejto súvislosti Výbor regiónov opätovne vyzýva, aby do smernice o odpade z elektrických a elektronických zariadení boli začlenené špecifické a konkrétne ciele pre opätovné využitie elektronického odpadu, pričom je potrebné zabezpečiť, aby sa právne predpisy dôsledne zaoberali princípom zodpovednosti výrobcu.

75. Upozorňuje na to, že miestne a regionálne orgány majú veľký priestor na podporu recyklovania odpadu nad súčasné ciele Európskej únie. Mnohé vyspelé mestá a regióny už teraz výrazne prekračujú minimálne európske ciele v oblasti recyklovania a iných riešení ako zakopávanie odpadu a teraz vyvíjajú úsilie o dosiahnutie cieľa „nulového odpadu“ pre skládky alebo spaľovne a vysokú úroveň recyklovania komunálneho odpadu. V tejto súvislosti Výbor regiónov vyzýva Európsku úniu a členské štáty, aby ďalej podporovali zavádzanie nástrojov na podporu recyklovania, ktoré používajú výkonné mestá a regióny, najmä v regiónoch, ktoré sú v tejto oblasti menej vyspelé.

76. Vyzýva Európsku komisiu, aby v súlade s požiadavkou rámcovej smernice o odpade urýchlila hodnotenie výhod stanovenia záväzných európskych cieľov v oblasti predchádzania vzniku odpadu, ako aj zvýšenia náročnosti súčasného záväzného cieľa v oblasti recyklovania pevného komunálneho odpadu. Týmto opatrením by mohlo vzniknúť v Európe 500 000 nových pracovných miest⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ CdR 47/2006 fin.

⁽¹⁰⁾ CEE Bankwatch 2011, BEE & FoEE 2011.

Efektívne využívanie surovín (minerálov, lesov a biomasy)

77. Víta skutočnosť, že oznámenie Európskej komisie uverejnené v rámci hlavnej iniciatívy za Európu efektívne využívajúcu zdroje s názvom „Riešenie problémov na komoditných trhoch a trhoch s nerastnými surovinami“⁽¹¹⁾ obsahuje aj účinné využívanie zdrojov.

78. Vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby ďalej podporovala nárast alternatívnych riešení a efektívneho využívania zdrojov v rámci hodnotového reťazca surovín, to jest prieskum, ťažbu, spracovanie, recyklovanie, ekodizajn, priemyselnú ekológiu a výrobu efektívne využívajúcu zdroje.

79. Povzbudzuje členské štáty, aby s podporou Európskej komisie stanovili udržateľnú politiku efektívne využívajúcu minerálne zdroje a aby v súvislosti s minerálmi vytvorili politiku územného plánovania a aby zaviedli jasný postup povoľovania ťažby minerálov.

80. Víta usmernenia Komisie pre oblasť ťažby neenergetických nerastných surovín v súvislosti s požiadavkami sústavy Natura 2000⁽¹²⁾ a vyzýva, aby sa aj pri budúcich opatreniach zaujal integrovaný prístup.

81. Berie na vedomie výzvu Rady adresovanú Európskej komisii, aby navrhla opatrenia na riešenie problémov zásobovania priemyslu surovinami z lesného hospodárstva a odvetvia obnoviteľných zdrojov energie.

82. Žiada, aby sa v celej Európskej únii zaviedol systém povinnej certifikácie a stimulov na využívanie biomasy na výrobu energie a dreva z lesov obhospodarovateľných udržateľným spôsobom. Výbor regiónov upozorňuje na riadiacu úlohu, ktorú tu môžu zohrať miestne a regionálne orgány.

83. Opätovne žiada, aby Komisia predložila návrhy záväzných minimálnych kritérií udržateľnosti pre využívanie zdrojov tuhej a plynnej biomasy pri výrobe elektriny, tepla a chladu⁽¹³⁾.

Biodiverzita, ekosystémové služby a využívanie pôdneho fondu

84. Tvrdí, že využívanie, ochrana a efektívna obnova ekosystémových služieb, tak ako ich definovali členské štáty v rámci nových cieľov pre biodiverzitu do roku 2020 a ako sú uvedené v dokumente „Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020“⁽¹⁴⁾, majú zásadný význam z hľadiska efektívneho využívania zdrojov.

⁽¹¹⁾ KOM(2011) 25 v konečnom znení.

⁽¹²⁾ EC guidance on undertaking non-energy extractive activities in accordance with Natura 2000 requirements (Usmernenia Komisie pre oblasť ťažby neenergetických nerastných surovín v súvislosti s požiadavkami sústavy Natura 2000), http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/docs/nee_i_n2000_guidance.pdf.

⁽¹³⁾ CdR 312/2010 fin.

⁽¹⁴⁾ KOM(2011) 244 v konečnom znení.

85. Víta podporu, ktorú stratégia Európskej únie poskytne oblasti biodiverzity do roku 2020 s cieľom umožniť dosiahnuť pokrok na zhodnotení biodiverzity, a konkrétne hospodárskom zhodnotení biodiverzity a ekosystémových služieb, stimulovať orgány spravujúce štrukturálne fondy k investíciám do prírodného kapitálu ako dedičstva pre budúce generácie, ktorý je zdrojom hospodárskeho rozvoja, zvýšiť podporu biodiverzity zo strany SPP, stanoviť čiastkový cieľ obnovy ekosystémov a podporiť vytvorenie ekologickej infraštruktúry.

86. Vyjadruje poľutovanie nad tým, že kľúčová úloha miestnych a regionálnych orgánov pri dosahovaní úspechu tejto stratégie nie je dostatočne uznaná, čo je v rozpore s jeho predchádzajúcimi odporúčaniami.

87. Vyzýva Európsku komisiu a členské štáty, aby začali miestne a regionálne pilotné projekty zamerané na zachovanie biodiverzity, a najmä pilotné projekty ekonomie ekosystémov a biodiverzity (TEEB), ktoré podporia miestne a regionálne orgány v procese prijímania a uplatňovania nástrojov stanovných v medzinárodnej správe pod názvom „TEEB Report for Local and Regional Policy Makers“ (Správa pre tvorcov miestnej a regionálnej politiky o ekonomike ekosystémov a biodiverzity) ⁽¹⁵⁾.

88. Poznomenáva, že úpadok prírodných a poloprírodných biotopov, teda okrem iného trávnatých porastov, močarísk, stepí a mokradí ako kľúčových prvkov boja proti klimatickým zmenám, zostáva hlavným dôvodom na znepokojenie. Výbor regiónov teda nabáda Európsku úniu, členské štáty a miestne a regionálne orgány, aby sa pustili do vypracúvania vhodných programov zachovania a obnovy týchto ekosystémov.

89. Vyjadruje znepokojenie nad stále väčším využívaním pôdy na urbanizáciu a dopravné siete, čím sa zvyšuje miera zástavby pôdy, čo so sebou prináša znižovanie vsakovania vody, zvyšovanie záplav a nebezpečenstvo erózie, rozkúskovanie biotopov a populácií živočíšnych druhov, zvýšenie koncentrácie teploty v mestách a vzrastá zraniteľnosť miest vzhľadom na vlny horúčav a klimatické zmeny.

90. Povzbudzuje členské štáty, aby s miestnymi a regionálnymi orgánmi spolupracovali na zavedení integrovaných systémov územného a priestorového plánovania, ktoré sú

schopné prispieť k realizácii plánov udržateľného osídľovania miest, vytvoreniu rady stimulov na podporu využívania úhorom ležiacich plôch namiesto zelených a vidieckych oblastí, vytvoreniu databázy o úhorom ležiacich plochách a nakoniec k znižovaniu existujúcej plochy zastavanej pôdy všade tam, kde sa to ukáže potrebné.

91. Opätovne potvrdzuje, že budúca spoločná tematická stratégia ochrany pôdy vrátane cieľa prijatia rámcovej smernice o pôde by mala zostať súčasťou budúcej environmentálnej politiky Európskej únie.

Účinné využívanie zdrojov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky, spoločnej politiky rybolovu a politiky súdržnosti

92. Vyjadruje znepokojenie na tým, že odhadované komerčné stavy rýb presahujú bezpečné biologické limity. Výbor regiónov preto opätovne žiada, aby bol do roku 2015 schválený cieľ maximálneho udržateľného výnosu ako hlavná a prvoradá zásada spoločnej politiky rybolovu ⁽¹⁶⁾.

93. Podporuje prístup, ktorý navrhuje Európska komisia v oznámení „Prínos regionálnej politiky k udržateľnému rastu v rámci stratégie Európa 2020“ ⁽¹⁷⁾.

94. Osobitne sa zasaďuje za zvýšenie prínosu štrukturálnych fondov k realizácii hlavnej iniciatívy a vyzýva orgány poverené riadením štrukturálnych fondov, aby viacej investovali do poľnohospodárstva s nízkymi emisiami oxidu uhlíka, do ekosystémových služieb a biodiverzity, ako aj do ekologickej inovácie.

95. Rovnako podporuje optimalizáciu investícií do efektívneho využívania zdrojov.

96. Je pevne presvedčený, že inteligentný, udržateľný a inkluzívny rozvoj v EÚ a mimo nej možno dosiahnuť len vtedy, ak budú miestne a regionálne orgány hnacou silou zmien a sociálno-ekonomického rozvoja.

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽¹⁵⁾ <http://www.teebweb.org>.

⁽¹⁶⁾ CdR 218/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ KOM(2011) 17 v konečnom znení.

Revidované stanovisko Výboru regiónov „Pravidlá EÚ v oblasti štátnej pomoci na služby všeobecného hospodárskeho záujmu“

(2012/C 9/09)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta skutočnosť, že Komisia súhlasí s návrhom Výboru regiónov rozlišovať: 1. náhrady za služby verejného záujmu de minimis, ktoré nemajú vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi, 2. náhradami poskytovanými za služby verejného záujmu, ktoré majú miestny a sociálny charakter a sú nad hranicou de minimis, a ktoré však vzhľadom na spôsob ich organizácie a na súčasný stav rozvoja vnútorného trhu nemajú vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi, 3. náhradami poskytovanými za služby verejného záujmu na európskej alebo cezhraničnej úrovni, ktoré sa riadia sektorovými smernicami alebo nariadeniami;
- opätovne žiada, aby sa strop pomoci de minimis zvýšil na 800 000 EUR na rok;
- žiada Komisiu, aby medzi podmienky uplatňovania tohto nového nariadenia o pomoci de minimis nezaradila kritérium počtu obyvateľov zastúpených miestnym orgánom;
- je proti zavedeniu hodnotenia ekonomickej efektívnosti náhrad za služby všeobecného hospodárskeho záujmu Komisiou; podľa jeho názoru ani článok 106, ani rozhodnutie alebo jednostranná smernica Komisie na základe ustanovení jeho odseku 3 nie sú dostatočným právnym základom pre takúto legislatívnu iniciatívu. Mandát Komisie ako európskeho orgánu pre hospodársku súťaž sa vôbec netýka podmienok účinného pridelovania verejných zdrojov verejnými orgánmi členských štátov.

Hlavný spravodajca	pán Karl-Heinz LAMBERTZ (BE/SES), ministerský predseda po nemecky hovoriaceho spoločenstva v Belgicku
Referenčné dokumenty	<ul style="list-style-type: none"> — Návrh oznámenia o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci EÚ na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu — Návrh nariadenia o uplatňovaní článkov 170 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc <i>de minimis</i> v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu — Návrh oznámenia o rámci EÚ pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (2011) — Návrh rozhodnutia o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu — Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Reforma uplatňovania pravidiel EÚ v oblasti štátnej pomoci na služby všeobecného hospodárskeho záujmu <p style="margin-left: 40px;">KOM(2011) 146 v konečnom znení</p> <p style="margin-left: 40px;">Revidované stanovisko Výboru regiónov v súvislosti s dokumentom CdR 150/2011 fin, v súlade s článkom 52 rokovacieho poriadku – ECOS-V-016</p>

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. víta návrh legislatívneho balíka Európskej komisie, ktorý sa týka štátnej pomoci formou náhrady za služby verejného záujmu;

2. domnieva sa, že tento návrh na revíziu je pre miestne a regionálne samosprávy významnou politickou iniciatívou, pretože jeho cieľom je vymedziť jasné a vyvážené nové pravidlá, ktoré umožnia zosúladiť spôsoby financovania služieb verejného záujmu s podmienkami vnútorného trhu, a zabezpečiť tak právnu istotu a predvídateľnosť, ktoré sú potrebné pre rozvoj služieb verejného záujmu v Únii. Vyjadruje však poľutovanie nad tým, že Komisia neplní cieľ, ktorý si sama stanovila, t. j. dosiahnuť väčšiu jednoznačnosť v otázkach uplatniteľnosti a uplatňovania a znížiť administratívnu záťaž najmä pre dotknuté subjekty;

3. zastáva názor, že všeobecná štruktúra nástroja na kontrolu štátnej pomoci, ktorý navrhla Komisia, by mala lepšie zohľadňovať miestny, cezhraničný alebo európsky rozmer služieb verejného záujmu, rozmanitosť ich spôsobov organizácie a skutočnú mieru možného negatívneho vplyvu na obchod medzi členskými štátmi Únie. V návrhoch sa to však odráža len čiastočne;

4. víta skutočnosť, že Komisia súhlasí s návrhom Výboru regiónov⁽¹⁾ rozlišovať medzi: 1. situáciami, v ktorých náhrady za služby verejného záujmu *de minimis* nemajú vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi, a preto nemusia podliehať kontrole štátnej pomoci, 2. náhradami poskytovanými za služby verejného záujmu, ktoré majú miestny a sociálny charakter a sú nad hranicou *de minimis*, a ktoré však vzhľadom na spôsob ich organizácie a na súčasný stav rozvoja vnútorného trhu nemajú taký vplyv na obchodovanie medzi členskými štátmi, ktorý by bol v rozpore so záujmami Únie, 3. náhradami poskytovanými za služby verejného záujmu na európskej alebo cezhraničnej úrovni, ktoré sa riadia sektorovými smernicami alebo nariadeniami alebo majú štruktúru nadnárodných obchodných podnikov;

Návrh oznámenia o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci EÚ na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu

5. víta návrh oznámenia, ktorý objasňuje a aktualizuje rôzne právne pojmy a koncepcie Únie uplatniteľné na služby všeobecného hospodárskeho záujmu, najmä vzhľadom na vývoj judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Vyjadruje však poľutovanie nad tým, že Komisia nedokázala vytvoriť zrozumiteľné kritériá na určenie hospodárskej činnosti, miestneho charakteru a významu pre vnútorný trh, ktoré by presahovali podmienky Súdneho dvora EÚ, čím si zachováva široký priestor na výklad pri vykonávaní kontrol a naďalej ponecháva právnu neistotu;

⁽¹⁾ Stanovisko CdR 150/2011, bod 44.

6. zdôrazňuje v tejto súvislosti, že článok 14 ZFEÚ, ktorý vychádza zo všeobecne uplatniteľných ustanovení zmluvy, poskytuje Európskemu parlamentu a Rade nový právny základ na to, aby prostredníctvom nariadení vytvorili zásady a podmienky, ktoré by službám všeobecného hospodárskeho záujmu umožnili plniť svoje špecifické úlohy. Žiada preto Komisiu, aby prostredníctvom návrhu nariadenia Rady a Európskeho parlamentu na základe článku 14 ZFEÚ sformalizovala objasnenie kľúčových pojmov, ktoré nie sú definované v zmluve;

7. domnieva sa, že tento návrh oznámenia nezabavuje Komisiu povinnosti predložiť kvalitný rámec pre služby všeobecného záujmu;

Návrh nariadenia o uplatňovaní článkov 170 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu

8. víta úmysel Komisie zvýšiť strop, ktorý je stanovený v nariadení o pomoci *de minimis*⁽²⁾, a pod ktorý sa na štátnu pomoc nevzťahuje kontrola štátnej pomoci, a to tak, že sa z jej rozsahu vylúčia všetky miestne služby verejného záujmu najmä v oblasti miestneho sociálneho rozvoja, ako je sociálne začlenenie, boj proti vylúčeniu, pomoc starším osobám, miestne aktivity, rozvoj kultúrnych, športových alebo sociálno-vzdelávacích činností, ktoré poskytujú najmä miestne združenia a miestne sociálne mikropodniky. Tento návrh vychádza z predpokladu, že v prípade tohto typu služieb vo verejnom záujme existuje nulové riziko negatívneho vplyvu na obchodnú výmenu medzi členskými štátmi;

9. ľutuje však, že Komisia sa uspokojila so zvýšením stropu z 200 000 EUR počas troch rokov na 150 000 EUR na rok, čo by umožnilo pokryť iba miestne štruktúry s menej než 4 zamestnancami; preto opätovne žiada, aby sa tento strop zvýšil na 800 000 EUR na rok, aby bolo možné pokryť všetky miestne štruktúry s počtom zamestnancov menej než 20, ktorých jedinými zdrojmi sú náhrady priznané verejnými orgánmi, pokiaľ sú miestne služby poskytované bezplatne na vyhradenom území;

10. žiada Komisiu, aby medzi podmienky uplatňovania tohto nového nariadenia o pomoci *de minimis* nezaradila kritérium počtu obyvateľov zastúpených miestnym orgánom; v skutočnosti počet obyvateľov nie je rozhodujúci pri meraní vplyvu hospodárskej činnosti danej samosprávy na obchod medzi členskými štátmi; okrem toho by nebolo vhodné opierať sa o úsudok, ktorý by mohol viesť k diskriminácii medzi subjektmi (obcami, regiónmi, štátmi atď.); Jediné kritérium počtu

obyvateľov by taktiež nezohľadňovalo skutočnosť, že tieto miestne služby môžu spolufinancovať viaceré verejné orgány rôznej veľkosti a úrovne v súlade so zásadami slobodnej organizácie a slobodného poskytovania služieb verejného záujmu, ktoré sú stanovené v zmluve. Nakoniec by bolo nesprávne penalizovať zlučovanie služieb najmä v prípade spoločných miestnych orgánov. Overovanie miestneho charakteru a ohraničenosti preto musí vychádzať zo súboru ukazovateľov, ktoré zohľadňujú najmä geografickú situáciu danej samosprávy a rozsah možných užívateľov príslušných služieb vo verejnom záujme. Pri tomto overovaní bude potrebné v súlade s článkom 174 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zohľadniť situáciu regiónov, ktoré sú závažne a trvalo znevýhodnené prírodnými a demografickými podmienkami, a zodpovedajúco naplánovať diferencované podporné opatrenia. Obmedzenie obratu na 5 miliónov EUR by sa malo zrušiť;

11. s potešením konštatuje, že Komisia berie transparentnosť veľmi vážne a vylučuje z rozsahu pôsobnosti svojho nariadenia akúkoľvek netransparentnú pomoc, ktorú nie je možné presne vypočítať;

Návrh rozhodnutia o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu

12. v súlade so zásadou proporcionality uvedenou v zmluve podporuje metódu Komisie, na základe ktorej sa zohľadňuje výlučne lokálny charakter niektorých miestnych služieb verejného záujmu, ako aj návrh rozšíriť rozhodnutie o apriórnej zlučiteľnosti na iné sociálne služby, nielen na nemocnice a organizácie pôsobiace v oblasti sociálneho bývania;

13. domnieva sa, že zavedenie nového pojmu „základné sociálne potreby“ je pre územné samosprávy a ich partnerov zdrojom veľkých nejasností, pretože sa prekrýva s už existujúcimi koncepciami sociálnych služieb vo verejnom záujme a sociálnych služieb vyňatých z rozsahu pôsobnosti podľa článku 2 ods. 2 písm. j) smernice o službách; žiada preto Komisiu, aby uprednostnila koncepciu sociálnych služieb v zmysle článku 2 ods. 2 písm. j) smernice o službách, ktorý ponecháva členským štátom a územným samosprávam právo definovať rozsah v súlade so zásadou subsidiarity, a aby spresnila, že zoznam príkladov služieb, ktorý je uvedený v návrhu rozhodnutia týkajúceho sa uplatňovania článku 106 ods. 2 ZFEÚ, nie je ani definitívny, ani úplný;

14. žiada Komisiu, aby nepodmieňovala uplatňovanie tohto rozhodnutia znížením stropu ročnej náhrady o polovicu a aby ju zachovala vo výške 30 miliónov EUR ročne;

⁽²⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1998/2006 z 15.12.2006 o pomoci *de minimis*.

15. žiada Komisiu, aby nepodmieňovala udelenie výnimky z notifikačnej povinnosti maximálnou dĺžkou poverovacieho aktu v súlade so zásadami slobodnej správy a organizácie služieb vo verejnom záujme verejnými orgánmi členských štátov;

16. žiada Komisiu, aby nepodmieňovala udelenie výnimky z notifikačnej povinnosti pre sociálne služby výlučným poskytovaním týchto služieb podnikmi poverenými na tento účel, pokiaľ sa uplatňujú ustanovenia smernice o transparentnosti vzťahov medzi podnikmi a verejnými orgánmi (odkazy) a pokiaľ príslušné podniky uplatňujú nákladové účtovníctvo;

17. domnieva sa, že ak územné samosprávy vyhlásia verejnú súťaž, aby splnili štvrté kritérium uvedené v rozsudku vo veci Altmark na určenie náhrady za službu verejného záujmu, musia mať možnosť stanoviť kvalitatívne kritériá, na základe ktorých skôr určia ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku, než uplatnia kritérium najlepšej ceny;

18. domnieva sa, že navrhovaná nová definícia pojmu „primeraný zisk“ na základe miery rentability kapitálu a ukazovateľov úrovne zisku je tak zložitá, že veľký počet orgánov na nižšej než ústrednej úrovni ju nebude môcť uplatňovať;

19. žiada Komisiu, aby svoje konečné návrhy na revíziu doplnila o všetky možné formy náhrad za služby verejného záujmu vzhľadom na rozsiahle diskrečné právomoci územných samospráv v oblasti financovania služieb verejného záujmu; tieto formy náhrad by mali tiež zahŕňať náhrady formou pomoci pre dlhodobé investície, ktoré sú potrebné na financovanie miestnej infraštruktúry pre služby verejného záujmu; ďalej žiada, aby sa pri odôvodnení účtovníctva neobmedzila výlučne na ročné príspevky na prevádzku a aby spresnila osobitné podmienky na posúdenie skutočnosti, že nedošlo k nadmernej kompenzácii v prípade pomoci pre dlhodobé investície, najmä v prípade infraštruktúry v oblasti nehnuteľností a pozemkov;

20. pripomína Komisii, že je potrebné zohľadniť ďalšie objektívne kritériá, ktoré a priori vylučujú riziko negatívneho vplyvu na obchod medzi členskými štátmi, riziko narušenia hospodárskej súťaže alebo riziko krížového subvencovania, ako napr. obmedzená územná pôsobnosť niektorých poskytovateľov, ktorí sa riadia územnými postupmi udeľovania povolení, obmedzený predmet činnosti niektorých verejných alebo súkromných poskytovateľov, ktorí boli vytvorení osobitne na to, aby poskytovali špecifickú službu verejného záujmu na danom území, a ktorí nevyvíjajú žiadnu obchodnú činnosť na trhu, neziskový charakter niektorých sociálnych podnikov, ktoré svoje prípadné zisky reinvestujú do financovania služieb verejného záujmu, ktorých poskytovaním boli poverené, čo sa im odpočíta od budúcich náhrad;

21. navrhuje, aby v súlade so zásadou subsidiarity a proporcionality uvedenou v zmluve Komisia v konečnom rozhodnutí poverila verejné orgány, ktoré priznávajú náhrady,

aby prijali všetky potrebné opatrenia s cieľom predísť všetkým takým situáciám, keď by mohlo dôjsť k nadmernej náhrade, takéto situácie kontrolovať a odstraňovať, pretože sa domnieva, že je v priamom záujme miestnych samospráv, aby predchádzali situáciám, v ktorých by mohlo dôjsť k nadmernej náhrade; ako protiváhu treba podnikom, ktoré boli skutočne a priamo penalizované, uľahčiť možnosti odvolať sa v prípade preukázaných nadmerných náhrad;

22. navrhuje Komisii, aby uplatňovanie týchto ustanovení podmienila:

— vytvorením „zmluvy o poskytnutí služby verejného záujmu“⁽³⁾, to znamená akýmkoľvek oficiálnym dokumentom, ktorý: 1. uznáva, že úloha, ktorú zabezpečuje poskytovateľ, má povahu všeobecného záujmu a spĺňa podmienky ustanovené v článku 14 a v článku 106 ods. 2 ZFEÚ a v článku 2 protokolu č. 26; 2. spresňuje povahu osobitných záväzkov, ktoré z toho vyplývajú, a vymedzuje príslušné geografické územie; 3. stanovuje parametre na výpočet výšky náhrady za poskytnutú službu verejného záujmu;

— a zverejnením tejto „zmluvy o poskytnutí služby verejného záujmu“ v Úradnom vestníku Európskej únie v osobitnom registri vytvorenom na tento účel.

Návrh oznámenia o rámci EÚ pre štátnu pomoc vo forme náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (2011)

23. pripomína, že je proti zavedeniu hodnotenia ekonomickej efektívnosti náhrad za služby všeobecného hospodárskeho záujmu Komisiou; podľa jeho názoru ani článok 106, ani rozhodnutie alebo jednostranná smernica Komisie na základe ustanovení jeho odseku 3 nie sú dostatočným právnym základom pre takúto legislatívnu iniciatívu. Mandát Komisie ako európskeho orgánu pre hospodársku súťaž sa vôbec netýka podmienok účinného pridelovania verejných zdrojov verejnými orgánmi členských štátov; tento výlučný mandát, ktorý sa vykonáva pod kontrolou Súdneho dvora Európskej únie, sa obmedzuje na overovanie správnosti náhrad za služby verejného záujmu, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené Súdnym dvorom vo veci Altmark, a preto sa na ne vzťahujú pravidlá zákazu a kontroly štátnej pomoci;

24. odmieta myšlienku, aby členské štáty museli formou prieskumu trhu preukazovať, že verejná služba je potrebná, ako zásah do výhradného práva členských štátov organizovať a vytvárať služby vo verejnom záujme.

II. ODPORÚČANÉ ZMENY A DOPLNENIA

Návrh nariadenia o uplatňovaní článkov 170 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc de minimis v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu

⁽³⁾ V zmysle uvedeného nariadenia (ES) č. 1370/2007.

Pozmeňovací návrh 1

Odôvodnenie 4

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
(4) Na základe skúseností Komisie by sa náhrada za služby všeobecného hospodárskeho záujmu mala považovať za náhradu, ktorá neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a/alebo za náhradu, ktorá nenaruša hospodársku súťaž ani nehrozí, že by ju narušila, a to za predpokladu, že ju udelí miestny orgán zastupujúci menej ako 10 000 obyvateľov, že ju využije podnik s ročným obratom menej ako 5 mil. EUR za predchádzajúce dva fiškálne roky a za predpokladu, že celková výška náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu udelená príjemcovi nepresiahne 150 000 EUR za fiškálny rok.	(4) Na základe skúseností Komisie by sa náhrada za služby všeobecného hospodárskeho záujmu mala považovať za náhradu, ktorá neovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a/alebo za náhradu, ktorá nenaruša hospodársku súťaž ani nehrozí, že by ju narušila, a to za predpokladu, že ju udelí <u>verejný miestny orgán zastupujúci menej ako 10 000 obyvateľov, že ju využije podnik</u> s ročným obratom menej ako 5 mil. EUR za predchádzajúce dva fiškálne roky a za predpokladu, že celková výška náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu udelená príjemcovi nepresiahne <u>150 000 800 000</u> EUR za fiškálny rok.

Zdôvodnenie

Pozri body 9 a 10 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 2

Odôvodnenie 16

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Povinnosťou Komisie je zabezpečiť, aby sa dodržiavali pravidlá štátnej pomoci, a najmä podmienky, za ktorých je pomoc v rámci pravidiel <i>de minimis</i> poskytovaná. V súlade so zásadou spolupráce stanovenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ by mali členské štáty uľahčiť vykonávanie tejto úlohy prostredníctvom zriadenia potrebných nástrojov, ktoré by zabezpečili, aby celková suma pomoci <i>de minimis</i> poskytnutá tomu istému podniku na poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu nepresiahla ročný strop vo výške 150 000 EUR. (...)	Povinnosťou Komisie je zabezpečiť, aby sa dodržiavali pravidlá štátnej pomoci, a najmä podmienky, za ktorých je pomoc v rámci pravidiel <i>de minimis</i> poskytovaná. V súlade so zásadou spolupráce stanovenou v článku 4 ods. 3 ZEÚ by mali členské štáty uľahčiť vykonávanie tejto úlohy prostredníctvom zriadenia potrebných nástrojov, ktoré by zabezpečili, aby celková suma pomoci <i>de minimis</i> poskytnutá tomu istému podniku na poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu nepresiahla ročný strop vo výške <u>800 000</u> 150 000 EUR. (...)

Zdôvodnenie

Pozri bod 9 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 3

Článok 1 odsek 2 – Rozsah pôsobnosti

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Toto nariadenie sa uplatňuje iba na pomoc v prospech podnikov poskytujúcich službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ.	2. Toto nariadenie sa uplatňuje iba na pomoc <u>miestneho záujmu, ktorú poskytujú verejné orgány na obmedzenom geografickom území, v prospech podnikov poskytujúcich službu všeobecného hospodárskeho záujmu v zmysle článku 106 ods. 2 ZFEÚ.</u>

Zdôvodnenie

Pozri bod 10 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 4

Článok 2

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Ustanovenia tohto nariadenia sa na pomoc uplatňujú iba vtedy, ak i) celková výška pomoci poskytnutej podniku poskytujúcemu služby všeobecného hospodárskeho záujmu nepresahuje 150 000 EUR za fiškálny rok a ii) ak je priemerný ročný obrat tohto podniku pred zdanením a pri zahrnutí všetkých činností nižší ako 5 mil. EUR za dva fiškálne roky predchádzajúce fiškálnemu roku, v ktorom bola pomoc poskytnutá.	2. Ustanovenia tohto nariadenia sa na pomoc uplatňujú iba vtedy, ak i) celková výška pomoci poskytnutej podniku poskytujúcemu služby všeobecného hospodárskeho záujmu nepresahuje 150 000 800 000 EUR za fiškálny rok a ii) ak je priemerný ročný obrat tohto podniku pred zdanením a pri zahrnutí všetkých činností nižší ako 5 mil. EUR za dva fiškálne roky predchádzajúce fiškálnemu roku, v ktorom bola pomoc poskytnutá.

Zdôvodnenie

Pozri bod 9 stanoviska.

Návrh rozhodnutia o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu

Pozmeňovací návrh 5

Odôvodnenie 9

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
Za predpokladu, že sa splnia niektoré podmienky, nízke náhrady udelené podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu neovplyvňujú rozvoj obchodu a hospodársku súťaž v takej miere, aby to bolo v rozpore so záujmami Únie. Notifikácia individuálnej štátnej pomoci by sa preto nemala vyžadovať v prípade náhrady, ktorej ročný objem je nižší ako 15 mil. EUR za predpokladu, že sú splnené požiadavky tohto rozhodnutia.	Za predpokladu, že sa splnia niektoré podmienky, nízke náhrady udelené podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu neovplyvňujú rozvoj obchodu a hospodársku súťaž v takej miere, aby to bolo v rozpore so záujmami Únie. Notifikácia individuálnej štátnej pomoci by sa preto nemala vyžadovať v prípade náhrady, ktorej ročný objem je nižší ako 15 mil. 30 000 000 EUR za predpokladu, že sú splnené požiadavky tohto rozhodnutia.

Zdôvodnenie

Pozri bod 12 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 6

Odôvodnenie 17

Text navrhovaný Komisiou	Navrhovaná zmena
Primeraný zisk by sa mal určiť ako miera rentability kapitálu, ⁷ ktorá zohľadňuje mieru vzniknutého rizika alebo jeho neprítomnosť. Zisk, ktorý nepresahuje príslušnú swapovú úrokovú mieru ⁸ zvýšenú o 100 bázičkových bodov, by sa nemal považovať za neprimeraný. V tejto súvislosti sa príslušná swapová úroková miera vníma ako vhodná miera rentability v prípade bezrizikovej investície. Prémia vo výške 100 bázičkových bodov slúži okrem iného ako náhrada za riziko likvidity súvisiace so skutočnosťou, že poskytovateľ služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorý investuje kapitál na základe zmluvy o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, viaže tento kapitál na dĺžku trvania poverovacieho aktu a nebude schopný predať svoj podiel tak rýchlo a jednoducho ako v prípade bežného aktíva bez rizika likvidity.	Primeraný zisk by sa mal určiť ako miera rentability kapitálu, ⁷ ktorá zohľadňuje mieru vzniknutého rizika alebo jeho neprítomnosť. Zisk, ktorý nepresahuje príslušnú swapovú úrokovú mieru ⁸ zvýšenú o 100 bázičkových bodov, by sa nemal považovať za neprimeraný. V tejto súvislosti sa príslušná swapová úroková miera vníma ako vhodná miera rentability v prípade bezrizikovej investície. Prémia vo výške 100 bázičkových bodov slúži okrem iného ako náhrada za riziko likvidity súvisiace so skutočnosťou, že poskytovateľ služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorý investuje kapitál na základe zmluvy o službách všeobecného hospodárskeho záujmu, viaže tento kapitál na dĺžku trvania poverovacieho aktu a nebude schopný predať svoj podiel tak rýchlo a jednoducho ako v prípade bežného aktíva bez rizika likvidity.

Zdôvodnenie

Pozri pozmeňovací návrh k novému bodu 15a. Odkaz: odsek 17 rozhodnutia Komisie.

Pozmeňovací návrh 7

Článok 1 odsek 1 písmeno a)

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
a) náhrada za poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu vo výške menej ako 15 mil. EUR ročne. Ak sa výška náhrady mení počas trvania poverenia, prah možno vypočítať pomocou priemeru rôznych ročných výšok náhrad;	a) náhrada za poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu vo výške menej ako 30 000 000 15 mil. EUR ročne. Ak sa výška náhrady mení počas trvania poverenia, prah možno vypočítať pomocou priemeru rôznych ročných výšok náhrad;

Zdôvodnenie

Pozri bod 12 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 8

Článok 1 ods. 1 písm. c)

Text navrhovaný Komisiou	Navrhovaná zmena
náhrada za poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré spĺňajú základné sociálne potreby, pokiaľ ide o zdravotnú starostlivosť, starostlivosť o dieťa, prístup na pracovný trh, sociálne bývanie a starostlivosť o zraniteľné skupiny a sociálne začlenenie týchto skupín. Tento odsek sa uplatňuje iba vtedy, ak je náhrada udelená podnikom, ktorých činnosti sú obmedzené na jednu alebo viac služieb uvedených v tomto odseku alebo v odseku b). Vykonávanie doplnkových služieb priamo súvisiacich s hlavnými činnosťami však nebráni uplatňovaniu tohto odseku;	náhrada za poskytovanie <u>sociálnych služieb všeobecného hospodárskeho záujmu, ktoré spĺňajú základné sociálne potreby</u> , v zmysle <u>článku 2 ods. 2 písm. j) smernice o službách, najmä</u> pokiaľ ide o zdravotnú starostlivosť, starostlivosť o dieťa, <u>pomoc starším osobám</u> , prístup na pracovný trh, sociálne bývanie a starostlivosť o zraniteľné skupiny a sociálne začlenenie týchto skupín. Tento odsek sa uplatňuje iba vtedy, ak je náhrada udelená podnikom, ktorých činnosti sú obmedzené na jednu alebo viac služieb uvedených v tomto odseku alebo v odseku b). Vykonávanie doplnkových služieb priamo súvisiacich s hlavnými činnosťami však nebráni uplatňovaniu tohto odseku;

Zdôvodnenie

Pozri pozmeňovací návrh k bodu 11 a. Odkaz: rozhodnutie Komisie.

Pozmeňovací návrh 9

Článok 1 odsek 2

Text navrhovaný Komisiou	Pozmeňovací návrh VR
2. Toto rozhodnutie sa uplatňuje iba vtedy, ak je dĺžka trvania poverenia službou všeobecného hospodárskeho záujmu obmedzená maximálne na 10 rokov. Na poverovacie akty, ktoré sa týkajú dlhšieho obdobia, sa toto rozhodnutie vzťahuje iba vtedy, ak sa od poskytovateľa služby vyžaduje významná investícia, ktorú treba počas celkového trvania poverenia amortizovať v súlade so všeobecne uznávanými účtovými zásadami. Ak sa počas trvania poverenia prestanú plniť podmienky na uplatňovanie tohto rozhodnutia, opatrenie je potrebné notifikovať v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.	2. Toto rozhodnutie sa uplatňuje iba vtedy, ak je dĺžka trvania poverenia službou všeobecného hospodárskeho záujmu obmedzená maximálne na 10 rokov. Na poverovacie akty, ktoré sa týkajú dlhšieho obdobia, sa toto rozhodnutie vzťahuje iba vtedy, ak sa od poskytovateľa služby vyžaduje významná investícia, ktorú treba počas celkového trvania poverenia amortizovať v súlade so všeobecne uznávanými účtovými zásadami. Ak sa počas trvania poverenia prestanú plniť podmienky na uplatňovanie tohto rozhodnutia, opatrenie je potrebné notifikovať v súlade s článkom 108 ods. 3 ZFEÚ.

Zdôvodnenie

Pozri bod 13 stanoviska.

Pozmeňovací návrh 10

Článok 4 ods. 6

Text navrhovaný Komisiou	Navrhovaná zmena
Na účely tohto rozhodnutia sa miera rentability kapitálu, ktorá nepresahuje príslušnú swapovú mieru zvýšenú o prémii vo výške 100 bázičných bodov, v každom prípade považuje za primeranú. Príslušná swapová miera je swapová miera, ktorej splatnosť a mena zodpovedajú trvaniu a mene poverovacieho aktu. Ak poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu nie je spojené s podstatným obchodným a zmluvným rizikom, napríklad preto, že čisté zisky ex post sú v podstate v plnej miere hrazené, primeraný zisk nemôže prekročiť relevantnú swapovú mieru zvýšenú o prémii vo výške 200 bázičných bodov.	Na účely tohto rozhodnutia sa miera rentability kapitálu, ktorá nepresahuje príslušnú swapovú mieru zvýšenú o prémii vo výške 100 bázičných bodov, v každom prípade považuje za primeranú. Príslušná swapová miera je swapová miera, ktorej splatnosť a mena zodpovedajú trvaniu a mene poverovacieho aktu. Ak poskytovanie služby všeobecného hospodárskeho záujmu nie je spojené s podstatným obchodným a zmluvným rizikom, napríklad preto, že čisté zisky ex post sú v podstate v plnej miere hrazené, primeraný zisk nemôže prekročiť relevantnú swapovú mieru zvýšenú o prémii vo výške 200 bázičných bodov.

Zdôvodnenie

Pozri pozmeňovací návrh k novému bodu 15a. Odkaz: rozhodnutie Komisie.

Pozmeňovací návrh 11

Článok 4 ods. 7

Text navrhovaný Komisiou	Navrhovaná zmena
V prípade, že mieru rentability kapitálu nemožno realizovať sa členské štáty môžu v záujme určenia primeraného zisku spoliehať na iné ukazovatele úrovne ziskov než len na mieru rentability vlastného imania, a to napr. na mieru rentability kapitálu alebo účtovné opatrenia, akými sú priemerná rentabilita vlastného imania (ROE) ¹⁵ , rentabilita investovaného kapitálu (ROCE), rentabilita aktív (ROA) alebo rentabilita tržieb (ROS). V prípade voľby akéhokoľvek ukazovateľa budú členské štáty schopné poskytnúť na žiadosť Komisie dôkaz o tom, že zisk nepresahuje sumu, ktorú by vyžadoval bežný podnik zvažujúci poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu napr. poskytnutím odkazov na výnosy získané pri podobných typoch zmlúv udelených za konkurenčných podmienok.	V prípade, že mieru rentability kapitálu nemožno realizovať sa členské štáty môžu v záujme určenia primeraného zisku spoliehať na iné ukazovatele úrovne ziskov než len na mieru rentability vlastného imania, a to napr. na mieru rentability kapitálu alebo účtovné opatrenia, akými sú priemerná rentabilita vlastného imania (ROE)¹⁵, rentabilita investovaného kapitálu (ROCE), rentabilita aktív (ROA) alebo rentabilita tržieb (ROS). V prípade voľby akéhokoľvek ukazovateľa budú členské štáty schopné poskytnúť na žiadosť Komisie dôkaz o tom, že zisk nepresahuje sumu, ktorú by vyžadoval bežný podnik zvažujúci poskytovanie služieb všeobecného hospodárskeho záujmu napr. poskytnutím odkazov na výnosy získané pri podobných typoch zmlúv udelených za konkurenčných podmienok.

Zdôvodnenie

Pozri pozmeňovací návrh k novému bodu 15a. Odkaz: rozhodnutie Komisie

V Bruseli 11. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Úloha miestnych a regionálnych orgánov pri dosahovaní cieľov stratégie Európa 2020“

(2012/C 9/10)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje svoj pevný záväzok predložiť vlastný návrh na vytvorenie územnej dohody miestnych a regionálnych orgánov pre stratégiu Európa 2020 s cieľom zabezpečiť viacúrovňovú zodpovednosť za túto stratégiu prostredníctvom účinného partnerstva medzi zodpovednými orgánmi na úrovni Európskej únie, ako aj vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy. Tento návrh je podporovaný Európskym parlamentom, Európskou komisiou a Európskou radou. Územné dohody by sa mali zameriavať na niekoľko na mieru šitých priorít, ktoré majú pre daný región osobitný význam;
- uznáva, že medzi najnovšími poznatkami z výskumu a praxou v reálnom živote je veľký rozdiel. Sú potrebné silné regionálne opatrenia, aby sa výsledky výskumu dostali do inovácií, ktoré sú prispôbené miestnym podmienkam a môžu sa využívať v celej Európe;
- zdôrazňuje dôležitosť vytvárania regionálnych inovačných kapacít na základe inteligentnej špecializácie a komplementarít v susedných regiónoch;
- vyzýva priekopnícke regióny, aby vytvorili európske konzorciá integrujúce rôzne schopnosti za účelom vytvárania prelomových spoločenských inovácií pre celoeurópske využitie. Prostredníctvom svojich rôznych aktérov sa môže každý región stať priekopníkom zameraným na svoje vlastné potreby a prednosti;
- nabáda regióny k tomu, aby sa vízie partnerstiev medzi subjektmi verejného a súkromného sektora zamerané na človeka, v ktorých univerzity a iné odborné inštitúcie zohrávajú zásadnú úlohu, orientovali na otvorené inovácie, t. j. na modernizáciu tzv. koncepcie trojitej špirály.

Spravodajca

Markku MARKKULA (FI/EES), člen mestského zastupiteľstva Espoo, člen regionálneho výboru Helsinki-Uusimaa

Referenčný dokument

/

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA**VÝBOR REGIÓNOV****Kľúčové odkazy: Pokiaľ ide o potrebu radikálnej transformácie na miestnej a regionálnej úrovni, VR:**

1. uznáva, že stratégia Európa 2020 je zastrešujúcim plánom štrukturálnej reformy ako aj stratégiou pre východisko z krízy. Okrem toho zahŕňa aj širší súbor cieľov a integrovanejšie hospodárske riadenie.⁽¹⁾ V tejto súvislosti majú miestne a regionálne orgány potenciál a politický záväzok venovať sa hospodárskym, sociálnym a environmentálnym otázkam z územného hľadiska;

2. zdôrazňuje, že tak ako naznačuje aj neúspech Lisabonskej stratégie, dobré plány a dokonca ani správne analýzy nestačia na dosiahnutie účinných výsledkov. Na praktickej úrovni musia byť prijaté odvážne kroky, ktoré dajú všetkým úrovňam verejnej správy v členských štátoch – miestnej, regionálnej i ústrednej – väčšiu zodpovednosť a budú zapájať všetky ostatné zúčastnené strany. Regióny treba podnecovať, aby ako servisné stredisko riadené dopytom vytvárali regionálne platformy pre inovácie a aby využívali medzinárodné znalosti na uplatňovanie stratégie Európa 2020, inteligentnú špecializáciu a európsku spoluprácu podľa záujmov regiónov. V záujme toho musíme uplatňovať nové dynamické chápanie regionálnych inovačných ekosystémov, v ktorých sa podniky, mestá a univerzity, ako aj ďalšie subjekty verejného a súkromného sektora (konceptia tzv. trojitej špirály) učia spoločne pracovať novými a tvorivými spôsobmi, aby plne využili svoj inovačný potenciál;

3. zdôrazňuje, že nakoľko sa teraz regióny stali významnými hráčmi v mnohých oblastiach politiky, vrátane sociálnej, hospodárskej, priemyselnej, inovačnej, vzdelávacej a environmentálnej politiky, zohrávajú kľúčovú úlohu pri uplatňovaní stratégie Európa 2020, ktorá je založená na partnerstve. Bude to vyžadovať rozsiahly, komplexný, otvorený a multidisciplinárny prístup, pomocou ktorého sa skĺbia komplementárne aktíva nachádzajúce sa v regiónoch a mestách;

4. dôrazne podporuje potrebu plnej integrácie národných reformných programov (NRP), ako aj programov stability a konvergenčných programov do vnútroštátnych rozpočtových postupov a zapojenie miestnych a regionálnych orgánov a zainteresovaných strán do definovania a vykonávania národných reformných programov⁽²⁾ tak, ako ju konštatuje Komisia;

5. vyzýva k radikálnym zmenám, ktoré môžu byť uskutočnené priekopníckymi regiónmi i mestami a ktoré by sa mali zamerať na:

— neustálu zásadnú zmenu v pracovnej kultúre smerom k riadenej spolupráci, výmene vedomostí a spoločnému využívaniu zdrojov, namiesto izolovanej práce na priemyselných procesoch a osobitných malých projektoch,

— nové podnikateľské prístupy, pre ktoré sú charakteristické také fenomény ako je „Venture Garage Mindset“, ktoré umožňujú mladej európskej digitálnej generácii spolupracovať s verejnými a súkromnými investormi rizikového kapitálu, aby sa podnikanie stalo hnacou silou inovácií,

— európsku kultúru otvorenej inovácie: úspešné podnikanie vzniká na regionálnej i miestnej úrovni a rast sa zrýchli, ak budú podniky väčšiu časť svojich činností v oblasti výskumu a vývoja realizovať v otvorenej spolupráci s najlepšimi univerzitami a výskumnými inštitúciami,

— ľudí ako hlavné aktívum našej spoločnosti: vytvorenie nových možností zapojenia najmä penzionovaných seniorov a nezamestnanej mládeže umiestni ľudí do centra našich stratégií, vďaka čomu dostane každý občan možnosť žiť zmysluplne a využívať svoj vlastný potenciál;

6. zdôrazňuje, že je dôležité umožniť miestnym občanom a ich komunitám využívať naplno svoj potenciál. Vyžaduje to posilnenie úlohy miestnych a regionálnych orgánov, a to nielen v ich tradičnom postavení ako poskytovateľov služieb, ale tiež ako podporovateľov nových podnikateľských aktivít prostredníctvom aktívnej spolupráce. Všetky rôzne subjekty by mali spolupracovať na vytvorení regionálnej kultúry spolupráce charakterizovanej tým, že reaguje na podnety, ciele a zdroje miestnych ľudí a ich komunit;

Kľúčové odkazy: Vo veci úloh regionálnych rozhodovacích orgánov a tvorcov politiky, ako činiteľov zmien a sprostredkovateľov spoločenskej inovácie VR:

7. víta širšiu strategickú víziu, ktorá popri ekonomickom raste rovnocenne zahŕňa sociálne a environmentálne rozmery ako rovnocenné a navzájom sa dopĺňajúce piliere, a žiada uznať zásadný význam spoločenskej inovácie vo všetkých hlavných iniciatívach na implementáciu troch priorít stratégie: inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu;

8. vyzýva rozhodovacie orgány, verejné aj súkromné, aby si uvedomili potrebu nových riadiacich a manažérskych zručností, schopností, štruktúr a postupov pre činnosť v rámci celosvetovej siete podnikov;

⁽¹⁾ Európsky semester a Ročný prieskum rastu KOM(2011) 11.

⁽²⁾ Európska komisia, Stratégia Európa 2020, KOM(2010) 2020 v konečnom znení a list generálneho tajomníka adresovaný VR z 19. júla 2010.

9. nabáda regionálne rozhodovacie orgány a tvorcov politiky, aby sa stali činiteľmi zmien a vytvorili strategický rámec pre regionálny rozvoj riadený inováciami vzhľadom na to, že inovácie zvyšujú kvalitu, zefektívňujú verejné i súkromné výdavky a majú významný potenciál vytvárať nové pracovné miesta a rast. Úlohou politiky je nachádzať hodnoty jedinečné pre región a stavať na nich, aby sa dosiahli strategické ciele rozvoja. Regióny by preto mali vytvárať zdravú, realistickú víziu svojej ekonomickej a sociálnej budúcnosti a sformulovať širší, integrovanejší a efektívnejší súbor politických opatrení. Bude to vyžadovať kombináciu nástrojov z rôznych oblastí politiky a úrovni verejnej správy podporujúcich vytváranie, šírenie a využívanie vedomostí a tvorbu koherentných balíkov politických opatrení, ktoré budú podporované lepšími hodnotiacimi ukazovateľmi, rozpočtovaním orientovaným na budúcnosť a experimentmi založenými na dôkazoch;

10. s cieľom dosiahnuť uvedené ciele navrhuje, aby Komisia v spolupráci s jednotlivými regiónmi a skupinami odborníkov začala rozvíjať potrebné projekty. To by mohlo zahŕňať vytváranie metód, ktoré by umožnili získať z všeobecných štatistických údajov spracované informácie na analýzu konkrétneho regiónu alebo skúmanej oblasti a prognózy do budúcnosti;

11. vyzýva priekopnícke regióny, aby vytvorili európske konzorciá integrujúce rôzne schopnosti na účel vytvárania prelomových spoločenských inovácií pre celoeurópske využitie. Prostredníctvom svojich rôznych aktérov sa môže každý región stať priekopníkom zameraným na svoje vlastné potreby a prednosti;

12. vyzýva na ciele vzdelávanie, ktoré integruje rôzne úrovne tvorby politiky za účelom koordinácie využívania zdrojov a posilnenia vplyvu činností. S cieľom vytvoriť spoločné kapacity by mali byť pre tvorcov politických opatrení, vyšších štátnych úradníkov, priemyselných manažérov a výskumných pracovníkov vytvorené programy Executive MBA pokrývajúce viacúrovňové procesy pre strategické návrhy. Vzdelávacie programy tohto typu sú potrebné tak na európskej, ako aj na regionálnej úrovni vzhľadom na to, že posilňujú úlohu regionálnych politických orgánov v jednotlivých krajinách pri uplatňovaní stratégie Európa 2020, pričom podporujú vzájomnú spoluprácu a šírenie osvedčených postupov;

II. ODPORÚČANIA TÝKAJÚCE SA ÚLOHY MIESTNYCH A REGIONÁLNYCH ORGÁNOV V SÚVISLOSTI SO SIEDMIMI HLAVNÝMI INICIATÍVAMI

V súvislosti s potrebou prierezovej spolupráce VR:

13. zdôrazňuje potrebu spoločných činností a ďalekosiahlej spolupráce v rámci rôznych hlavných iniciatív s cieľom umožniť a podporiť účinnú implementáciu stratégie Európa 2020. Pomocou tohto prístupu budú môcť miestne a regionálne orgány rozvíjať spoluprácu s ďalšími územnými celkami. Budú môcť podporovať najmä prístupy otvorenej platformy a zvyšovať opätovnú použiteľnosť a interoperabilitu riešení a štruktúr, ktoré vybudujú. Aj keď konečné výsledky môžu mať výrazné miestne charakteristiky z hľadiska štruktúry a interoperability, aktívna spolupráca povedie k úsporám rozsahu a vytváraniu rozsiahlejších trhov pre miestne aktivity;

14. uznáva, že kľúčovým problémom, ktorému čelia miestne a regionálne orgány (vzhľadom na veľké množstvo opatrení, ktoré vyplývajú z hlavných iniciatív, resp. s nimi súvisia), je hľadanie spôsobu, ako urýchliť realizáciu najdôležitejších činností. Pre zvýšenie regionálneho vplyvu hlavných iniciatív je preto potrebné venovať sa niekoľkým aspektom:

- vplyvu, špecializácii a rozšíriteľnosti hlavných iniciatív, ako aj zvyšovaniu povedomia verejnosti,
- efektívnemu využívaniu referenčného porovnania, výmene osvedčených postupov a spolupráci medzi regiónmi,
- rozvoju ukazovateľov pre vytváranie hodnôt, spoločenské inovácie, koncepcie, metódy a platformy pre verejno-súkromné partnerstvá s účasťou občanov,
- uvedomovaniu si dôležitosti dialógu medzi vedou a spoločnosťou, systematickej povahy inovácií a predvídaní komponentov určených miestnym a regionálnym činiteľom,
- a najmä je potrebné doplniť hlavné iniciatívy o hodnotenie, aké budú mať navrhované opatrenia vplyv na rozpočet;

S ohľadom na hlavnú iniciatívu „Inovácia v Únii“ VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) podporovať iniciatívy, ako Regióny vedomostí, Živé laboratória a Inteligentné mestá;
- b) rozvíjať partnerstvá, ktoré budú slúžiť ako platformy pre zvýšenie vedomostnej základne regionálnych rozhodovacích orgánov a podpora spoločenské inovácie;
- c) vytvoriť „platformu inteligentnej špecializácie“ s cieľom podporiť a podnecovať regióny, aby prijímali stratégie uprednostňujúcu konkurenčné výhody a možnú spoluprácu s ďalšími regiónmi;
- d) podporovať spoluprácu medzi podnikmi a akademickou obcou prostredníctvom vytvárania vedomostných aliancií, s osobitným zameraním na preklopenie medzier v inovačných zručnostiach;
- e) posilňovať vedeckú základňu pre tvorbu politiky prostredníctvom Európskeho fóra pre činnosti s výhľadom do budúcnosti, do ktorého by boli zapojené miestne a regionálne orgány, ako aj iné verejné a súkromné zainteresované strany, s cieľom zlepšiť dôkazovú základňu politických opatrení;

- f) prebudí väčší záujem o využívanie tzv. koncepcie trojitej špirály pri iniciovaní novátorských regionálnych (subregionálnych) výskumných zoskupení (klastrov) a pri rozvoji platforiem pre inovácie, ako aj pri zintenzívňovaní činností znalostného trojuholníka (synergia medzi činnosťami v oblasti výskumu, vzdelávania a inovácií);
- g) odstrániť existujúce organizačné rozdiely medzi európskymi miestnymi a regionálnymi orgánmi prostredníctvom partnerstiev a projektov proaktívnej spolupráce zameraných na „Inováciu v Únii“, ktoré by mali dlhodobý charakter a podnecovali orgány, ktoré sú menšie z hľadiska štruktúry a organizácie, aby sa na uplatňovanie svojej špecializácie trvalo a štruktúrované združili.

V spojitosti s hlavnou iniciatívou „Mládež v pohybe“ VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) zamerať sa na kľúčové kompetencie pre vedomostnú spoločnosť, ako sú učenie sa, jazyky a kultúra, podnikateľské a inovačné zručnosti, medzilidská komunikácia a schopnosť naplno využívať potenciál informačných a komunikačných technológií (IKT);
- b) prepojiť formálne, neformálne a non-formálne vzdelávanie a odbornú prípravu s potrebami trhu práce, aby sa zvýšila miera zamestnanosti mladých ľudí, ktorí tak budú môcť rozvinúť svoj potenciál a osobnostne a odborne sa rozvíjať;
- c) vytvoriť možnosti mobility pre čo najviac mladých ľudí bez ohľadu na ich individuálne skúsenosti, ich ekonomickú situáciu alebo zemepisnú polohu regiónu, z ktorého pochádzajú;
- d) ďalej rozvíjať európske prostriedky a nástroje na uľahčovanie a podporu vzdelávacej mobility vo všetkých častiach vzdelávacieho systému;
- e) podporiť integráciu Europassu (šablóna životopisu EÚ) do budúceho „Európskeho pasu zručností“, s cieľom podporiť mobilitu;
- f) vyvíjať iniciatívy na podporu spolupráce verejných orgánov na základe uzatvorených dohôd v snahe nájsť čo najlepšie riešenia, ktorých cieľom by bola solídna príprava žiakov na dospelý a zodpovedný život, nadväzovanie užšej spolupráce medzi odbornými školami a zamestnávateľmi a univerzitami s cieľom dosiahnuť optimálne vzdelávacie smery, vrátane odborného vzdelávania, ktoré by spĺňali očakávania študentov i zamestnávateľov, spoluúčasť zamestnávateľov na zisťovaní problémov týkajúcich sa vzdelávania a vypracovanie spôsobov ich riešenia, podpora škôl pri realizácii výchovno-preventívnych programov, ako aj účasť mládeže na organizovanej podnikovej praxi a popularizovanie celoživotného vzdelávania medzi zamestnávateľmi;
- g) zdôrazňovať, že základy dobrého zdravotného stavu a mobility sa kladú v útlom detstve a sú predpokladom kvalitného života. Združenia sú piliermi spoločnosti. Výbor regiónov preto znepokojujú možné dôsledky, ktoré by mohli mať ustanovenia zelenej knihy Európskej komisie o budúcnosti DPH (KOM(2010) 695 v konečnom znení) pre neziskové organizácie a registrované náboženské

skupiny. Výbor regiónov preto nalieha na Komisiu, aby ďalej nerozvíjala takéto opatrenia, ktoré by mohli ohroziť existenciu a finančnú situáciu týchto združení;

Pokiaľ ide o hlavnú iniciatívu „Digitálna agenda pre Európu“, VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) vytvoriť miestne digitálne programy pre urýchľovanie optimálneho využitia informačných a komunikačných technológií prostredníctvom zosúladenej miestnej, regionálnej a európskej spolupráce;
- b) zlepšiť interoperabilitu a elektronickú verejnú správu prostredníctvom vývoja nových aplikácií, ako sú elektronické služby zamerané na ľudí, elektronické vzdelávanie, elektronické zdravotníctvo, elektronické hlasovanie, elektronickú správu, inteligentné dopravné systémy a regionálne informačné modelovanie v oblasti územného plánovania;
- c) podporovať jednotný digitálny trh ako základ Digitálnej agendy pre Európu a rozsiahle priekopnícke projekty čerpajúce z popredných európskych odborných znalostí a zapájajúce všetky zainteresované subjekty;
- d) zabezpečiť rovnaké a cenovo dostupné širokopásmové pripojenie na internet vo všetkých oblastiach a riadiť pilotné projekty zamerané na odstránenie veľkých rozdielov v dostupnosti;
- e) pripravovať spoločné riešenia v oblasti ochrany údajov a bezpečnosti v súvislosti s produktmi a službami IKT, ktoré sú predpokladom pre vybudovanie dôvery občanov a využívanie ponúkaných príležitostí;

S ohľadom na hlavnú iniciatívu „Európa efektívne využívajúca zdroje“ VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) zlepšiť verejnú správu v oblasti klimatických zmien prostredníctvom zapojenia miestnych a regionálnych orgánov ako hlavné subjekty v úsilí bojovať proti zmene klímy a zmierňovať jej účinky, podporovať udržateľnejšie využívanie zdrojov a motivovať výrobcov a spotrebiteľov, aby uplatňovali prístupy, ktoré sú energeticky účinné a šetrné k podnebiu;
- b) vytvárať užívateľsky zamerané ukazovatele pre vytváranie hodnôt a hodnotenie dosahu, ktoré budú využívať rôzne úrovne riadenia v súvislosti s vytvorením trvalo udržateľnej vedomostnej spoločnosti, a v tejto súvislosti obmedziť počet ukazovateľov, aby sa zabezpečilo, že politiky sa vypracujú efektívnym spôsobom, ktorý verejnosť bude môcť vidieť a chápať;
- c) prijať miestne alebo regionálne klimatické a energetické stratégie, ktoré predpokladajú viac ekologického verejného obstarávania z verejných rozpočtov, vrátane projektov s využitím finančných prostriedkov členských štátov a Európskej únie;
- d) použiť plány a akčné dohody na mobilizáciu politickej podpory a podporovať investície do ekologickej infraštruktúry, obnovy energetického systému a ekologických verejných služieb;

V súvislosti s hlavnou iniciatívou „Priemyselná politika vo veku globalizácie“, VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) podporovať modernizáciu priemyslu prostredníctvom európskych strategických projektov zameraných na dosahovanie globálneho účinku, pokiaľ ide o účinnú výmenu znalostí a technológií (v oblastiach, ako je ekologická doprava a energeticky úsporné budovy);
- b) zabezpečiť vzájomnú výmenu nápadov a podnikateľských modelov prostredníctvom iniciatív, ako je „Európsky podnikateľský región“ s cieľom podnecovať miestne a regionálne orgány, aby podporovali nové smery rozvoja malých a stredných podnikov a podnikateľskej kultúry;
- c) podporovať koncepciu regionálnych inovačných ekosystémov a vyvíjať užšiu spoluprácu medzi výrobnou sférou, univerzitami a technologickými centrami s cieľom vytvoriť nové pracovné miesta a rast;
- d) zaviesť opatrenia na zosúladenie pracovného a rodinného života zlepšením kvality verejných služieb, napríklad dostatočný počet miest v zariadeniach celodennej starostlivosti o deti, a podporovaním organizácie práce, ktorá by bola priaznivo naklonená rodinnému životu, o. i. vďaka pružnému pracovnému času a diferencovaným typológiám zamestnania;

Pokiaľ ide o hlavnú iniciatívu „Program pre nové zručnosti a pracovné miesta“, VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) vytvárať podmienky pre tvorbu pracovných miest a prijímať miestne opatrenia na riadenie priemyselných a hospodárskych zmien, napríklad identifikáciou nedostatkov v zručnostiach v oblasti IKT a súvisiacich obchodných príležitostí;
- b) podporovať strategické partnerstvá medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi, vzdelávacími inštitúciami a podnikmi s cieľom posilniť regionálne inovačné ekosystémy a zosúladiť ich s politikou flexiistoty;
- c) podporovať miestne aktivity týkajúce sa digitálnej gramotnosti, predčasného ukončovania školskej dochádzky, celoživotného vzdelávania a zapájania staršej generácie;
- d) rozvíjať silnejšie väzby medzi podnikmi a univerzitami, napríklad začlenením štáží do kreditného systému v rámci všetkých univerzitných programov, a pri vypracúvaní programov zohľadňovať aj požiadavky a problémy pracujúcich študentov, napr. prostredníctvom kratších zahraničných pobytov a tzv. internacionalizáciou doma („Internationalisation at Home“);

S ohľadom na hlavnú iniciatívu „Európska platforma na boj proti chudobe“ VR uznáva osobitnú potrebu:

- a) rozvíjať miestne a regionálne programy sociálnej inklúzie, aby sa miestne sociálne služby stali účinnejšími a dostupnými pre všetkých;

- b) uplatňovať právne kompetencie a programy prispôbené miestnym potrebám v oblastiach vzdelávania, bývania, územného plánovania, sociálnych služieb, bezpečnosti a kultúrnych aktivít, s osobitným zameraním na mladých ľudí a deti;
- c) podporovať digitálnu integráciu, sociálnu ekonomiku, dobrovoľníctvo a sociálnu zodpovednosť podnikov;
- d) posudzovať vykonané reformy, a to najmä s ohľadom na rozsah, náklady a dôsledky sociálnych inovácií, a v celej Európe šíriť a lokálne používať nové, preukázateľne účinné riešenia;

III. ODPORÚČANIA TÝKAJÚCE SA VIACÚROVŇOVÉHO RIADENIA A FINANCOVANIA

Odkazy týkajúce sa viacúrovňového riadenia: V súvislosti s územnými dohodami a politickou zodpovednosťou VR:

15. zdôrazňuje, že cieľom rozšírenia regionálneho a miestneho rozmeru stratégie je posilniť angažovanosť a politickú zodpovednosť členských štátov za stratégiu, v dôsledku čoho bude táto stratégia viac zodpovedať miestnym potrebám a bude na ne lepšie reagovať;

16. zdôrazňuje svoj pevný záväzok predložiť vlastný návrh na vytvorenie územnej dohody miestnych a regionálnych orgánov pre stratégiu Európa 2020 s cieľom zabezpečiť viacúrovňovú zodpovednosť za túto stratégiu prostredníctvom účinného partnerstva medzi zodpovednými orgánmi na úrovni Európskej únie, ako aj vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi orgánmi verejnej správy. Tento návrh je podporovaný Európskym parlamentom, Európskou komisiou a Európskou radou⁽³⁾;

17. konštatuje, že viaceré národné reformné programy v rámci stratégie Európa 2020, ktoré národné vlády predložili Komisii do apríla 2011 v rámci európskeho semestra, sa týkali úlohy, ktorú v ich návrhu zohrávajú miestne a regionálne orgány. Avšak len niektoré národné reformné programy naznačujú, že bol prijatý viacúrovňový prístup riadenia pre realizáciu častí novej stratégie a len jeden z nich výslovne uvádza návrh VR na uzatvorenie územných dohôd;

18. dôrazne vyzýva členské štáty, aby pomohli svojim regiónom a mestám vytvoriť územné dohody pre stratégiu Európa 2020⁽⁴⁾, aby spoločne so svojimi centrálnymi vládami stanovili vnútroštátne ciele, záväzky a spravodajské štruktúry zamerané na dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020, pri plnom rešpektovaní vnútroštátnych legislatívnych rámcov⁽⁵⁾;

⁽³⁾ CdR 199/2010 v konečnom znení, uznesenie o intenzívnejšom zapojení miestnych a regionálnych orgánov do stratégie Európa 2020.

⁽⁴⁾ CdR73/2011, Vyhlásenie na jarné zasadnutie Európskej rady v roku 2011.

⁽⁵⁾ CdR 199/2010 v konečnom znení, Uznesenie výboru na tému „Intenzívnejšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do stratégie Európa 2020“.

19. zdôrazňuje prínos územných dohôd. Tieto dohody by sa mali zameriavať na niekoľko na mieru šitých priorít, ktoré majú pre daný región osobitný význam, pričom by sa nemali stať novými byrokratickými nástrojmi, ale mali by predstavovať prirodzené zložky národných reformných programov, aby sa zabezpečil súlad so zásadami viacúrovňového riadenia a partnerstva. Mohli by mať podobu politických záväzkov, prípadne byť doplnené o zmluvy uzavreté na dobrovoľnom základe medzi verejnými orgánmi, so súčasným zameraním na riadenie a implementáciu stratégie EÚ 2020. Územné dohody by sa mohli rozvíjať najmä v oblastiach politiky, kde sú regionálne a miestne orgány kľúčovými subjektmi v súvislosti s návrhom a implementáciou hlavných cieľov a hlavných iniciatív stratégie Európa 2020;

20. pripomína, že existuje niekoľko príkladov dohôd o viacúrovňovom riadení, ktoré sú zamerané na presadzovanie spoločných cieľov územného rozvoja prostredníctvom integrovanej a koordinovanej tvorby politiky. Tieto sa značne líšia, odrážajú nielen odlišné ciele, ale aj skutočné rozdiely medzi príslušnými krajinami ako aj ich sociálno-ekonomickú, kultúrnu, inštitucionálnu a environmentálnu rozmanitosť. Možné príklady zahŕňajú okrem iného, dohody, ktoré existujú v Rakúsku (územné dohody o zamestnanosti), Španielsku (katalánske územné dohody na podporu vidieka), Belgicku (dohoda Flámsko v akcii 2020 a Marshallov plán 2. – zelená pre Valónsko), Spojenom kráľovstve (partnerstvo oblasti Nottingham), Francúzsku (územné dohody pre inklúziu, štátno-regionálne plánovacie zmluvy) a v Nemecku (iniciatíva BMBF zameraná na inovácie a rozvoj podnikania v regiónoch). VR opätovne zdôrazňuje svoj záväzok podporovať šírenie skúseností v čo najširšom meradle s cieľom napomáhať procesom vzájomného učenia sa⁽⁶⁾. Okrem toho tiež upozorňuje na spoločnú realizáciu opatrení, ktoré majú za cieľ posilnenie a ďalší rozvoj susedských vzťahov medzi spoločenstvami a územnými samosprávami dvoch alebo viacerých navzájom susediacich krajín, na základe uzatvorených mnohostranných alebo dvojstranných dohôd o spolupráci medzi zainteresovanými stranami;

21. znovu zdôrazňuje odkaz vyhlásenia predsedníctva Výboru regiónov na jarné zasadnutie Európskej rady 2011: územné dohody podporia územný rozmer novej stratégie a taktiež pomôžu sústrediť všetky nástroje politiky a finančné kanály dostupné na rôznych úrovniach štátnej správy;

22. zdôrazňuje, že orgány verejnej správy, vrátane miestnych a regionálnych orgánov, sa musia usilovať splniť ciele stratégie Európa 2020 v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a právnymi predpismi Európskej únie, a preto vyzýva predsedníctva Rady Európskej únie, aby v záveroch Európskej rady explicitne podporili princípy viacúrovňového riadenia, vrátane návrhu VR na uzatvorenie územných dohôd;

23. konštatuje, že analýza národných programov reforiem poukazuje na to, že miestne a regionálne orgány neboli vo väčšine členských štátov dostatočne zapojené do ich prípravy. VR vyzýva členské štáty, aby zapojili miestne a regionálne

orgány v čo najrozsiahlejšej miere do realizácie národných programov reforiem. Realizačná stratégia, ktorá je založená na prístupe zdola nahor a do ktorej sú v súlade so zásadou subsidiarity zapojené v čo najväčšej miere príslušné úrovne verejnej správy, nielen že zlepšuje vyhladky národných programov reforiem na úspech, ale vytvára aj predpoklady na to, že ich realizácia bude širšie akceptovaná. Výbor regiónov je pripravený navrhnúť v spolupráci s regiónmi, ktoré vyjadria záujem, koncepciu územných dohôd a programy regionálnych opatrení s cieľom priblížiť stratégiu Európa 2020 a vykonávať hlavné iniciatívy na regionálnej úrovni. Patria sem najmä digitálna agenda a agenda inovácií na miestnej úrovni, ktoré umožňujú regiónom inteligentne sa špecializovať a budovať spoluprácu na európskej úrovni a vlastnú prosperitu;

24. zdôrazňuje dôležitosť vytvárania regionálnych inováčných kapacít na základe inteligentnej špecializácie a komplementarít v susedných regiónoch. Plný potenciál európskych makroregiónov by sa mal využiť na zväčšovanie trhov a fungovať ako inovátna skúšobná základňa na podporu rastu. Vzhľadom na uvedené existuje jasný dôkaz, že región Baltického mora by mohol byť priekopníkom a prototypom pre celú Európu;

Odkazy týkajúce sa viacúrovňového riadenia: v spojitosti s rozhodujúcou úlohou implementácie VR:

25. uznáva, že medzi najnovšími poznatkami z výskumu a praxou v reálnom živote je veľký rozdiel. Sú potrebné silné regionálne opatrenia, aby sa výsledky výskumu dostali do inovácií, ktoré sú prispôbené miestnym podmienkam a môžu sa využívať v celej Európe. Regionálne a miestne orgány musia zmobilizovať verejno-súkromné partnerstvá a podporovať miestnu účasť (takzvanú užívateľmi riadenú otvorenú inováciu v otvorených spoločnostiach pre vytváranie hodnôt);

26. zdôrazňuje zásadnú zastrešujúcu úlohu hlavných iniciatív, akými sú Únia inovácií⁽⁷⁾ a Digitálna agenda⁽⁸⁾, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky na preklopenie rozdielov medzi súčasnými výsledkami výskumu a praxou. Na regionálnej a miestnej úrovni sa musia vytvárať strategické a operačné postupy, možno až radikálne odlišné od pôvodných, v súlade s najnovšími výsledkami výskumu;

27. dôrazne žiada, aby sa podporovali inovácie v oblasti služieb s cieľom modernizovať procesy, ktoré by potom boli základom pre prístup založený na digitálnych systémoch;

28. odporúča, aby Komisia prijala rýchle rozhodnutia a položila základy rozvoja jednotného trhu, a to najmä jednotného digitálneho trhu, ako aj základy financovania niekoľkých rozsiahlych projektov výskumu a vývoja, ktoré transformujú globálne výskumné poznatky a dajú im štruktúru využiteľnú v každodenných aplikáciách, a to multidisciplinárnym a tvorivým spôsobom. Tieto iniciatívy musia byť priekopnicke a majú zapájať najlepších odborníkov a zástupcov zmien z viacerých oblastí;

⁽⁶⁾ Na tento účel bola aktivovaná stránka na webovej stránke platformy Výboru regiónov na monitorovanie stratégie Európa 2020.

⁽⁷⁾ CdR 373/2010 rev.2, Stanovisko na tému „Hlavná iniciatíva stratégie Európa 2020 – Únia inovácií“.

⁽⁸⁾ CdR 104/2010 v konečnom znení, Stanovisko na tému Digitálna agenda pre Európu.

29. naliehavo žiada Komisiu, aby začala spolu s VR rozsiahlejšiu komunikačnú kampaň s cieľom zvýšiť uvedenie si stratégie Európa 2020 na úrovni miestnych a regionálnych rozhodovacích orgánov a verejnosti. VR navrhuje na tento účel vypracovať spolu s Komisiou „Príručku k stratégii Európa 2020 pre mestá a regióny“, ktorá by im vysvetlila, ako môžu prispieť k implementácii stratégie, a predstavila rôzne zdroje financovania (na národnej, miestnej, regionálnej úrovni, ako aj na úrovni Európskej únie);

30. potvrdzuje, že bude aj naďalej sledovať implementáciu stratégie Európa 2020 na miestnej úrovni prostredníctvom svojej platformy na monitorovanie stratégie Európa 2020. Príspevkom k úspechu tejto novej stratégie budú výsledky monitoringu VR zverejnené každoročne v decembri v rámci európskeho semestra, pred ročným prieskumom rastu vydávaným Komisiou a jarným zasadnutím Európskej rady;

Odkazy týkajúce sa financovania: S ohľadom na potrebu synergie medzi rôznymi finančnými zdrojmi VR:

31. zdôrazňuje, že skutočnou výzvou pre Európsku úniu, členské štáty a regióny je vytvoriť potrebnú synergiu medzi rôznymi finančnými nástrojmi verejného a súkromného sektora v záujme implementácie stratégie Európa 2020 a naliehavo žiada lepšiu koordináciu medzi vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi verejnými rozpočtami, aby regióny a mestá mohli lepšie využívať štrukturálne fondy a iné programy Európskej únie;

32. zdôrazňuje najmä to, že je potrebné dosiahnuť pokrok v sústreďovaní zdrojov na plnenie cieľov stratégie Európa 2020, a poukazuje na prepojenie medzi politikou súdržnosti a stratégiou Európa 2020, ktoré poskytuje skutočnú príležitosť na to, aby sa aj naďalej pomáhalo chudobnejším regiónom Európskej únie dobiehať priemer, uľahčila sa koordinácia medzi politikami Európskej únie a rozvíjala politika súdržnosti tak, aby sa stala kľúčovým faktorom rastu v celej Európskej únii pri súčasnom riešení spoločenských problémov, ako je starnutie obyvateľstva a zmena klímy (9);

33. na tento účel potvrdzuje svoj záujem o dva návrhy Komisie na nový viacročný finančný rámec na obdobie po roku 2013 (10), a to: zmluvy o rozvojovom a investičnom partnerstve medzi Komisiou a jednotlivými členskými štátmi, ktoré odrážajú záväzky partnerov na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, a spoločný strategický rámec, by mal pomôcť zlepšiť koordinovanosť jednotlivých oblastí politiky EÚ v úsilí o dosiahnutie cieľov stratégie Európa 2020 a cieľov súdržnosti, pričom tieto návrhy nahradia existujúce samostatné balíky usmernení;

34. pripomína, že opatrenia politiky súdržnosti majú byť použité na budovanie regionálnych inováčných systémov a nástrojov územnej spolupráce, poskytovanie rizikového kapitálu a implementáciu opatrení na urýchlenie zavádzania inováčných produktov a majú podporovať vytváranie sietí medzi zainteresovanými stranami z oblasti podnikania, akademickej obce a verejnej správy (11);

35. pripomína, že na riešenie otázok ako klimatické zmeny, účinnosť využívania zdrojov, kvalita života alebo sociálne začlenenie je potrebné vytvoriť lepšie ukazovatele ako iba HDP, a poukazuje na to, že indexy, ktoré majú používať miestne, regionálne, vnútroštátne inštitúcie a inštitúcie Európskej únie, musia byť jednotné a musia podporovať vytváranie a šírenie spoločenskej inovácie a konzistenciu v prijímaní rozhodnutí (12). Tieto dodatočné ukazovatele by sa mali brať do úvahy pri implementácii a hodnotení politiky súdržnosti, aby lepšie odrážali rozvoj jednotlivých regiónov (13);

36. vyzýva Európsku komisiu, aby podporoval vytváranie nových územných partnerstiev prostredníctvom zjednodušovania a zlepšovania spôsobu riadenia medziregionálnych programov spolupráce (14);

37. vyzýva na zvýšenie schopností regiónov a miest využívať 7. rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu a ďalších podobných iniciatív. Osobitná pozornosť by sa mala venovať plnému využitiu digitalizácie a novým kľúčovým technológiám pre modernizáciu regionálnej inováčnej politiky;

Odkazy týkajúce sa financovania: V súvislosti s otvorenou inováciou a verejným obstarávaním pre efektívne využívanie zdrojov VR:

38. uznáva, že inovácia je výsledkom kombinácie rôznych prvkov a multidisciplinárnych prístupov a požaduje opatrenia na zvýšenie štrukturálneho a relačného kapitálu regiónov, a to interne v komunitách z praxe, ako aj v spolupráci s ostatnými;

39. domnieva sa, že podniky potrebujú prejsť na nové myslenie a v širokom meradle čerpať zo spoločných zdrojov, ktoré majú v rámci svojho regiónu k dispozícii, a teda ich úspech závisí od sociálneho kapitálu. Na druhej strane VR nabáda regióny k tomu, aby sa vízie partnerstiev medzi subjektmi verejného a súkromného sektora zamerané na človeka, v ktorých univerzity a iné odborné inštitúcie zohrávajú zásadnú úlohu, orientovali na otvorené inovácie, t. j. na modernizáciu tzv. koncepcie trojitej špirály;

40. víta využitie obstarávania vo fáze pred komerčným využitím ako nástroja na prepojenie spoločenskej inovácie a riešení založených na technológiách a zdôrazňuje, že modernizácia pravidiel obstarávania musí posilniť úlohu verejného sektora, aby získal čo najlepší pomer kvality a ceny (15). Za predpokladu, že špecifikácie a procesy sa môžu koordinovať medzi jednotlivými regiónmi, môže byť obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím významnou hnacou silou pre vytvorenie jednotného európskeho trhu;

(9) Preskúmanie rozpočtu EÚ – KOM(2010) 700.

(10) Tiež predložený pri revízii rozpočtu EÚ - KOM(2010) 700.

(11) CdR 223-2010 v konečnom znení, Stanovisko na tému „Prínos politiky súdržnosti k stratégii Európa 2020“.

(12) CdR 163-2010 v konečnom znení, Stanovisko na tému „Meranie pokroku nad rámec HDP“.

(13) CdR 369/2010 v konečnom znení, Stanovisko na tému „Piata správa o súdržnosti“.

(14) Tamtiež.

(15) CdR 70/2011 v konečnom znení, stanovisko na tému „Modernizácia politiky verejného obstarávania EÚ: smerom k účinnejšiemu európskemu trhu verejného obstarávania“.

41. znovu pripomína, že obstarávanie vo fáze pred komerčným využitím sa umocní ešte viac, ak sa spojí s otvorenou inováciou zameranou na urýchlenie rozvoja ekologických vedomostných spoločností, inými slovami, ak je používané na rozvoj spoločných, opätovne použiteľných riešení na vytváranie infraštruktúry a služieb, na ktorých sa budujú moderné a reálne inovačné ekosystémy.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Stratégia účinného uplatňovania Charty základných práv“

(2012/C 9/11)

VÝBOR REGIÓNOV

- kladne hodnotí skutočnosť, že sa posilňujú základné práva v Európskej únii. Napriek rozsiahlym ustanoveniam o ľudských právach v Európe sa v praxi vyskytujú nedostatky, pokiaľ ide o ich dodržiavanie;
- súhlasí s tromi hlavnými časťami stratégie Komisie. Zároveň konštatuje, že stratégia je v prvom rade určená inštitúciám a že sa zaoberá hlavne tým, čo má a musí robiť Komisia. Výbor sa vyslovuje za strategickejší prístup pri uplatňovaní charty, ktoré si vyžaduje zapojenie všetkých inštitúcií, vrátane miestnej a regionálnej politickej úrovne;
- ponúka svoju spoluprácu na „vytváraní kultúry ochrany a podpory základných práv“ na rozličných politických úrovniach. K tejto práci patrí aj lepšie informovanie občanov o základných právach, ako aj úloha posilniť vedomie zamestnancov Európskej únie, členských štátov a miestnych a regionálnych samosprávnych orgánov o platnosti charty základných práv ako bezprostredne platného právneho predpisu;
- zastáva názor, že navrhnutá stratégia by mala byť vopred konkrétnejšie sformulovaná, pokiaľ ide o postupy pri prípravných konzultáciách k navrhovaným právnym predpisom. Tieto postupy musia byť jasnejšie stanovené, aby bolo hodnotenie vplyvu vecné a použiteľné. Na posilnenie demokracie v Európskej únii je dôležité, aby mali rôzni aktéri, vrátane miestnych a regionálnych samospráv, možnosť vyjadriť svoj postoj.

Spravodajkyňa	Lotta Håkansson HARJU (SE/SES), členka obecnej rady Järfälly
Referenčný dokument	Stratégia účinného uplatňovania Charty základných práv Európskou úniou KOM(2010) 573 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

POSTOJ VÝBORU REGIÓNOV

Úvod

1. Nadobudnutím účinnosti Lisabonskej zmluvy sa Charta základných práv Európskej únie stala právne záväznou. Práva vyplývajúce z charty možno uplatniť na Súdnom dvore Európskej únie v Luxemburgu a súdy členských štátov musia pri svojich rozhodnutiach chartu plne zohľadňovať. Lisabonská zmluva okrem toho ustanovuje, že Európska únia sa pripojí k Európskemu dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. O veciach, ktoré súvisia s právami vyplývajúcimi z európskeho dohovoru o ľudských právach, pojednáva Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu. Po ratifikácii európskeho dohovoru o ľudských právach Európskou úniou, bude môcť Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu skúmať aj právne predpisy EÚ.

3. Občania krajín, ktoré sú členmi Rady Európy, budú môcť v prípade porušenia tohto dohovoru podať žalobu. Žaloby v prípade porušenia Charty základných práv Európskej únie môžu podávať členské štáty Európskej únie, inštitúcie EÚ a právnické alebo fyzické osoby. Predpokladom dobrého fungovania súboru právnych predpisov v celej Európe je, aby Európska únia čo najskôr ratifikovala európsky dohovor o ľudských právach.

4. Všetky základné práva, ktoré sú v Európskej únii zaručené, sú zhrnuté a jasne definované v jednom texte, v Charte základných práv Európskej únie. Zvyšuje sa právna istota a ozrejmuje sa práva jednotlivca. Charta je určená inštitúciám EÚ a členským štátom EÚ, pokiaľ uplatňujú resp. presadzujú právne predpisy EÚ.

5. V charte je stanovené, že nové články nerozširujú pôsobnosť EÚ. Rozdelenie pôsobnosti medzi EÚ a členské štáty má zostať zachované.

6. V Zmluve o EÚ sa uznáva význam obecnej samosprávy: podľa článku 4 ods. 2 Európska únia rešpektuje národnú identitu členských štátov, obsiahnutú v ich základných politických a ústavných systémoch, vrátane regionálnych a miestnych samospráv. Silná samospráva na nižšej ako štátnej úrovni je hlavnou súčasťou demokratickej sústavy členských štátov EÚ.

V Lisabonskej zmluve je nanovo sformulovaná zásada subsidiarity, ktorá sa po prvý raz vzťahuje na štátnu, regionálnu a miestnu úroveň. Všetky členské štáty EÚ okrem toho ratifikovali Európsku chartu miestnej samosprávy.

7. Európska komisia svoju stratégiu vysvetľuje v oznámení KOM(2010) 573 v konečnom znení. Jej nadradeným cieľom je podpora „kultúry dodržiavania základných práv“. Stratégia má tri hlavné časti:

— Únia musí byť príkladom

— Lepšie informovať občanov

— Výročná správa o uplatňovaní charty.

8. Stratégia sa v prvom rade zaoberá činnosťami a postupmi Komisie a ostatných inštitúcií EÚ. Podľa stratégie má Komisia dohliadať na to, aby všetky právne predpisy EÚ boli v každom úseku legislatívneho postupu, vrátane ich uplatňovania na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, v súlade s chartou.

Všeobecné pripomienky

9. Výbor regiónov kladne hodnotí skutočnosť, že sa posilňujú základné práva v Európskej únii. Napriek rozsiahlym ustanoveniam o ľudských právach v Európe sa v praxi vyskytujú nedostatky, pokiaľ ide o ich dodržiavanie.

10. Výbor regiónov preto víta stratégiu účinného uplatňovania Charty základných práv Európskou úniou, ktorú navrhla Európska komisia. Súhlasí s názorom Európskej komisie, že treba vyvinúť väčšie úsilie o lepšie uplatňovanie práv, ktoré Európska únia zaručuje.

11. Výbor súhlasí s tromi hlavnými časťami stratégie Komisie. Zároveň konštatuje, že stratégia je v prvom rade určená inštitúciám a že sa zaoberá hlavne tým, čo má a musí robiť Komisia. Výbor sa vyslovuje za strategickejší prístup pri uplatňovaní charty, ktoré si vyžaduje zapojenie všetkých inštitúcií, vrátane miestnej a regionálnej politickej úrovne.

12. Výbor regiónov považuje za dôležité, aby sa v budúcich rokoch kriticky prehodnotila trvalosť rozdelenia kompetencií týkajúcich sa základných práv tak, ako ho zakotvujú zmluvy EÚ a charta, keďže jej obsah sa v praxi prejaví politickými krokmi aj právnymi posúdeniami. Charta práv nepredstavuje rozšírenie právomocí EÚ a musí sa zohľadňovať úloha, ktorú v politickom systéme jednotlivých krajín zohrávajú obce a regióny.

13. Výbor regiónov pripomína, že miestna a regionálna demokracia má v členských krajinách najrôznejšie formy. Pri zaručovaní základných práv sa musia rešpektovať národné ústavné tradície a obecná samospráva. Stratégia musí byť založená na súhre občanov a štátu a jednotlivých úrovni spoločnosti. Miestna a regionálna úroveň sa musí lepšie zohľadňovať a pri uplatňovaní stratégie sa jej musí dať aktívna úloha.

14. Výbor regiónov zdôrazňuje, že je to miestna a regionálna úroveň, na ktorej mnohé základné práva nadobúdajú svoju formu a sú zaručované, napríklad ochrana zdravia (článok 35 charty), vzdelávanie (článok 14), vlastnícke právo (článok 17), sociálne zabezpečenie a sociálna podpora (článok 34), ochrana spotrebiteľa (článok 38), demokratická účasť (články 39 a 40).

15. Význam miestnej a regionálnej úrovne pri zaručovaní ľudských práv zdôraznil aj Kongres miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy (okrem iného v správe „The role of local and regional authorities in the implementation of human rights“, Lars O. Molin, 2010), či Agentúra Európskej únie pre základné práva (o. i. 26. novembra 2010 v diskusii s komisiou CIVEX Výboru regiónov o ochrane a podpore základných práv vo viacúrovňovom systéme).

16. Aby bola stratégia účinnejšia a aby sa základné práva realizovali v plnom rozsahu, musí byť v stratégii jasnejšie zdôraznená miestna a regionálna úroveň a príslušná strategická úloha obcí a regiónov. Vyzýva miestne a regionálne samosprávy členských štátov, aby prostredníctvom verejných konzultácií s občanmi a miestnymi zainteresovanými stranami vypracovali a uplatňovali svoju vlastnú chartu základných práv, ktorá by zodpovedala charte EÚ.

17. Výbor regiónov zdôrazňuje, že je potrebné spoločné úsilie a spoločná zodpovednosť všetkých úrovní spoločnosti. Dôležitým čiastkovým aspektom stratégie preto musí byť aj úsilie o účinnú a fungujúcu spoluprácu jednotlivých úrovní spoločnosti. Potrebný je pravidelný dialóg všetkých politických úrovní v EÚ o zaručení základných práv. Zdôraznil to aj Thomas Hammarberg, komisár Rady Európy pre ľudské práva [„Recommendation on systematic work for implementing human rights at the national level, CommDH(2009)3“].

18. Dobrým príkladom spolupráce jednotlivých úrovní spoločnosti je každoročný dialóg o ochrane a podpore základných práv vo viacúrovňovom systéme, ktorý usporadúva komisia CIVEX Výboru regiónov a Európska agentúra pre základné práva (FRA) vo Viedni. Jestvuje potreba pravidelného

dialógu, aby sa do ochrany a podpory základných práv zapojili všetky úrovne a aby boli o základných právach informované miestne a regionálne samosprávy v celej Európskej únii.

19. Agentúra pre základné práva okrem toho realizuje projekt zlepšovania spolupráce rozličných politických úrovní v EÚ. Ide pritom o súčinnosť rozličných úrovní rozhodovania v oblasti základných práv („Joined-up governance: connecting fundamental rights“). Jednotlivé politické úrovne by sa mali koordinovať, aby sa zabezpečilo uplatňovanie základných práv.

20. Výbor regiónov ponúka svoju spoluprácu na „vytváraní kultúry ochrany a podpory základných práv“ na rozličných politických úrovniach. K tejto práci patrí aj lepšie informovanie občanov o základných právach, ako aj úloha posilniť vedomie zamestnancov Európskej únie, členských štátov a miestnych a regionálnych samosprávnych orgánov o platnosti charty základných práv ako bezprostredne platného právneho predpisu. Výbor navrhuje, aby Komisia podporovala vývoj zodpovedajúcich nástrojov (napr. elektronického vzdelávania), čím by sa vytvorili jednotné základy uplatňovania právnych predpisov.

21. Všetky krajiny EÚ podpísali Európsky dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a sú teda povinné, a to aj na nižších než celoštátnych úrovniach verejnej správy, zásadne rešpektovať základné ľudské práva a slobody, ktoré sú obsiahnuté v texte dohovoru. Okrem toho všetky krajiny EÚ ratifikovali Sociálnu chartu Rady Európy (a väčšina z nich aj aktualizovanú sociálnu chartu, ktorá poskytuje ďalšie práva). Práva vyplývajúce z týchto nástrojov platia pre všetkých ľudí v Európskej únii, teda aj pre občanov tretích krajín, ktorí sa zdržiavajú na území niektorej krajiny EÚ. Ich obsah je vo veľkej miere prevzatý do Charty základných práv EÚ.

22. Výbor regiónov zdôrazňuje, že základné práva v súlade s Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd musia byť priznané všetkým osobám v členských štátoch EÚ bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. Tvoria základ dôstojnosti a slobody, ktorý musí byť priznaný každému jednotlivcovi, či je občanom EÚ, alebo nie. Väčšina článkov charty EÚ o základných právach takisto platí pre všetkých, aj pre príslušníkov tretích krajín.

23. Zdôrazňuje, že úlohou základných práv je práve chrániť aj slabých, napr. utečencov prenikajúcich do Európy, a že zaručenie základných práv si preto od Spoločenstva vyžaduje nasadenie a niekedy aj obete.

„Únia musí byť príkladom“

24. Výbor regiónov zastáva názor, že navrhnutá stratégia by mala byť vopred konkrétnejšie sformulovaná, pokiaľ ide o postupy pri prípravných konzultáciách k navrhovaným právnym predpisom. Tieto postupy musia byť jasnejšie stanovené, aby bolo hodnotenie vplyvu vecné a použiteľné. Na posilnenie demokracie v Európskej únii je dôležité, aby mali rôzni aktéri, vrátane miestnych a regionálnych samospráv, možnosť vyjadriť svoj postoj.

25. Výbor regiónov zdôrazňuje, že rôzni aktéri musia pri konzultáciách dostať vopred dostatočný čas a dobré možnosti predstrieť svoj názor. Pritom môže ísť napríklad o národné parlamenty, špeciálnych ombudsmanov alebo iné ustanovizne, ktoré nesú zodpovednosť za ľudské práva. Avšak aj miestna a regionálna politická úroveň a organizácie občianskej spoločnosti musia byť zapojené a musia dostať možnosť vyjadriť sa.

26. Výbor regiónov považuje za dôležité, aby sa jasne poukázalo na to, aký vplyv majú na tvorbu právnych predpisov práva stanovené chartou. Hlavný dôraz sa pritom musí klásať na „skutočné“ hodnotenie vplyvu a treba sa vyhýbať štandardným formuláciám. Okrem toho je dôležité, aby Európska komisia vysvetlila význam argumentov, ktoré by mohli slúžiť ako návod na používanie. Kontrolný zoznam navrhnutý v stratégii môže byť dobrým východiskom pri ďalšej práci.

27. EÚ, a všetky úrovne verejnej správy v EÚ, musí ísť v popredí dobrým príkladom a aktívne pracovať na zaručení základných práv. Neplatí to iba o samotných právach, ale aj o rozhodnom vystupovaní, ktoré bude príkladom susedným krajinám, ktoré nedodržiavajú ľudské práva.

„Lepšie informovať občanov“

28. Výbor regiónov víta vyjadrenia Európskej komisie o význame ľahko dostupných a obsažných informácií pre občanov. Šírenie informácií by sa však malo vyhodnocovať, aby sa preskúmalo, do akej miery sa tieto informácie dostávajú k občanom. Až potom sa bude dať odhadnúť, nakoľko ciele a dostupné sú tieto informácie v skutočnosti.

29. Výbor regiónov by chcel osobitne zdôrazniť význam šírenia informácií na miestnej a regionálnej úrovni. Obce a regióny sú dôležitými aktérmi a platformami, ktoré môžu občanov osloviť a informovať ich o ich právach. Dobrými a jasnými informáciami o tom, kedy sa má charta použiť a kedy nie, sa môže u obyvateľstva zabrániť nesprávnemu chápaniu toho, v ktorých prípadoch sa môže človek o chartu opierať.

30. Z hľadiska komunikácie nesmú byť informácie EÚ jednosmerné. Obce a regióny môžu poskytovať informácie o tom, ako ľudia vnímajú uplatňovanie charty. Dialóg sa musí zamerať na to, aby sa základné práva stali skutočným a fungujúcim nástrojom pre všetkých ľudí v spoločnosti. Práve tu môže miestna a regionálna úroveň zohrať rozhodujúcu úlohu, čo by malo byť vyjadrené aj v stratégii.

31. Dôležitým prvkom sú pritom iniciatívy, ktorých sa miestne a regionálne samosprávy a občianska spoločnosť chopili pri boji proti vylúčeniu. Aj preto je správne, že Komisia chce do výročnej správy zapracovať aj informácie z občianskej spoločnosti. Predpokladom toho je pravidelný dialóg na zapojenie všetkých politických úrovní do ochrany a podpory základných práv a informovanie miestnych a regionálnych samospráv v EÚ o otázkach základných práv.

„Výročná správa“

32. Podľa názoru Výboru regiónov by výročná správa, z ktorých prvá bola zverejnená nedávno, mali mať a aj budú mať veľký význam pri ďalšom sledovaní a hodnotení stratégie uplatňovania Charty základných práv EÚ. Výbor je však sklamaný, že sa v súčasnej správe nespomína dôležitá úloha miestnych a regionálnych samospráv pri upevňovaní základných práv v EÚ, ani myšlienka viacúrovňovej sústavy ochrany základných práv, a preto vyzýva Európsku komisiu, aby v budúcnosti miestnu a regionálnu úroveň verejnej správy oveľa viac zapájala do tejto práce.

33. Je potrebné objasniť otázku, do akej miery by sa vo výročnej správe mala zohľadniť práca inštitúcií EÚ, ako sa hodnotia rôzne legislatívne návrhy a v akom rozsahu má výročná správa poskytnúť všeobecný opis stavu v oblasti základných práv v EÚ.

34. Dôležitou funkciou výročnej správy musí byť to, že bude slúžiť ako pomôcka pri hodnotení konkrétnych výsledkov práce v oblasti základných práv v členských štátoch. Práve tu by mohlo byť dobrým základom vlastné hodnotenie miestnej a regionálnej úrovne politiky, pokiaľ ide o dodržiavanie základných práv. Vo Veľkej Británii bol napríklad vyvinutý nástroj na meranie rovnosti príležitostí a ľudských práv (Equality Measurement Framework) a vo Švédsku sa pracuje na ukazovateľoch ľudských práv pre miestnu a regionálnu úroveň. Aj agentúra EÚ pre základné práva a takisto Kongres miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy začali pracovať na ukazovateľoch.

35. Považuje za potrebné, aby sa pri vypracúvaní hodnotiacich správ, napr. pri zbere údajov a určovaní kritérií, kládol celkovo väčší dôraz na základné práva občanov.

36. Výročná správa má tvoriť aj základ každoročného dialógu o základných právach. Vzhľadom na veľký význam miestnej a regionálnej politickej úrovne pri uplatňovaní základných práv by mal byť Výbor regiónov pozvaný spolupôsobiť pri tomto dialógu.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Stanovisko Výboru regiónov „Európsky akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015“

(2012/C 9/12)

VÝBOR REGIÓNOV

- víta vypracovanie Európskeho akčného plánu pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015. Priority tohto plánu – cezhraničné služby, posilnenie postavenia používateľov, opakované použitie informácií verejného sektora, elektronická účasť (eParticipation), jednotný trh on-line, ekologická verejná správa a interoperabilita – sú všetko oblasti, v ktorých sú obce a regióny súčasne aktérmi, poskytovateľmi a príjemcami;
- víta snahy európskych orgánov o zlepšenie postavenia občanov a podnikov využívaním služieb elektronickej verejnej správy, posilnenie prístupu k verejným informáciám a lepšej transparentnosti. Úsilie o zvýšenie účasti občanov na politickom procese, zlepšenie mobility na jednotnom trhu a znižovanie administratívnej záťaže občanov považuje za správne;
- zdôrazňuje, že Akčný plán pre elektronickú verejnú správu môže významným spôsobom pomôcť preklenúť digitálnu priepasť a dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020 a zároveň naplniť viaceré kľúčové sociálne, kultúrne a hospodárske potreby Európanov;
- zdôrazňuje, že softvér s otvoreným zdrojovým kódom žne čoraz väčšie úspechy na trhoch a otvorené normy a otvorené rozhrania sú tiež dôležitým prostriedkom, ktorý umožní transfer a využitie informácií ako aj interoperabilitu vo viacerých organizáciách, vo viacerých systémoch a na viacerých zariadeniach.

Spravodajca	Ján ORAVEC (SK/EES), primátor mesta Štúrovo
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Európsky akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015 – Využitie IKT na podporu inteligentnej, udržateľnej a inovačnej verejnej správy
	KOM(2010) 743 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

Informačná spoločnosť je mimoriadne účinnou hybnou pákou hospodárskeho a sociálneho pokroku. Vzhľadom na túto skutočnosť všetky krajiny a regióny sveta zahŕňajú rozvoj informačnej spoločnosti do svojich plánov rozvoja, a prostredníctvom verejnej podpory sa snažia urýchliť budovanie infraštruktúry pre informačné a komunikačné technológie (IKT), podporovať tvorbu obsahu, urýchľovať ponúkané služby a podporovať svojich občanov, aby tieto možnosti viac využili. Európa patrí v tejto oblasti medzi svetových priekopníkov a jej program by sa mal posilniť zapojením miestnych a regionálnych samospráv.

Európsky akčný plán pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015 treba vnímať ako konkretizáciu zámerov iniciatívy Digitálna agenda pre Európu. Bariéry brániace dynamickejšiemu zvyšovaniu potenciálu IKT, ktoré viedli k vyššie uvedeným iniciatívam, sa v Európe výrazne prejavujú. Zvlášť potrebné je riešiť zlepšenie v dostupnosti inovačných technológií v oblasti samosprávy, ktorá je najbližšie k občanom a poskytuje služby na miestnej úrovni. Je potrebné vyhodnotiť závery pri už realizovaných projektoch, ktoré neprinesli očakávané výsledky.

Výbor regiónov podporuje

1. návrhy v rámci akčného plánu pre elektronickú verejnú správu ktoré sa v značnej miere týkajú miestnych a regionálnych orgánov, ktoré musia poňať IKT ako základnú súčasť rozvoja tohto programu. Priority novej stratégie na miestnej a regionálnej úrovni by mohli podporiť kvalitu života, ako aj sociálne a hospodárske aktivity občanov a stimulovať efektívnejšie a personalizované verejné služby i miestne podniky. Regióny a mestá majú k dispozícii viacero prostriedkov na podporu plného využitia tohto potenciálu;

2. jeden z hlavných cieľov akčného plánu, ktorým je podpora digitálnej integrácie, čiže integračnej informačnej spoločnosti, ktorá je spravodlivá z regionálneho a sociálneho hľadiska a využíva IKT na zvýšenie konkurencieschopnosti a zlepšenie verejných služieb;

3. zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do širokej spolupráce na zlepšenie interoperability systémov verejnej správy a zefektívnenie poskytovania verejných služieb ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ CdR 10/2009 fin.

Výbor regiónov víta

4. vypracovanie Európskeho akčného plánu pre elektronickú verejnú správu na roky 2011 – 2015. Priority tohto plánu – cezhraničné služby, posilnenie postavenia používateľov, opakované použitie informácií verejného sektora, elektronická účasť (eParticipation), jednotný trh on-line, ekologická verejná správa a interoperabilita – sú všetko oblasti, v ktorých sú obce a regióny súčasne aktérmi, poskytovateľmi a príjemcami;

5. snahy európskych orgánov o zlepšenie postavenia občanov a podnikov využívaním služieb elektronickej verejnej správy, posilnenie prístupu k verejným informáciám a lepšej transparentnosti. Úsilie o zvýšenie účasti občanov na politickom procese, zlepšenie mobility na jednotnom trhu a znižovanie administratívnej záťaže občanov považuje za správne;

6. koncepciu jedného kontaktného miesta ako myšlienku, ktorá sa objavuje vo viacerých členských krajinách. Vytvorenie takýchto centier služieb verejnej správy postupne v celej EÚ by malo kľúčový význam pre občanov a podnikateľov členských krajín EÚ. Najskôr však treba vytvoriť potrebné predpoklady pre elektronickú verejnú správu a zároveň dôkladne zhodnotiť uplatňovanie smernice ES o poskytovaní služieb;

7. užitočné aktivity v oblasti podpory a monitorovania zdravotného stavu obyvateľstva, obzvlášť v ťažko dostupných a okrajových regiónoch. Vypracovanie a uplatňovanie národných programov elektronizácie zdravotníctva v členských krajinách by značne uľahčilo poskytovanie zdravotníckych služieb na miestnej, regionálnej a cezhraničnej úrovni.

Výbor regiónov zdôrazňuje

8. že dôležitú úlohu v tomto procese zohráva územná samospráva, preto:

— Európska komisia a členské štáty by mali prijať potrebné opatrenia, ktoré umožnia plne a efektívne zapojiť regionálne a miestne orgány do riadenia ⁽²⁾ iniciatív v oblasti IKT,

⁽²⁾ CdR 283/2008 fin.

- mal by sa plne využiť celý potenciál Európy na rozvoj služieb v oblasti IKT vo verejnom aj súkromnom sektore a IKT by sa mali využívať na zlepšenie služieb miestnych a regionálnych orgánov v zdravotníctve, školstve, verejnom obstarávaní, bezpečnosti a sociálnych službách. Európskou úniou podporované verejno-súkromné partnerstvá medzi miestnymi a regionálnymi orgánmi a MSP zamerané na rozvoj IKT v oblasti verejných služieb využívajúcich IKT môžu byť základom procesu budovania zručností a znalostí na miestnej úrovni v celej EÚ ⁽³⁾,
- pri ďalšom budovaní infraštruktúr a služieb v rámci akčného plánu pre elektronickú verejnú správu bude nevyhnutné zabezpečiť, aby boli na všetkých úrovniach splnené všetky bezpečnostné požiadavky týkajúce sa predovšetkým dôvery, dostupnosti a celistvosti informácií, aby sa tak zabezpečila optimálna úroveň ochrany súkromia a osobných údajov a zabránilo akémukoľvek nelegálnemu sledovaniu akýchkoľvek osobných údajov a profilovaniu ⁽⁴⁾, vrátane nákupných zvyklostí, zdravotného stavu, zdravotných záznamov a pod., a aby nebolo možné žiadnym doteraz zisteným spôsobom napadnúť tento systém spracúvania a ukladania informácií,
- pre rozvíjanie cezhraničných služieb elektronickej verejnej správy je potrebné, aby v súvisiacich projektoch informatizácie boli zohľadnené aspekty interoperability a identifikácia občanov (STORK), elektronický podpis, elektronické doručovanie a ďalšie stavebné prvky elektronickej verejnej správy (e-Government) aby boli riešené v európskom kontexte, to je základným predpokladom aj pre zvýšenie osobnej mobility občanov v EÚ. Interoperabilita je zásadnou súčasťou cezhraničných služieb verejnej správy a vyžaduje si medzinárodný prístup nad rámec pôsobnosti miestnych samospráv,
- pri vytváraní, zavádzaní a riadení opatrení, ktoré majú zaviesť elektronickú verejnú správu v celej Európe do praxe, by mali prebiehať systematické konzultácie s miestnymi a regionálnymi samosprávami, regióny a obce by mali byť spolu s členskými krajinami považované za hlavných propagátorov užšej spolupráce medzi používateľmi a tvorcami inovácií v oblasti IKT v najrôznejších sférach vlády a verejnej správy ⁽⁵⁾;

9. že prijatie opatrení na zefektívnenie, modernizáciu a zníženie administratívnej záťaže ako prioritných krokov pri znižovaní nákladov, zefektívnenie a zjednodušenie administratívnych postupov a služieb by prispelo k rozbehnutiu hospodárskej činnosti, obmedzeniu byrokratických postupov a záťaže a uľahčilo vzťah medzi občanmi a správnymi orgánmi, a zároveň prispelo k zníženiu administratívnych nákladov podnikateľskej činnosti, zlepšeniu konkurencieschopnosti podnikov a podpore rozvoja;

10. že zásady, na ktorých je akčný plán založený, t. j. otvorenosť, pružnosť a spolupráca vo vzťahoch medzi európskou verejnou správou a občanmi, sú nesmierne dôležité pre úspešnosť procesu implementácie;

11. že osobitný význam tu zohráva myšlienka transparentnosti, podľa ktorej budú mať občania „elektronický prístup k tým osobným údajom, ktoré sa ich týkajú, v prípade, že sú tieto údaje dostupné v elektronickej forme“ ⁽⁶⁾. K týmto údajom majú prístup už dnes. Výbor regiónov má však výhrady, pokiaľ ide o návrh Komisie, aby boli občania od roku 2014 automaticky elektronickou formou informovaní vždy, keď bude prebiehať automatické spracovanie takýchto údajov. Tieto informácie by však mali byť poskytované len vtedy, keď sú pre občana potrebné a náklady na ich poskytovanie sú úmerné úžitku;

12. že užšie zapojenie miestnych a regionálnych orgánov by umožnilo naplno využiť potenciál opakovaného použitia informácií verejného sektora, keďže miestne a regionálne orgány by mohli výraznou mierou prispieť k podpore takéhoto použitia s cieľom zvýšiť konkurencieschopnosť a vytvoriť nové pracovné miesta ⁽⁷⁾;

13. že Akčný plán pre elektronickú verejnú správu môže významným spôsobom pomôcť prekenuť digitálnu priepasť a dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020 a zároveň naplniť viaceré kľúčové sociálne, kultúrne a hospodárske potreby Európanov ⁽⁸⁾;

14. že celoeurópske uplatnenie zásady registrácie údajov občanov a údajov o veciach na princípe 1x a dosť, bez potreby opätovného vyplňovania rôznych formulárov významne pomôže pri odstraňovaní zbytočnej administratívnej záťaže občanov a celkovom znížení nákladov na verejnú správu. Pritom treba zabezpečiť, aby zostali zachované všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany údajov;

15. že základným predpokladom pre lepšie využívanie IKT je preklenutie rozdielov v možnostiach prístupu a technickom vybavení občanov, ktoré ešte stále pretrvávajú vo viacerých regiónoch Európskej únie, najmä v najvzdialenejších regiónoch. Zvlášť to platí v samospráve, kde sú nielen významné rozdiely v rôznych regiónoch krajiny, ale v prípade obecných samospráv aj v závislosti od veľkosti obcí. Malé mestá a obce majú tendenciu výrazne zaostávať vo vytváraní technických, organizačných a personálnych predpokladov pre širšie využívanie IKT. Z tohto dôvodu je potrebné iniciovať poskytovanie jednotných platforiem na poskytovanie služieb pre obecné a mestské úrady vo forme softvéru ako služby (SaaS). Budú pri tom využité aktuálne trendy v rozvoji informatizácie ako virtualizácia a cloud computing, ktoré umožnia znížiť náklady a dobu realizácie projektov. Tento rozvoj by mal byť založený najmä na existujúcich platformách a využívaní softvéru s otvoreným zdrojovým kódom;

16. že dokument by mal prikladať zvláštny dôraz aj na vyrovnávanie resp. neprehľbovanie rozdielov medzi jednotlivými regiónm. Obzvlášť si uvedomujem riziko prijatia a realizácie projektov (elektronickej verejnej správy) len v niektorých regiónoch;

⁽³⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽⁴⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽⁵⁾ KOM(2009) 116 v konečnom znení.

⁽⁶⁾ KOM(2010) 743 v konečnom znení.

⁽⁷⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽⁸⁾ CdR 14/2010 fin.

17. že bezproblémové cezhraničné služby, umožňujúce podnikateľom predávať a poskytovať služby a produkty v celej EÚ (SPOCS) prostredníctvom jednoduchého verejného obstarávania (PEPPOL) budú významným impulzom pre ďalší rozvoj podnikania v rámci EÚ;

18. že softvér s otvoreným zdrojovým kódom žne čoraz väčšie úspechy na trhoch a otvorené normy a otvorené rozhrania sú tiež dôležitým prostriedkom, ktorý umožní transfer a využitie informácií ako aj interoperabilitu vo viacerých organizáciách, vo viacerých systémoch a na viacerých zariadeniach;

19. že územné samosprávy majú kľúčovú úlohu pri rozvoji širokopásmového prístupu v regiónoch, kde trhové mechanizmy zlyhali⁽⁹⁾;

20. podporuje uznesenie Európskeho parlamentu zo 6. júla 2011 o širokopásmovom pripojení v Európe: investície do digitálne riadeného rastu⁽¹⁰⁾, a najmä názor, že povinnosť poskytovať univerzálne služby by mohla výrazne prispieť k rozvoju širokopásmového pripojenia vo vidieckych oblastiach;

21. že vysokokvalitný širokopásmový prístup za rozumné ceny môže zvýšiť dostupnosť a kvalitu služieb poskytovaných miestnymi a regionálnymi orgánmi, pričom pre mikropodniky, malé a stredné podniky bude jednoduchšie ponúkať produkty na predaj. Možno počítať s tým, že okrajové regióny a obce, hlavne tie najvzdialenejšie, budú mať veľký úžitok z väčšieho a rýchlejšieho prístupu k širokopásmovým službám⁽¹¹⁾;

22. že širokopásmový prístup by tak umožnil kompenzovať znevýhodnenie vidieckych oblastí v dôsledku izolovanosti vďaka lepšej komunikácii medzi verejnou správou a užívateľmi, a to tak súkromnými osobami, ako aj podnikmi⁽¹²⁾;

23. že služby elektronickej verejnej správy, ktoré vzniknú, by mali zahŕňať oblasti ako: vzťahy užívateľov s verejnou správou, príspevok verejnej správy k oživeniu verejnej debaty (šírenie základných verejných údajov, verejné fóra, konzultácie on-line a všeobecnejšie aj nové mechanizmy konzultácie s občanmi), vzťahy podnikov s verejnou správou (ako napríklad poskytovanie sociálnych údajov, oznamovanie prijatia do pracovného pomeru, prenos daňových a účtovných údajov), uplatnenie techniky elektronickeho obchodovania na verejné obstarávanie a verejnú ponuku (elektronické verejné obstarávanie), nové spôsoby a organizáciu práce v rámci verejnej správy (rekvalifikácia, tímová práca, práca na diaľku);

24. že by sa mali urýchlene prijať opatrenia, ktorých cieľom je umožniť do roku 2013 každému Európanovi prístup k základným širokopásmovým službám a do roku 2020 k rýchlym a ultrarýchlym širokopásmovým službám v súlade so záväzkami EÚ v rámci Digitálnej agendy pre Európu;

25. že ak hovoríme o využívaní potenciálu elektronickej verejnej správy na zníženie uhlíkovej stopy, regióny a mestá by mohli zohrávať hlavnú úlohu pri hľadaní možností na podniknutie krokov na miestnej úrovni v oblasti IKT, ďalej pri výmene osvedčených postupov v oblasti technológie, výbere partnerov pre jednotlivé projekty, rozdeľovaní finančných prostriedkov na investície do nástrojov IKT, meraní pokroku a informovaní o dosiahnutých úspechoch.

Výbor regiónov upozorňuje

26. na osobitný význam odvetvia služieb pri získavaní výhod z IKT, pretože odvetvia, ako je veľkoobchod, maloobchod, finančné služby a služby podnikom patria medzi najväčších investorov v odvetví IKT⁽¹³⁾;

27. na to, že pretrvávajúce digitálne rozdelenie prehlbuje sociálne vylúčenie a hospodárske rozdiely. Vytvorenie rovnosti príležitostí v digitálnej oblasti je preto zo sociálneho i hospodárskeho hľadiska nevyhnutné. Z tohto hľadiska má elektronicke začlenenie kľúčový význam pri dosahovaní cieľov akčného plánu pre elektronicke verejnú správu, a tým aj cieľov stratégie Európa 2020⁽¹⁴⁾ v oblasti sociálno-hospodárskeho rozvoja;

28. že zaručenie ochrany súkromia závisí od určitých faktorov, medzi ktoré patrí aj štrukturalizácia orgánov verejného sektora (väčšina z nich je na miestnej úrovni), súlad legislatívy v EÚ, podpora inovatívnej kultúry medzi úradníkmi verejných orgánov, vrátane používania spoločného etického kódexu, i medzi občanmi, ako aj definovanie práv spotrebiteľov, pokiaľ ide o digitálne produkty, a zvýšenie informovanosti o týchto právach a riadenie aplikácií založených na IKT⁽¹⁵⁾;

29. že vo fáze budovania infraštruktúry pre internet a vytvárania služieb, ktoré budú jeho súčasťou, bude nevyhnutné zabezpečiť, aby boli splnené všetky bezpečnostné požiadavky na všetkých úrovniach, aby sa tak zabezpečila optimálna úroveň ochrany súkromia a osobných údajov a zabránilo nepovolenému sledovaniu akýchkoľvek osobných údajov a profilovaniu, vrátane nákupných zvyklostí, zdravotného stavu, zdravotných záznamov a pod.⁽¹⁶⁾;

30. že miestne a regionálne orgány musia zohrávať kľúčovú úlohu v oblasti boja proti počítačovej kriminalite a v oblasti bezpečnosti údajov. Mali by byť zapojené do zberu údajov do štatistík o počítačovej kriminalite a do odbornej prípravy zamestnancov;

31. že pokiaľ ide o zásadu hospodárskej súťaže na trhu s informáciami verejného sektora, je nevyhnutné zabezpečiť, aby mali súkromní poskytovatelia služieb rovnaké podmienky ako inštitúcie verejnej správy, umožniť súkromným užívateľom prístup k verejným informáciám a jasne stanoviť podmienky, za ktorých sa tieto údaje môžu využívať na komerčné účely⁽¹⁷⁾;

⁽⁹⁾ CdR 5/2008 fin.

⁽¹⁰⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2011-0322+0+DOC+XML+V0//SK>.

⁽¹¹⁾ CdR 252/2005 fin.

⁽¹²⁾ CdR 14/2010 fin.

⁽¹³⁾ The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications, OECD Publishing (2004).

⁽¹⁴⁾ KOM(2010) 2020.

⁽¹⁵⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁶⁾ CdR 247/2009 fin.

⁽¹⁷⁾ CdR 247/2009.

32. že ako sa uvádza v Bielej knihe VR o viacúrovňovom riadení⁽¹⁸⁾, pri riadení procesov v rámci akčného plánu pre elektronickú verejnú správu a súvisiacich verejných politických opatrení je mimoriadne dôležitá koordinovaná činnosť Európskej únie, členských štátov a miestnych ako aj regionálnych orgánov, ktorá v plnej miere rešpektuje zásadu subsidiarity.

Výbor regiónov poukazuje

33. na to, že na zabezpečenie pozitívneho kolobehu zlepšenia priaznivých podmienok pre ľudské zdroje, naštartovania organizačných zmien, IKT a výkonnosti, ako aj efektívneho vývoja a využívania IKT je potrebná spolupráca sociálnych partnerov, miestnych a regionálnych orgánov a jednotlivých vlád. Politické opatrenia zamerané na zlepšenie základnej gramotnosti v oblasti IKT, získavanie príslušnej vysokej kvalifikácie, presadzovanie celoživotného vzdelávania v tomto odbore a zlepšovanie riadiacich zručností a schopností vytvárať siete, ktoré sú potrebné na účinné využívanie IKT, sú mimoriadne dôležité⁽¹⁹⁾ a patria medzi základné kompetencie miestnych a regionálnych orgánov;

34. na to, že Európska komisia vo svojom oznámení ohlasuje ohromujúce množstvo činností, ktoré sa majú vykonať v rámci akčného plánu pre elektronickú verejnú správu;

35. na to, že opatrenia a činnosti tak, ako sa uvádzajú a navrhujú v oznámení, nebudú predstavovať žiadny problém, pokiaľ ide o súlad so zásadou proporcionality, keďže sa obmedzujú len na to, čo je nutné pre dosiahnutie stanovených cieľov. Dodatočné zaťaženie členských štátov, vyplývajúce z opatrení, treba čo možno najviac minimalizovať a podrobiť opatrenia prehodnoteniu z hľadiska hospodárnosti;

36. na to, že navrhované formy činnosti (nezáväzná politická opatrenia) sú čo najjednoduchšie, aby sa podarilo dosiahnuť stanovené ciele a aby zároveň zostal čo najväčší priestor na rozhodovanie na vnútroštátnej (vrátane regionálnej) úrovni;

37. na to, že bude potrebné pozorne sledovať a vyhodnocovať jednotlivé konkrétne činnosti, ktoré sa budú realizovať, aby sa zabezpečilo, že sa obmedzia len na to, čo je potrebné na dosiahnutie stanovených cieľov a že ponechajú čo najväčší priestor na rozhodovanie členským štátom a nebudú zbytočne zaťažovať hospodárske subjekty. Na tento účel je potrebné zaviesť systém monitorovania procesov;

38. že narušenia bezpečnosti sú vážnym nebezpečenstvom, pokiaľ ide o komunálne služby (vodohospodárstvo, energetika, firmy poskytujúce ekologickú energiu atď.);

39. že otázka klimatických zmien je jedna z najdôležitejších politických výzev, pred ktorou budú stáť miestne a regionálne samosprávy. Na dosiahnutie ambiciózných cieľov stanovených do roku 2020 treba zabezpečiť dostupnosť a úplné využívanie riešení založených na informačných a komunikačných technológiách (IKT);

40. že regióny a obce sú kľúčovými aktérmi na poli IKT podporujúcich udržateľný rast, pretože zodpovedajú za mnohé aktivity týkajúce sa plánovania, udeľovania povolení, investícií, verejného obstarávania, výroby a spotreby. Doprava, bytová a verejná výstavba a infraštruktúra verejného osvetlenia, ktorých plánovanie a poskytovanie patrí do kompetencie miestnych a regionálnych orgánov, sú oblasti, v rámci ktorých by sa dalo dosiahnuť výrazné zníženie emisií CO₂, aj podstatná úspora energie. Konkurencieschopnosť Európskej únie a podnikateľské možnosti na miestnej a regionálnej úrovni okrem toho podporuje aj veľký potenciál, ktorým IKT disponujú, pokiaľ ide o zvýšenie energetickej účinnosti.

Výbor regiónov odporúča

41. aby Európska komisia a vlády členských štátov aktívne podporovali zapojenie miestnych a regionálnych orgánov do využívania inovácií v oblasti IKT vo verejnom sektore. Konkrétne by mali presadzovať osvedčené európske postupy a poskytovať poradenstvo a metodologické odporúčania⁽²⁰⁾;

42. aby boli zavedené rozsiahle vzdelávacie opatrenia o otázkach súvisiacich s dôverou a bezpečnosťou pre všetkých zamestnancov, hlavne však pre odborný technický personál (napríklad v oblasti sietí, systémov, bezpečnosti, ochrany osobných údajov), pre personál priamo zapojený do bezpečnostných procesov, pri ktorých sa využívajú rôzne metódy, ako aj pre personál všeobecne alebo nepriamo zapojený do inovačných a modernizačných procesov (napríklad základné školenia o výpočtovej technike pre spotrebiteľov)⁽²¹⁾;

43. aby Európska komisia vypracovala posúdenie vplyvu informácií a zahrnula ho do kódexu správania pre medzivládne vzťahy s cieľom zhodnotiť dôsledky nových opatrení a nových právnych predpisov na obce a regióny. Vyžaduje si to zmenu v spravovaní informácií a prispôbenie nových technológií. Cieľom posúdenia informačných systémov je:

— určiť v dostatočne ranom štádiu, či sú právne predpisy vykonateľné v praxi,

— preskúmať, ako môžu súčasti elektronickej verejnej správy prispieť k hladkému vykonávaniu,

— určiť rozsah vhodnej podpory vykonávania, ktorá je potrebná vzhľadom na terajšie úrovne rozvoja obcí a ich schopnosť prispôbiť sa;

44. aby sa vzhľadom na nedostatok poznatkov a/alebo mechanizmov na zistenie informácií vhodných na opakované použitie zvýšilo úsilie, pokiaľ ide o osvetu na regionálnej a miestnej úrovni a aby sa verejným orgánom pomohlo dosiahnuť väčšiu transparentnosť a podporovať opakované použitie informácií verejného sektora⁽²²⁾;

⁽¹⁸⁾ CdR 89/2009 fin.

⁽¹⁹⁾ *The Economic Impact of ICT Measurement, Evidence and Implications*, OECD Publishing (2004).

⁽²⁰⁾ CdR 156/2009 fin.

⁽²¹⁾ CdR 104/2010 fin.

⁽²²⁾ CdR 247/2009.

45. aby miestne a regionálne orgány v Európe v čo najväčšej miere využívali potenciál IKT v záujme prekonania problémov, ktoré so sebou prináša starnutie obyvateľstva, a zlepšili tak kvalitu života starších ľudí, udržali ich integrovaných v miestnych spoločenstvách a poskytovaním personalizovaných služieb podporovali konkurencieschopnosť na miestnej a regionálnej úrovni ⁽²³⁾.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedníčka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽²³⁾ CdR 84/2007 fin.

Stanovisko Výboru regiónov „Európska a medzinárodná mobilita úradníkov a zamestnancov územných samospráv Európskej únie“

(2012/C 9/13)

VÝBOR REGIÓNOV

- nazdáva sa, že vzhľadom na to, že úradníci a zamestnanci územných samospráv majú blízky a každodenný kontakt s obyvateľmi a miestnymi volenými zástupcami, by ich mobilita v rámci celoživotného vzdelávania prostredníctvom dočasného vyslania do inej územnej samosprávy posilnila ich úlohu pri sprostredkovaní európskeho posolstva;
- domnieva sa, že mobilita pracovníkov miestnych a regionálnych samospráv na európskej a medzinárodnej úrovni môže štátom Európskej únie pomôcť vytvoriť modernú a efektívnu administratívu, ktorá bude zahŕňať štruktúry, ľudské zdroje a riadiace právomoci potrebné na vykonávanie acquis EÚ;
- domnieva sa, že mobilita pomôže zmenšiť jazykové prekážky v Európe tým, že bude nabádať úradníkov, aby sa učili ďalšie jazyky;
- upozorňuje na nedávny rozsudok Súdneho dvora EÚ, ktorý stanovuje, že osobám zamestnaným verejným orgánom členského štátu, ktoré sú preradené do iného verejného orgánu, by nemal byť „v porovnaní so situáciou, v ktorej boli bezprostredne pred prevodom, výrazne znížený plat“.

Spravodajkyňa pani Mireille LACOMBE (FR/SES), členka rady departementu Puy-de-Dôme

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

1. Všeobecné pripomienky

Prečo sa Výbor regiónov rozhodol vypracovať stanovisko z vlastnej iniciatívy na túto tému

1. pripomína, že Lisabonská zmluva posilňuje územný rozmer európskej integrácie a legitimizuje uplatňovanie viacúrovňového riadenia, pre ktoré sa v Bielej knihe Výboru regiónov o viacúrovňovom riadení navrhuje viacero opatrení ⁽¹⁾;

2. pripomína, že na to, aby sa stratégia Európa 2020 stala plne funkčnou, je potrebné, aby sa do jej koncepcie a vykonávania zapojili územné samosprávy, okrem iného pokiaľ ide o hlavné iniciatívy „Program pre nové zručnosti a nové pracovné miesta“ ⁽²⁾ a „Mládež v pohybe“ ⁽³⁾;

3. domnieva sa, že posilnenie úlohy územných samospráv pri rozširovaní EÚ, v susedskej politike a vonkajších vzťahoch, najmä v rámci rozvojovej pomoci prostredníctvom decentralizovanej spolupráce, ako sa uvádza v stanovisku Výboru regiónov na tému „Miestne orgány: aktéri v oblasti rozvoja“ ⁽⁴⁾, si bude vyžadovať primerané ľudské zdroje, aby mohli lepšie pochopiť a predvídať európske verejné politiky;

4. nazdáva sa, že vzhľadom na to, že úradníci a zamestnanci územných samospráv majú blízky a každodenný kontakt s obyvateľmi a miestnymi volenými zástupcami, by ich mobilita v rámci celoživotného vzdelávania prostredníctvom dočasného vyslania do inej územnej samosprávy posilnila ich úlohu pri sprostredkovaní európskeho posolstva;

5. pripomína, že verejný sektor predstavuje približne 20,3 % trhu práce v Európskej únii ⁽⁵⁾. Mobilita úradníkov a zamestnancov územných samospráv s cieľom vymieňať si skúsenosti a odborné poznatky je v súlade s voľným pohybom pracovníkov v rámci EÚ, ako to ustanovuje článok 45 ZFEÚ, a predstavuje základný prvok občianstva EÚ;

6. pripomína zaangažovanosť VR v otázke mobility, či už vzdelávacej alebo profesionálnej. Okrem výrazného prínosu k osobnému a profesionálnemu rastu prispieva mobilita aj k silnejšej európskej identite a zlepšuje hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v Európskej únii ⁽⁶⁾;

7. konštatuje, že v súlade so zásadou subsidiarity sú vo väčšine členských štátov územné samosprávy priamo zodpovedné za koncepciu a poskytovanie verejných služieb a musia tiež zabezpečiť, aby administratíva fungovala čo najefektívnejšie. Miestna, ako aj regionálna úroveň má dostatok odborných znalostí a skúseností. Práve na tejto úrovni sa môže vďaka výmene osvedčených postupov objaviť najväčší počet inovatívnych prístupov;

8. poukazuje na to, že informácie o možnostiach európskej a medzinárodnej mobility úradníkov a zamestnancov územných samospráv nie sú dostatočné, čo sťažuje výmeny medzi jednotlivými územnými samosprávami;

Môže mať európska a medzinárodná mobilita úradníkov a ostatných zamestnancov územných samospráv pozitívne dôsledky?

9. domnieva sa, že mobilita pracovníkov miestnych a regionálnych samospráv na európskej a medzinárodnej úrovni môže štátom Európskej únie pomôcť vytvoriť modernú a efektívnu administratívu, ktorá bude zahŕňať štruktúry, ľudské zdroje a riadiace právomoci potrebné na vykonávanie *acquis* EÚ;

10. zastáva názor, že nadnárodná mobilita prispieva k súdržnosti. Úradníci, ktorí sa zúčastňujú na programoch mobility priamo alebo nepriamo pracujú na zlepšovaní spoločnosti pre všetkých na miestnej, regionálnej a národnej úrovni. Z výskumov vyplýva, že „sociálny kapitál“ priamo a pozitívne ovplyvňuje mieru rastu v európskych regiónoch ⁽⁷⁾;

11. zdôrazňuje, že spolupráca územných samospráv je vďaka množstvu oblastí, na ktoré sa zameriava, a rozmanitosti verejných a súkromných aktérov, ktorých združuje, silným faktorom územného rozvoja, popri demokratickej správe, ktorá podporuje zapojenie obyvateľstva. Táto spolupráca môže tiež stimulovať organizáciu výroby, obchodných sietí a hospodárskych aktivít, ktoré prinášajú úžitok obyvateľstvu a životnému prostrediu;

12. domnieva sa, že mobilita pomôže zmenšiť jazykové prekážky v Európe tým, že bude nabádať úradníkov a ostatných zamestnancov, aby sa učili ďalšie jazyky;

13. zdôrazňuje úlohu územných samospráv pri podpore cezhraničnej mobility, ktorá prispieva k posilňovaniu európskej integrácie a pomáha kandidátskym krajinám oboznámiť sa s *acquis communautaire*. Vďaka bohatým skúsenostiam a poznatkom územných samospráv v správnej oblasti vznikajú na tejto úrovni najlepšie riešenia a nadväzujú sa dôležité partnerstvá;

⁽¹⁾ CdR 89/2009 fin

⁽²⁾ KOM(2010) 682 v konečnom znení.

⁽³⁾ KOM(2010) 477 v konečnom znení.

⁽⁴⁾ CdR 312/2008 fin.

⁽⁵⁾ SEC(2010) 1609 final.

⁽⁶⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽⁷⁾ Beugelsdijk et van Schaik, Social Capital and Regional Economic Growth, 2003.

2. Opatrenia, ktoré treba zväziť

14. žiada Európsku komisiu, aby podporila európsku a medzinárodnú mobilitu úradníkov a ostatných zamestnancov územných samospráv v záujme lepšej spolupráce medzi mestami a regiónmi, prostredníctvom vytvorenia databázy údajov formou internetového portálu, na ktorom by sa zhromažďovali osvedčené postupy, projekty, ponuky na mobilitu a právne a ekonomické podmienky tejto mobility. Európska komisia by mohla vychádzať z existujúcich informácií na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a sprístupniť ich úradníkom a pracovníkom územných samospráv;

15. zdôrazňuje, že by sa mala lepšie zohľadniť čoraz väčšia úloha, ktorú územné samosprávy zohrávajú v rámci rozvojovej pomoci a programov medzinárodnej spolupráce s rozvojovými krajinami ⁽⁸⁾;

16. požaduje lepšie zohľadnenie úlohy, ktorú územné samosprávy zohrávajú v oblasti spolupráce vzhľadom na ich silné zapojenie do tejto oblasti. Rešpektujú zásadu subsidiarity, a preto majú najlepšie postavenie na podporu prístupu k mobilite. Musia sa totiž zúčastňovať na vytváraní programov spolupráce navrhovaných v spolupráci s úradníkmi a zamestnancami územných samospráv, ktoré riadia miestne a európske verejné politiky;

17. navrhuje, aby aj európski úradníci mohli byť vyslaní do územných samospráv;

18. domnieva sa, že toto stanovisko sa musí vzťahovať aj na pracovníkov európskych zoskupení územnej spolupráce (EZÚS). Cezhraničnú a medzinárodnú mobilitu úradníkov EÚ totiž možno testovať predovšetkým na cezhraničných územiach. Tieto územia môžu v tejto súvislosti zohrávať úlohu laboratórií. EÚ preto musí podporiť rozvoj informačných služieb pre cezhraničných pracovníkov, čo by bolo významným faktorom mobility;

19. žiada štáty EÚ, ktoré takúto právnu úpravu ešte nemajú, aby po konzultáciách so sociálnymi partnermi zaviedli ustanovenia umožňujúce európsku a medzinárodnú mobilitu stálych a dočasných úradníkov a ostatných zamestnancov ich územných samospráv a ktoré by zároveň umožňovali prijať úradníkov územných samospráv z iných členských štátov. Tieto právne ustanovenia sú potrebné na dôkladné stanovenie práv a povinností vyslaného zamestnanca alebo úradníka územnej samosprávy. Rámcové ustanovenia sú tiež dôležité pre stanovenie kritérií mobility, vrátane požadovaných odborných

a jazykových znalostí, trvania dočasného vyslania, porovnateľnosti prijímajúcej a vysielajúcej územnej samosprávy, ako aj prínosu tohto vyslania pre zúčastnené územné samosprávy;

20. upozorňuje na nedávny rozsudok Súdneho dvora EÚ ⁽⁹⁾, ktorý stanovuje, že osobám zamestnaným verejným orgánom členského štátu, ktoré sú preradené do iného verejného orgánu, by nemal byť „v porovnaní so situáciou, v ktorej boli bezprostredne pred prevodom, výrazne znížený plat“;

21. zdôrazňuje, že vzhľadom na vysoký počet žien zamestnaných vo verejnom sektore, by mali všetky opatrenia zohľadňovať význam posilnenia rovnakých príležitostí pre mužov a ženy, najmä prostredníctvom prístupu k primeranej starostlivosti o dospelé závislé osoby a deti, aby sa viac žien mohlo zúčastňovať na programoch mobility;

22. zdôrazňuje, že by bolo vhodné, aby Európska komisia v spolupráci s príslušnými európskymi združeniami zhodnotila stav mobility úradníkov územných samospráv za posledných päť rokov, vrátane zhodnotenia prínosu pre územné samosprávy a získania nových kompetencií pre vedúcich pracovníkov z hľadiska riadenia komplexných projektov;

23. navrhuje, aby Európska komisia usporiadala v koordinácii s Výborom regiónov „stretnutie o mobilite“, v rámci ktorých by európske inštitúcie a územné samosprávy nadviazali kontakty s cieľom umožniť úradníkom územných samospráv, ktorí využívajú mobilitu, aby si vymenili skúsenosti s úradníkmi a ostatnými zamestnancami, ktorí majú záujem o kariéru v zahraničí. Mohla by sa vytvoriť Cena za mobilitu („Mobilis“), ktorá by sa udeľovala samosprávam, ktoré by sa chceli angažovať v oblasti mobility;

24. navrhuje, aby Európska komisia vykonala štúdiu realizovateľnosti, aby sa neskôr vytvoril program európskych výmenných pobytov pre úradníkov a zamestnancov územných samospráv;

25. požaduje, aby sa finančná podpora mobility zamestnancov územných samospráv (poskytovaná v súčasnosti prostredníctvom programov ako sú INTERREG IVC, URBACT a CARDS) zachovala aj v nových finančných perspektívach EÚ;

26. navrhuje, aby Európska komisia vykonala informačnú kampaň o prínose mobility zamestnancov územných samospráv s cieľom podporiť výmenu osvedčených postupov medzi územnými samosprávami Európskej únie, ale aj s kandidátskymi a tretími krajinami.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predseda
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

⁽⁸⁾ CdR 408/2010 fin.

⁽⁹⁾ Vec Scattolon C-108/10

Stanovisko Výboru regiónov „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“

(2012/C 9/14)

VÝBOR REGIÓNOV

- zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány oddávna uznávajú a využívajú výchovný potenciál športu, a preto ho začleňujú do opatrení v školstve a na zlepšenie kvality života aj v oblasti zdravia svojich občanov;
- obzvlášť oceňuje, že Európska komisia začala podnikáť podporné opatrenia proti podvodom a podplácaniu v oblasti športu;
- vyzdvihuje morálne hodnoty športu a predovšetkým potrebu vychovávať mladých ľudí k osvojeniu si „hodnoty prehry“ a *fair play*, a vychovávať takto najmä trénerov a technikov, ktorí musia ísť príkladom, aby sa skoncovalo so zavrhnutiahodnými prípadmi, ktoré sú v rozpore so zásadami výchovy;
- zdôrazňuje spoločenský význam iniciatív v oblasti športu, napr. špeciálnych olympijských hier a paraolympijských hier, ktorými sa podporuje sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím, čo rozličnou mierou prispieva k dosiahnutiu ich osobnej samostatnosti;
- navrhuje, aby sa v rámci programu celoživotného vzdelávania podporovali novátorské iniciatívy týkajúce sa telesnej aktivity v škole, najmä vo veku od štyroch do štrnástich rokov;
- žiada, aby sa naplno využívali možnosti Európskeho fondu regionálneho rozvoja na podporu športovej infraštruktúry a športovej činnosti a možnosti Európskeho sociálneho fondu na posilnenie zručností a zamestnateľnosti pracovníkov v odvetví športu.

Spravodajca	Roberto PELLA (IT/EELS), člen miestneho zastupiteľstva, Valdengo, člen mestskej rady, Biella
Referenčný dokument	Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe KOM(2011) 12 v konečnom znení

I. POLITICKÉ ODPORÚČANIA

VÝBOR REGIÓNOV

Všeobecný kontext

1. celkovo oceňuje oznámenie Európskej komisie na tému „Rozvíjanie európskeho rozmeru v športe“⁽¹⁾, ktoré nadväzuje na Bielu knihu o športe⁽²⁾ a uvádza článok 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) ako právny základ pre činnosť EÚ. Toto oznámenie sa zaoberá 15 prioritami zoskupenými do štyroch hlavných častí: spoločenská úloha športu, hospodársky rozmer športu, organizovanie športu a spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami v oblasti športu.

2. Oceňuje, že Európska komisia vychádzajúc zo zásad zahrnutých do Bielej knihy o športe opakovane zdôraznila, že účinná stratégia musí v prvom rade koordinovať opatrenia v oblasti športu s opatreniami v súvisiacich oblastiach ako zdravotníctvo, vzdelávanie, mládež, regionálny rozvoj a súdržnosť, sociálne začlenenie, zamestnanosť, občianstvo, spravodlivosť, vnútorné veci, výskum, vnútorný trh a hospodárska súťaž.

3. Zdôrazňuje, že článok 165 ZFEÚ obsahuje aj odkaz na podporné opatrenia v oblasti športu, na základe ktorého Európska komisia mohla zvážiť návrh novej štruktúry výdavkov v rámci aktuálneho finančného výhľadu, napríklad program EÚ pre šport s obmedzeným dvojročným trvaním.

4. V zhode s Európskou komisiou opakovane pripomína, že v článku 165 ZFEÚ sa poukazuje na osobitnú povahu športu uznanú aj v judikatúre Súdneho dvora EÚ a žiada, aby sa vypracovali a uplatňovali európske pravidlá, ktoré by zohľadnili špecifickú povahu športu.

5. S uspokojením zdôrazňuje, že Európska únia má na základe článkov 6 a 165 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) podpornú, koordinačnú a doplnujúcu úlohu v oblasti športu, ktorá dodáva rozvoju európskeho rozmeru v športe nový impulz. Európske opatrenia, ktoré rešpektujú zásadu subsidiarity a autonómiu riadiacich štruktúr v športe, dodávajú

športovým iniciatívam členských štátov a miestnych a regionálnych orgánov európsku pridanú hodnotu, keďže sú katalyzátorom na zvýšenie dosahu opatrení v oblasti športu.

6. Zdôrazňuje, že šport a národné, európske a medzinárodné organizácie, ktoré ho riadia a upravujú (medzinárodný olympijský výbor, národné olympijské výbory a jednotlivé športové zväzy, ako aj organizácie podporujúce šport zdravotne postihnutých osôb a masový šport) môžu účinne prispieť k dosiahnutiu dlhodobých strategických cieľov EÚ, najmä cieľov stratégie Európa 2020, a vytvoriť nové vyhliadky na zamestnanie predovšetkým mladých ľudí.

7. Zdôrazňuje úlohu športu pri vytváraní európskej identity, ako aj pri potláčaní rasizmu a xenofóbie.

8. Oceňuje, že Európska komisia a Rada Európskej únie (Rada) uznávajú komplexnosť tejto otázky a prisudzuje veľký význam návrhom spoločných opatrení v oblasti športu a neformálnej spolupráci medzi členskými štátmi, aby sa zabezpečila nepretržitá výmena osvedčených postupov a šírenie informácií o dosiahnutých výsledkoch.

9. Cení si vôľu Európskej komisie a Rady⁽³⁾ poskytovať podporu neformálnym expertným skupinám v oblasti športu, ktoré chcú členské štáty vytvoriť, pričom tieto skupiny sa budú zodpovedať pracovnej skupine Rady pre oblasť športu. V tejto súvislosti žiada, aby sa v týchto skupinách rátať o účasťou VR.

10. Oceňuje skutočnosť, že GR MARKT Európskej komisie si objednalo nezávislú štúdiu o financovaní amatérskeho športu v Európe s cieľom posúdiť rôzne systémy financovania (ako štátne financovanie, financovanie z prostriedkov regionálnej a miestnej úrovne, príspevky domácností, príspevky z dobrovoľníckej činnosti, sponzorské príspevky, príjmy z médií a príjmy z organizovania služieb súvisiacich s hazardnými hrami, a to aj on-line), a že bude analyzovaná aj široká škála politických opatrení v rámci vnútorného trhu, ktoré priamo vplyvajú na uvedené systémy financovania. Žiada Komisiu, aby do existujúcich i budúcich návrhov štúdie priamo zapojila Výbor regiónov a miestne a regionálne orgány, keďže majú úlohu propagátorov, resp. sú najbližšie k zainteresovaným subjektom.

⁽¹⁾ KOM(2011) 12.

⁽²⁾ KOM(2007) 391.

⁽³⁾ Uznesenie Rady a zástupcov vlád členských štátov, ktorí sa zišli na zasadnutí Rady, o pracovnom pláne Európskej únie pre šport na roky 2011 – 2014.

Úloha miestnych a regionálnych orgánov

11. Úlohe miestnych a regionálnych orgánov pri rozvoji európskeho rozmeru športu pripisuje zásadný význam, keďže miestne a regionálne orgány pomáhajú v rámci svojich inštitucionálnych právomocí pri poskytovaní služieb občanom v oblasti športu, ktoré sú dôležitým nástrojom administratívnej činnosti na uľahčenie sociálneho začlenenia a boja proti diskriminácii.

12. Zdôrazňuje tiež, že miestne a regionálne orgány plnia dôležitú úlohu pri poskytovaní finančných prostriedkov pre športovú činnosť a infraštruktúru, ktorá je na ňu potrebná. Miestne a regionálne orgány zároveň v spolupráci so športovými organizáciami a – tam, kde existujú – aj s regionálnymi pobočkami národných olympijských výborov zohrávajú nevyhnutnú úlohu pri motivovaní občanov k športovaniu. Vyslovuje sa okrem toho za to, aby sa v krajinách, ktoré ešte takýmito štruktúrami nedisponujú, vybudovali regionálne štruktúry na podporu športu, ktoré by zohrali rozhodujúcu úlohu pri prebúdzaní záujmu o športovanie a jeho propagácii na regionálnej úrovni.

13. Pripomína, že miestne a regionálne orgány vyvíjajú nenahradiiteľnú činnosť pri koordinovaní všetkých aktérov pôsobiacich na danom území rôznou formou v oblasti športu, hlavne tým, že podporujú vytváranie združení a dobrovoľnícku činnosť v oblasti športu.

14. Okrem toho zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány oddávna uznávajú a využívajú výchovný potenciál športu, a preto ho začleňujú do opatrení v školstve a na zlepšenie kvality života aj v oblasti zdravia svojich občanov.

15. Pokladá za nevyhnutné, aby Európska komisia rešpektovala autonómiu riadiacich štruktúr v športe ako základný princíp organizácie športu, a právomoci členských štátov, v súlade so zásadou subsidiarity.

16. Pokladá tiež za nevyhnutné čeliť výzvam, ako sú násilie a neznášanlivosť spojené so športovými podujatiami, a rozhodným spôsobom pomocou právnych predpisov riešiť problémy nadnárodného charakteru v európskom športe, napríklad podvody, ovplyvňovanie výsledkov zápasov, či doping.

17. Vyzýva Európsku komisiu, aby Výboru regiónov a miestnym a regionálnym orgánom, národným športovým organizáciám a – tam, kde existujú – aj regionálnym pobočkám národných olympijských výborov vyhradila rozhodujúcejšiu úlohu tak vo fáze prípravy politických opatrení v oblasti športu, ako aj vo fáze ich uplatňovania.

18. Vyzdvihuje schopnosť športu vytvárať vzťahy medzi verejnými inštitúciami, združeniami, federáciami, klubmi a inými organizáciami, a pokladá za potrebné vytvárať siete, ktoré by uľahčovali a urýchlňovali výmenu poznatkov a v rámci športu a jeho spoločenského dosahu. V tomto smere by vytvorenie sietí verejných orgánov, ktoré pôsobia na miestnej úrovni, znamenalo veľký pokrok v záujme rozvoja úlohy obcí pri umocňovaní spoločenského dosahu športu a umožnilo by im prispieť k zlepšeniu športu na európskej úrovni.

19. Žiada Komisiu, aby v rámci ďalšieho rozvoja motivačných opatrení na podporu projektov v oblasti športu alebo existujúcich programov v jednotlivých oblastiach, ako vzdelávanie, celoživotné vzdelávanie, verejné zdravie, mládež, občianstvo, výskum, sociálne začlenenie, rovnoprávne postavenie mužov a žien, boj proti rasizmu, aktívne zapojila VR do diskusií, ktoré budú sprevádzať prípravu nasledujúceho viacročného finančného rámca.

20. Pokiaľ ide o návrhy v predloženej dokumente, považuje za nevyhnutné, aby Európska komisia zapojila Výbor regiónov hneď od začiatku do všetkých prebiehajúcich a budúcich prípravných činností a navrhnutých osobitných podujatí.

21. Navrhuje Európskej komisii, aby podporovala projekty a opatrenia zamerané na podporu a nábor dobrovoľníkov v oblasti športu, ktoré by navrhovali priamo miestne a regionálne orgány, športové organizácie a – tam, kde existujú – aj regionálne pobočky národných olympijských výborov, kluby humanitárnych služieb (*service clubs*), či organizácie na propagáciu športu.

Spoločenská úloha športu

22. Oceňuje pozornosť, ktorú Európska komisia venuje potrebe účinne riešiť problém dopingového nielen v oblasti vrcholového športu, keďže je čoraz rozšírenejší v čoraz väčšej miere v oblasti amatérskeho športu, čo predstavuje vážny problém ohrozenia zdravia.

23. Nazdáva sa, že účinným opatrením by bolo lepšie pochopiť prevládajúce používanie dopingového nielen v amatérskom športe a následne na základe dostupných dôkazov predovšetkým zaviesť systematické kontroly a intervenčné stratégie s cieľom pomôcť znížiť používanie zakázaných a dopingových látok v prostredí amatérskeho športu, ako aj sprísniť tresty, podobne ako je to pri omamných látkach. Tieto opatrenia by mali byť koordinované a zamerané na prijatie a šírenie osvedčených postupov v rámci antidopingových stratégií všetkých subjektov. Pokiaľ ide o dopingové látky, žiada, aby sa EÚ pripojila k Európskemu dohovoru proti dopingovému nielen, kde sa uznáva celosvetová úloha Svetovej antidopingovej agentúry (WADA) v boji proti dopingovému nielen.

24. Upozorňuje na problém rozdielnej dĺžky trvania konaní na športových a občianskych súdoch. Nazdáva sa, že Európska komisia by mala prijať vhodné legislatívne opatrenia v tomto zmysle a posilniť ustanovenia trestného práva proti obchodu s dopingovými látkami.

25. Navrhuje zaviesť v krajinách EÚ jednotný antidopingový systém aj zavedením minimálneho počtu kontrol jednak počas súťaží, jednak mimo nich.

26. Zdôrazňuje, že je naliehavo potrebné zamedziť problému nelegálneho športového stávkovania, ktoré podkopáva spoločenskú a výchovnú funkciu športu, a víta, že Európska komisia už prikočila k riešeniu tejto situácie.

27. Obzvlášť oceňuje, že Európska komisia začala podnikať podporné opatrenia proti podvodu a podplácaniu v oblasti športu a zahrnula ich medzi aktivity, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie Európskej rady 2002/568/SVV o boji proti korupcii v súkromnom sektore, v rámci balíka opatrení na boj proti korupcii, ktorý je naplánovaný na rok 2011.

28. Zdôrazňuje, že je dôležité, aby Európska komisia vyvíjala činnosť na podporu foriem partnerstva, ktoré by uľahčili vytvorenie systémov včasného varovania s cieľom predísť podvodu a škandálom v súvislosti s manipulovanými športovými podujatiami a zabrániť možnosti, aby organizovaná trestná činnosť zasahovala do európskeho športu, pričom treba nabádať členské štáty, aby prijali radikálne opatrenia, pokiaľ ide o trestný čin podvodu v športe, a aby zjednotili príslušné sankcie.

29. Vyzdvihuje morálne hodnoty športu a predovšetkým potrebu vychovávať mladých ľudí k osvojeniu si „hodnoty prehry“ a *fair play*, a vychovávať takto najmä trénerov a technikov, ktorí musia ísť príkladom, aby sa skoncovalo so zavrhnutiahodnými prípadmi, ktoré sú v rozpore so zásadami výchovy a ku ktorým často dochádza na konci niektorých športových stretnutí.

30. V zhode s Európskou komisiou pokladá za nevyhnutné stimulovať spojenie medzi športom a vzdelávaním, a tak využiť pozitívne účinky športu na zlepšenie kvality života občanov prostredníctvom predchádzania zdravotným problémom, hlavne obezite a srdcovocievny problémom, čím by sa z dlhodobého hľadiska mohli znížiť výdavky v oblasti zdravotníctva, ktoré ako bezodná priepasť pohlcujú veľkú časť regionálnych rozpočtových prostriedkov.

31. Zdôrazňuje, že je dôležité dosiahnuť, aby si všetky vekové vrstvy, t. j. deti, dospelí i staršie osoby, plne uvedomili dôležitosť každodenného športovania, a považuje za osobitne dôležité zaviesť do praxe koncepciu „šport pre všetkých“, s cieľom spopularizovať pravidelný telesný pohyb.

32. Zdôrazňuje, že vzhľadom na začleňujúci význam športovej činnosti je potrebné vytvoriť podmienky, ktoré športovcom a žiakom so zdravotným postihnutím umožnia športovať v škole i mimo nej. Rovnako je potrebné v dostatočnej miere podporovať a ďalej rozvíjať šport zdravotne postihnutých, a to aj pokiaľ ide o finančnú podporu.

33. Vyzýva preto národné, regionálne a miestne orgány, aby poskytnutím primeranej infraštruktúry umožnili každodenné bezplatné športovanie vo všetkých školách.

34. Navrhuje, aby podporili športovú zložku v učebných osnovách predškolských zariadení a škôl.

35. Žiada, aby sa telesná výchova stala súčasťou výchovného procesu už v materskej škole a aby členské štáty vytvorili vhodné podmienky pre takú výučbu telesnej výchovy v škole,

ktorá by zohľadňovala pedagogické, fyzické a psychické predpoklady detí a mládeže. Okrem toho sa domnieva, že výučba športu je jedným z pilierov celostného vzdelávania.

36. Odporúča, aby sa uznal význam „paralelného“ odborného vzdelávania pre mladých vrcholových športovcov, a to najmä s ohľadom na mladších športovcov a športovkyne. Na to je potrebná prísna a pravidelná kontrola vzdelávania, aby sa dala zaručiť jeho kvalita. Okrem toho sa domnieva, že sa takto sprostredkujú aj morálne a pedagogické hodnoty, ako aj hodnoty potrebné pre profesionálny šport.

37. Presadzuje uskutočňovanie väčšej mobility pracovníkov, inštruktorov a trénerov v športovej oblasti založenej na spoločných a dohodnutých normách, ktoré by regióny a členské štáty vzájomne uznávali.

38. Navrhuje podporiť a zaviesť úlohu profesionálnych športovcov ako európskych veľvyslancov športu tak počas ich aktívnej kariéry, ako aj po jej ukončení.

39. Zdôrazňuje, že oznámenie Európskej komisie sa priamo a dôkladne nezaobrá dobrovoľníctvom v oblasti športu, čím vylučuje veľkú časť spoločenského potenciálu športu.

40. Preto vyzýva Európsku komisiu a miestne a regionálne orgány, aby neprestávali venovať zvýšenú pozornosť dobrovoľníckej činnosti v oblasti športu, ktorá dokáže účinne podporiť vzdelávanie na všetkých úrovniach tým, že obohatí učebné programy a poskytne užitočný nástroj pre proces celoživotného vzdelávania. Rovnako dokáže zaručiť zásadnú podporu miestnym a regionálnym orgánom verejnej správy a športovým spoločnostiam pri realizácii podujatí, ktoré by umožnili získať občanov pre šport, a to v duchu neziskovosti, ktorý je odjakživa charakteristický pre dobrovoľnícku činnosť.

41. Zdôrazňuje, že dobrovoľnícka činnosť v oblasti športu musí presadzovať zásadu solidarity, a teda musí sa jasne odlišovať od profesionálnej športovej činnosti s vysokými finančnými odmenami.

42. Ako hovorca miestnych a regionálnych orgánov sprostredkuje ich želanie zvýšiť spoločenskú hodnotu športu a v súlade so zámerom Európskej komisie využiť možnosti v rámci štrukturálnych fondov na rozvoj športu a v rámci projektu európskych miest pre dobrovoľníctvo v oblasti športu. Považuje za vhodné využívať šport ako cenný spôsob, ako predchádzať sociálnemu napätiu a podporovať sociálne začlenenie tým, že by sa vytvárali malé športové zariadenia na voľné používanie (malé ihriská), a to najmä v sociálne a geograficky znevýhodnených oblastiach, pričom dôraz by sa kládol na malé a izolované obce.

43. Zdôrazňuje spoločenský význam iniciatív v oblasti športu, napr. špeciálnych olympijských hier a paraolympijských hier, ktorými sa podporuje sociálne začlenenie osôb so zdravotným postihnutím, čo rozličnou mierou prispieva k dosiahnutiu ich osobnej samostatnosti, čím sa stávajú protagonistami a aktívnou súčasťou spoločnosti.

44. Opakovane zdôrazňuje, že je dôležité podporovať aj každodenné športovanie osôb so zdravotným postihnutím, napríklad pomocou príspevkov pre športové združenia, ktoré uvádzajú do sveta športu osoby s telesným, duševným či zmyslovým postihnutím, na nákup alebo náhradu špecifického individuálneho vybavenia potrebného pre tento druh činnosti, ako aj na definitívne odstránenie architektonických bariér s cieľom umožniť pohodlné využívanie zariadení, v ktorých sa športuje, ale aj tých, kde sa sledujú vysokokvalitné podujatia. Najmä vzhľadom na demografický vývoj by sa mali športoviská a možnosti športového využitia čoraz viac zameriavať aj na staršie osoby.

45. Žiada, aby sa ženský šport podporoval prostredníctvom presadzovania rovnakých príležitostí pri prístupe k jednotlivým disciplinám a tímovým športom, koncipovania rôznych súborov pravidiel, zabezpečenia rovnakého prístupu k financovaniu ženského športu a rovnocenného šírenia ženských športových podujatí pre všetky vekové skupiny v médiách. Taktiež by uvítal, aby sa úspechy, ktoré dosiahnu v rôznych športových odvetviach ženy, uznávali rovnakým spôsobom ako úspechy mužov, a zdôrazňuje, že je potrebné zaviesť nediskriminujúce pravidlá športových súťaží tým, že sa pre ženy stanovujú rovnaké finančné odmeny ako pre mužov.

46. Odporúča Európskej komisii, aby nezanedbávala zásadnú úlohu vysokých škôl, združení a klubov mládeže, ktoré sa musia zapojiť v záujme správneho docenenia športu.

Hospodársky rozmer športu

47. Zdôrazňuje, že odvetvie športu vytvára približne 2 % celosvetového HDP a poukazuje na to, že šport, športový priemysel, cestovný ruch spojený so športom a usporadúvanie športových podujatí majú pozitívny vplyv na hospodárstvo, predovšetkým na oblasť cestovného ruchu a zamestnanosti, a zdôrazňuje, že tieto prvky majú veľký význam, pokiaľ ide o vytváranie pracovných miest a vytváranie hodnôt malých a stredných podnikov.

48. Oceňuje úsilie, ktoré Európska komisia vyvíja prostredníctvom spolupráce medzi členskými štátmi pri meraní hospodárskeho významu športu prostredníctvom satelitného účtu a ktorým sa z národných účtov vyčleňujú aktivity spojené so športom, čím je možné poukázať na prínos samotného športu a súvisiacich hospodárskych činností.

49. Odporúča Európskej komisii, aby do tvorby uvedeného satelitného účtu zapojila miestne a regionálne orgány, pretože tieto dokážu doň priamo zapojiť tak športový priemysel, ako aj orgány verejného sektora členských štátov a EÚ a akademickú obec.

50. Pokladá za zásadné financovať aktivity v oblasti športu prostredníctvom európskych programov, ako sú Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), Európsky sociálny fond (ESF) a existujúce rámcové programy EÚ týkajúce sa športu a navrhovaný rámcový program EÚ pre šport, ktorý sa má vytvoriť pre nasledujúce rozpočtové obdobie EÚ. Žiada, aby sa naplno využívali možnosti Európskeho fondu regionálneho

rozvoja na podporu športovej infraštruktúry a športovej činnosti a možnosti Európskeho sociálneho fondu na posilnenie zručností a zamestnateľnosti pracovníkov v odvetví športu.

51. Oceňuje a súhlasí s krokmi Európskej komisie, ktorá odporúča športovým združeniam, aby pripravili mechanizmy na kolektívny predaj mediálnych práv s cieľom zabezpečiť primerané prerozdelenie príjmov, a tým odstrániť priepastný rozdiel medzi „bohatými“ a „chudobnými“ odvetviami športu v plnom súlade s právnymi predpismi EÚ a pri zachovaní práva verejnosti na informácie s mechanizmami finančnej solidarity.

Organizovanie športu

52. Uvítal by vyhlásenie a podporu iniciatív, ktoré by mali priamy vplyv na európskych občanov, či už aktívne športujú alebo nie, ako sú napríklad európsky rok športu, usporadúvanie decentralizovaných európskych festivalov športu, európsky deň športu. Tieto iniciatívy by prispeli k formovaniu európskej politiky v oblasti športu.

53. Je presvedčený, že je potrebné prostredníctvom špecifickej finančnej podpory EÚ posilniť iniciatívu európske hlavné mesto športu, ktorá, riadená súkromnými občanmi, od svojho spustenia v roku 1991 neustále zvyšuje svoju prestíž a vplyv v Európe, podľa vzoru iniciatív ako sú európske hlavné mesto kultúry, európske hlavné zelené mesto, európske hlavné mesto mládeže, aby teda mohla rátať s podporou EÚ, ktorá by umožnila jej ďalší rozvoj a dohľad na ňou zo strany Európskej komisie.

54. Uvítal by usporiadanie propagačných kampaní a/alebo športových podujatí na podporu významných sociálnych tém, ako je rasizmus a xenofóbia, zneužívanie maloletých, kriminalita mládeže, boj proti všetkým formám organizovaného zločinu, alebo dôležitých tém v oblasti ľudských práv, kde šport môže pôsobiť ako propagátor jednoznačných ideálov, s ktorými sa stotožňuje celé európske spoločstvo, pričom by sa do týchto aktivít mohli zapojiť významní športovci všetkých období.

55. Vyzdvihuje účinnosť – ktorá sa už aj osvedčila – systému medzinárodnej spolupráce policajných orgánov pre ochranu verejného poriadku pri významných športových podujatiach.

56. Zdôrazňuje, že je nutné, aby táto spolupráca policajných orgánov bola účinne a povinne zavedená a rozšírená na významné športové podujatia konané na území EÚ, keď sa na nich zúčastňujú spolu s členskými krajinami EÚ aj kandidátske krajiny, potenciálne kandidátske krajiny alebo tretie krajiny.

57. Víta skutočnosť, že niektoré európske športové organizácie prijali opatrenia zamerané na posilnenie finančnej čestnosti v európskom futbale, vyžadujúc väčší súlad s pravidlami vnútorného trhu a hospodárskej súťaže.

58. Žiada Európsku komisiu a Radu, aby vykonali analýzu faktorov, ktoré prispievajú k riešeniu problému manipulovaných športových podujatí.

59. Žiada, aby bol zapojený do nadchádzajúcej konzultácie Európskej komisie, ktorá sa bude zaoberať otázkami poskytovania služieb súvisiacich s on-line hazardnými hrami.

60. Žiada, aby sa účinne a rozhodne riešili problémy súvisiace s predpismi v oblasti prestupov športových agentov.

61. Žiada, aby sa kladne posúdili dôsledky prípadných pravidiel o hráčoch v tímových športoch, ktorí športovo vyrástli v domácich kluboch, so zreteľom na uznanú špecifickosť športových predpisov.

Spolupráca s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami

62. Navrhuje presnejšie určiť priestor na medzinárodnú spoluprácu v oblasti športu s osobitným dôrazom na krajiny, kandidátske krajiny a potenciálne kandidátske krajiny Európskej únie a členské krajiny Rady Európy.

63. Zdôrazňuje, že miestne a regionálne orgány, ktoré sú už zapojené do rôznych foriem spolupráce a partnerstiev s uvedenými subjektmi, môžu hrať prím pri posilňovaní spolupráce tým, že využijú vzťahy overené časom.

Záver

64. Zdôrazňuje nutnosť vo väčšej miere zapojiť miestne a regionálne orgány na základe spoločnej agendy s Európskou komisiou, Radou a národnými športovými organizáciami.

65. Oceňuje, že oznámenie obsahuje odkaz na regionálny a miestny rozmer, vrátane podpory športovej infraštruktúry a udržateľného športovania.

66. Zdôrazňuje environmentálny aspekt športu, čiže potrebu konať na európskej a regionálnej úrovni s cieľom podporovať vhodné začlenenie športových zariadení do krajiny a životného prostredia pomocou stavebných postupov a materiálov, ktoré by boli udržateľné z environmentálneho hľadiska a spĺňali najprísnejšie normy v oblasti úspor energie. Navrhuje stimulovať

športové iniciatívy, ktorých projekty sú zamerané na dosiahnutie podľa možnosti nízkeho vplyvu na životné prostredie, a podporovať udržateľnú mobilitu, najmä využívanie verejných dopravných prostriedkov a dopravných prostriedkov na ľudský pohon, zavedením rôznych druhov kompenzácie s cieľom znížiť alebo úplne odstrániť vplyv na klímu spôsobený presunom širokej verejnosti.

67. Žiada, aby sa prostredníctvom štrukturálnych fondov mohli podporiť programy a iniciatívy v oblasti športu, pokiaľ úzko súvisia s cieľmi stratégie Európa 2020 (inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast). Tým sa umožní plné využitie hodnoty športu ako nástroja na miestny a regionálny rozvoj, obnovu miest, rozvoj vidieka, sociálne začlenenie, podporu zamestnateľnosti a tvorbu pracovných miest. Preto by miestne a regionálne samosprávy, keďže zohrávajú v súvislosti s financovaním športu a prístupom k nemu rozhodujúcu úlohu, mali byť väčšmi zapojené do diskusií o tejto problematike na úrovni EÚ.

68. Navrhuje prostredníctvom miestnych a regionálnych orgánov podporovať sieť univerzít na propagáciu opatrení v oblasti športu.

69. Navrhuje, aby sa v rámci programu celoživotného vzdelávania podporovali novátorské iniciatívy týkajúce sa telesnej aktivity v škole, najmä vo veku od štyroch do štrnástich rokov.

70. Žiada, aby sa do vypracovania štúdie o hospodárskom dosahu športových podujatí priamo zapojili miestne a regionálne orgány, a tým zaviedlo monitorovanie a vytvorila databáza športu s cieľom analyzovať a zbierať údaje o rozličných podujatiach.

71. Žiada, aby Európska komisia vo väčšej miere zapojila miestne a regionálne orgány a územné štruktúry národných športových organizácií a – tam, kde existujú – aj regionálne pobočky národných olympijských výborov, do organizovania fóra EÚ pre šport a každoročných stretnutí, keďže tieto podujatia slúžili ako základ pre začlenenie činností súvisiacich so športom do príslušných fondov, programov a iniciatív EÚ.

V Bruseli 12. októbra 2011

Predsedačka
Výboru regiónov
Mercedes BRESSO

Predplatné na rok 2012 (bez DPH, vrátane poštovného)

Úradný vestník EÚ, séria L + C, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	1 200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, tlačené vydanie + ročné DVD	22 úradných jazykov EÚ	1 310 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L, len tlačené vydanie	22 úradných jazykov EÚ	840 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria L + C, mesačné (súhrnné) DVD	22 úradných jazykov EÚ	100 EUR ročne
Dodatok k úradnému vestníku (séria S), Verejné obstarávanie a výberové konania, DVD, jedno vydanie za týždeň	viacjazyčné: 23 úradných jazykov EÚ	200 EUR ročne
Úradný vestník EÚ, séria C – konkurzy	jazyk(-y), v ktorom(-ých) sa konajú konkurzy	50 EUR ročne

Úradný vestník Európskej únie, ktorý vychádza vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie, si možno predplatiť v ktoromkoľvek z 22 jazykových znení. Zahŕňa sériu L (Právne predpisy) a C (Informácie a oznámenia).

Každé jazykové znenie má samostatné predplatné.

V súlade s nariadením Rady (ES) č. 920/2005 uverejneným v úradnom vestníku L 156 z 18. júna 2005 a ustanovujúcim, že inštitúcie Európskej únie nie sú viazané povinnosťou vyhotovovať všetky právne akty v írskom jazyku a uverejňovať ich v tomto jazyku, sa úradné vestníky uverejnené v írskom jazyku predávajú osobitne.

Predplatné na dodatok k úradnému vestníku (séria S – Verejné obstarávanie a výberové konania) zahŕňa všetkých 23 úradných jazykových znení na jednom viacjazyčnom DVD.

Predplatitelia Úradného vestníka Európskej únie môžu získať na základe žiadosti rôzne prílohy k úradnému vestníku. O vydaní týchto príloh budú informovaní prostredníctvom oznamov pre čitateľov, ktoré sa vkladajú do Úradného vestníka Európskej únie.

Predaj a predplatné

Rozličné platené publikácie, rovnako ako aj Úradný vestník Európskej únie, si možno predplatiť a získať u obchodných distribútorov. Zoznam obchodných distribútorov možno nájsť na tejto internetovej adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm.

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) poskytuje priamy a bezplatný prístup k právu Európskej únie. Na stránke možno prehliadať Úradný vestník Európskej únie, ako aj zmluvy, právne predpisy, judikatúru a návrhy právnych aktov.

Viac sa dozviete na stránke: <http://europa.eu>.

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK